

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Uniwersytet Łódzki
ul. Prez. Gabriela Narutowicza 68
90-136 Łódź
Wydział Filologiczny
Katedra Filologii Hiszpańskiej
ul. Pomorska 171|173
90-236 Łódź

Część 0. Efekty uczenia się, prezentacja uczelni

Nazwa ocenianego kierunku studiów:

filologia hiszpańska z językiem angielskim (I stopień);

filologia hiszpańska (II stopień)

1. Poziom/y studiów:

- studia pierwszego stopnia, licencjackie
- studia drugiego stopnia, magisterskie

2. Forma/y studiów:

- studia stacjonarne

3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek:

- literaturoznawstwo
- językoznawstwo

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

Studia I stopnia:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
językoznawstwo	123	68%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	literaturoznawstwo	33	19 %
2.	nauki o kulturze i religii	24	13 %

Studia II stopnia:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
językoznawstwo	84	70 %

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	literaturoznawstwo	31	26%
2.	nauki o kulturze i religii	5	4 %

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE¹

---

¹ Chociaż plany zajęć na filologii hiszpańskiej nie przewidują kierunkowych efektów uczenia się uprawniających do zawodu nauczyciela, na I stopniu oferujemy zajęcia wprowadzające "Podstawy dydaktyki języka hiszpańskiego". Studenci II stopnia filologii hiszpańskiej mogą wybrać specjalizację nauczycielską (dodatkowo płatną: 400 zł) w ramach zajęć ogólnowidziałowych.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Studia I stopnia, filologia hiszpańska z językiem angielskim²

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów	Efekt uczenia się opisujący program studiów	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK
	Wiedza. Absolwent zna i rozumie:	
01H-1A_W01	w stopniu zaawansowanym miejsce i znaczenie nauk filologicznych i w szerszym zakresie miejsce wybranej dyscypliny specjalizacyjnej (językoznawczej lub literaturoznawczej) w systemie nauk, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki ich rozwoju;	P6U_W P6S_WG
01H-1A_W02	w stopniu zaawansowanym teorie, terminologię i metodologię nauk filologicznych i w szerszym zakresie teorię, terminologię i metodologię wybranej dyscypliny specjalizacyjnej (językoznawczej lub literaturoznawczej);	P6U_W P6S_WG
01H-1A_W03	w stopniu zaawansowanym powiązanie dyscyplin filologicznych z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy (historia, filozofia i inne wybrane);	P6U_W P6S_WG
01H-1A_W04	w stopniu zaawansowanym wybrane fakty i zjawiska stanowiące wiedzę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa, dotyczące języka, literatury i kultury krajów hiszpańskojęzycznych;	P6U_W P6S_WG
01H-1A_W05	w stopniu zaawansowanym kompleksową naturę języka hiszpańskiego, jego złożoność i historyczną zmienność znaczeń oraz fakty i zjawiska z zakresu historii języka hiszpańskiego;	P6U_W P6S_WG
01H-1A_W06	strukturę, gramatykę i leksykę współczesnego języka hiszpańskiego i w mniejszym zakresie języka angielskiego	P6U_W

² Efekty uczenia się dla programu zatwierdzonego uchwałą Senatu UŁ nr 332 z dn. 16 maja 2022 roku dla kierunku "filologia hiszpańska z językiem angielskim" (Zał. 0.a). Obowiązują od roku akademickiego 2022-2023. Na studiach I stopnia obowiązują również efekty uczenia się zatwierdzone uchwałą nr 173 Senatu UŁ z dnia 17.05.2021 r. (Zał. 0.b; zał. 0.h).

		P6S_WG
01H-1A_W07	w sposób uporządkowany i osadzony w historycznych kontekstach najważniejsze fakty z zakresu historii literatury hiszpańskiej i hispanoamerykańskiej oraz z zakresu literatury autorów pochodzenia latynoskiego w USA. W stopniu zaawansowanym zasady interpretacji tekstów i metody ich krytycznej analizy;	P6U_W P6S_WG P6S_WK
01H-1A_W08	w stopniu zaawansowanym dylematy historii i kultury krajów hiszpańskojęzycznych i USA oraz zasady działania instytucji kultury i mediów w krajach hiszpańskojęzycznych, podstawowe dylematy współczesnej cywilizacji z odniesieniem do wytworów kultury hiszpańskojęzycznej;	P6U_W P6S_WK
01H-1A_W09	najważniejsze kierunki rozwoju i nowe osiągnięcia z zakresu wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawczej lub literaturoznawczej);	P6U_W P6S_WG
01H-1A_W10	w stopniu zaawansowanym pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6U_W P6S_WK
	Umiejętności. Absolwent potrafi:	
01H-1A_U01	Komunikować się i posługiwać językiem hiszpańskim na poziomie-B2+ wg europejskiego systemu opisu kształcenia językowego	P6U_U P6S_UK
01H-1A_U02	posługiwać się językiem angielskim na poziomach B2 wg europejskiego systemu opisu kształcenia językowego;	P6U_U P6S_UK
01H-1A_U03	posługiwać się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa;	P6U_U P6S_UW
01H-1A_U04	przeprowadzić analizę tekstu z zastosowaniem zaawansowanych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy, a także rozpoznawać, odróżniać i opisywać różne gatunki literackie i inne rodzaje tekstów;	P6U_U P6S_UW
01H-1A_U05	tworzyć użytkowe prace pisemne w języku polskim i hiszpańskim oraz typowe prace pisemne w zakresie dyscyplin filologicznych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych w oparciu o literaturę przedmiotu;	P6U_U P6S_UW

01H-1A_U06	przygotować wystąpienia ustne i merytorycznie argumentować i formułować wnioski i samodzielne sądy na tematy życia codziennego w języku polskim, hiszpańskim i angielskim, przygotować wyczerpujące wystąpienia ustne na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych wybranej specjalizacji dyplomowej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu;	P6U_U P6S_UW P6S_UK
01H-1A_U07	tłumaczyć proste teksty ustnie i pisemnie z j. hiszpańskiego / j. angielskiego na j. polski i z j. polskiego na j. hiszpański / j. angielski;	P6U_U P6S_UW
01H-1A_U8	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności w zakresie wybranego kierunku studiów oraz specjalizacji dyplomowej, wyszukiwać, analizować i użytkować informacje, wykorzystując różne źródła;	P6U_U P6S_UU
01H-1A_U9	formułować i wyrażać własne poglądy i idee w ważnych sprawach społecznych i światopoglądowych związanych z problematyką studiów;	P6U_U P6S_UU
01H-1A_U10	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole	P6U_U P6S_UO

	Kompetencje społeczne. Absolwent jest gotów do:	
01H-1A_K01	pracy w zespole i przyjmowania różnych w nim ról;	P6U_K P6S_KO
01H-1A_K02	myślenia przedsiębiorczego, kierowania małym zespołem, przyjmowania odpowiedzialności za efekty jego pracy i określania priorytetów służących realizacji określonych zadań;	P6U_K P6S_KR P6S_KO
01H-1A_K03	określenia własnych zainteresowań, oceny swojej wiedzy i umiejętności językowych, krytycznego myślenia, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu, Polski, krajów hiszpańskojęzycznych i anglojęzycznych	P6U_K P6S_KK P6S_KR
01H-1A_K04	uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystania z różnych	P6U_K

	jego form;	P6S_KO
01H-1A_K05	identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu;	P6U_K P6S_KR
01H-1A_K06	wykorzystywania umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych w pracy w sektorze kultury, oświaty, w mediach, biurach tłumaczy i innych;	P6U_K P6S_KK

Studia II stopnia, filologia hiszpańska³

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów	Efekty kierunkowe dla studiów II stopnia na kierunku filologia hiszpańska	Odniesienie do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK
	Wiedza. Absolwent zna i rozumie:	
01H-2A_W01	w pogłębionym stopniu znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności naukowej i zawodowej;	P7U_W P7S_WG
01H-2A_W02	w pogłębionym stopniu powiązanie językoznawstwa i literaturoznawstwa z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy, pozwalające na integrowanie perspektyw z zakresu różnych nauk humanistycznych;	P7U_W P7S_WG P7S_WG
01H-2A_W03	w pogłębionym stopniu i w uporządkowany sposób terminologię i metodologię z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa;	P7U_W P7S_WG

³ Efekty uczenia się dla programu zatwierdzonego uchwałą Senatu UŁ nr 462 z dn. 17.04. 2023 kierunku "filologia hiszpańska" (Zał. 0.c). Obowiązują od roku akademickiego 2023-2024. Na studiach II stopnia obowiązują również efekty uczenia się dla kierunku "filologia hiszpańska z amerykanistyką filologiczną" zatwierdzone uchwałą nr 469 Senatu UŁ z dnia 14.06.2019 r., obowiązujące od roku 2019/2020. (Zał. 0.d; 0.i).

01H-2A_W04	w pogłębionym stopniu i w uporządkowany sposób kompleksową naturę języka hiszpańskiego oraz jego złożoność i historyczną zmienność znaczeń;	P7U_W P7S_WG
01H-2A_W05	w pogłębionym, szczegółowym i uporządkowanym stopniu współczesny język hiszpański, w stopniu rozszerzonym informacje z zakresu historii języka hiszpańskiego;	P7U_W P7S_WG P7S_WK
01H-2A_W06	zawansowane metody analizy i interpretacji wytworów kultury krajów hiszpańskojęzycznych, wartościowanie hiszpańskojęzycznych dzieł literackich;	P7U_W P7S_WG
01H-2A_W07	w pogłębionym stopniu historię literatury i kultury hiszpańskiej i hispanoamerykańskiej;	P7U_W P7S_WG
01H-2A_W08	w pogłębionym stopniu zasady działania instytucji kultury w krajach hiszpańskojęzycznych oraz w Polsce, fakty ze współczesnego życia kulturalnego krajów hiszpańskojęzycznych i Polski;	P7U_W P7S_WK P7S_WK
01H-2A_W09	w pogłębionym stopniu teorie, wiodące szkoły badawcze, kierunki rozwoju i nowe osiągnięcia z zakresu wybranej specjalizacji dyplomowej;	P7U_W P7S_WG
01H-2A_W10	pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej;	P7U_W P7S_WK
01H-2A_W11	strukturę, gramatykę i leksykę współczesnego języka portugalskiego lub angielskiego	P6U_W P6S_WG
01H-2A_W12	W podstawowym stopniu literaturę i kulturę wybranego obszaru językowego	P7U_W P7S_WG
	Umiejętności. Absolwent potrafi:	
01H-2A_U01	biegle posługiwać się i komunikować w języku hiszpańskim na poziomie C2 wg europejskiego systemu opisu kształcenia językowego (Common Reference	P7U_U P7S_UK

	Levels);	
01H-2A_U02	w pogłębionym stopniu analizować prace innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobierać metody i konstruować narzędzia badawcze w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa;	P7U_U P7S_UW
01H-2A_U03	przeprowadzić pogłębioną i szczegółową analizę tekstu z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy;	P7U_U P7S_UW
01H-2A_U04	ocenić oddziaływanie społeczne zjawisk językowych i literackich;	P7U_U P7S_UK
01H-2A_U05	tworzyć użytkowe prace pisemne w języku polskim i hiszpańskim oraz prace pisemne w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa z wykorzystaniem różnorodnych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu;	P7U_U P7S_UW
01H-2A_U06	przygotować wyczerpujące wystąpienia ustne w języku polskim i hiszpańskim na tematy życia codziennego, na wybrane tematy naukowe i popularnonaukowe, korzystając z literatury przedmiotu, merytorycznie argumentować i formułować wnioski i samodzielne sądy w języku polskim i hiszpańskim;	P7U_U P7S_UK
01H-2A_U07	tłumaczyć ustnie i pisemnie standardowe i specjalistyczne teksty z j. hiszpańskiego na j. polski i z j. polskiego na j. hiszpański;	P7U_U P7S_UK
01H-2A_U08	wyszukiwać, analizować, samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje umiejętności badawcze i użytkować informacje, wykorzystując różnorodne źródła w zakresie wybranej specjalizacji dyplomowej;	P7U_U P7S_UW
01H-2A_U09	komunikować się w języku polskim i hiszpańskim z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej, stosując przy tym również terminologię nauk pokrewnych;	P7U_U P7S_UK
01H-2A_U10	przeprowadzić pogłębione badania (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej;	P7U_U P7S_UW
01H-2A_U11	podejmować samodzielne decyzje i działania dotyczące kariery zawodowej na podstawie przeprowadzonej analizy	P7U_U P7S_UK

	sytuacji;	
01H-2A_U12	posługiwać się drugim wybranym językiem obcym (język angielski na poziomie C1 wg ESOKJ; język portugalski na poziomie B1 ESOKJ)	P7U_U P7S_UK
01H-2A_U13	analizować, interpretować i oceniać zjawiska zachodzące w języku, literaturze i kulturze wybranego obszaru językowego, tłumaczyć ustnie i pisemnie standardowe teksty angielskiego lub portugalskiego obszaru językowego.	P7U_U P7S_UW

	Kompetencje personalne i społeczne. Absolwent jest gotów do:	
01H-2A_K01	krytycznej oceny odbieranych treści naukowych oraz uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych;	P7U_K P7S_KK
01H-2A_K02	uczestniczenia w życiu kulturalnym w przestrzeni polskiej i krajów hiszpańskojęzycznych oraz krajów wybranego obszaru językowego, prezentowania otwartości na odmienność kulturową;	P7U_K P7S_KO
01-H2A_K03	rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, przestrzegania etyki zawodowej i pełnienia w sposób odpowiedzialny ról zawodowych z uwzględnieniem potrzeb społecznych;	P7U_K P7S_KO P7S_KR
01-H2A_K04	wykorzystania kompetencji społecznych i osobowych takich jak m.in.: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność określenia własnych zainteresowań, umiejętność samooceny, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów; odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu, Polski, krajów hiszpańskojęzycznych i krajów wybranego obszaru językowego;	P7U_K P7S_KO P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Agnieszka Kłosińska-Nachin	dr hab. prof. UŁ, kierownik Katedry Filologii Hiszpańskiej, kierownik Zakładu Literatur Hiszpańskojęzycznych; koordynatorka raportu
Marek Baran	dr hab. prof. UŁ, kierownik Zakładu Języka Hiszpańskiego i Językoznawstwa Stosowanego
Barbara Galant	dr, adiunkt w Zakładzie Języka Hiszpańskiego i Językoznawstwa Stosowanego
Paulina Gwóźdź	mgr, wykładowczyni w Zakładzie Literatur Hiszpańskojęzycznych
Ewa Kobyłecka-Piwońska	dr hab. prof. UŁ, prodekan ds. Studenckich na Wydziale Filologicznym
Emilia Kosińska	mgr, specjalistka, sekretariat Katedry Filologii Hiszpańskiej
Agnieszka Kruszyńska	mgr, asystentka w Zakładzie Językoznawstwa Hiszpańskiego i Ogólnego
Antonio López González	dr hab. prof. UŁ, kierownik Zakładu Językoznawstwa Hiszpańskiego i Ogólnego
Raúl Rubio Moreno	mgr, starszy wykładowca w Zakładzie Języka Hiszpańskiego i Językoznawstwa Stosowanego
Witold Sobczak	dr, adiunkt w Zakładzie Językoznawstwa Hiszpańskiego i Ogólnego
Ewa Swenderska	mgr, starszy wykładowca w Zakładzie Językoznawstwa Hiszpańskiego i Ogólnego
Irmina Szubert	dr, asystentka w Zakładzie Literatur Hiszpańskojęzycznych
Jakub Szymański	mgr, asystent w Zakładzie Językoznawstwa Hiszpańskiego i Ogólnego
Ewa Urbaniak	dr, adiunkt w Zakładzie Językoznawstwa Hiszpańskiego i Ogólnego
Anna Wendorff	dr, adiunkt w Zakładzie Literatur Hiszpańskojęzycznych
Maria Judyta Woźniak	dr, adiunkt w Zakładzie Literatur Hiszpańskojęzycznych

Spis treści

Część 0.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów 4

Wskazówki do raportu samooceny na kierunku filologia hiszpańska (I, II stopień) 13

Prezentacja uczelni 14

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim 14

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się 14

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się 26

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie 43

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry 49

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie 62

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku 67

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku 70

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia 72

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach 85

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów 87

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów 90

Część III. Załączniki 92

Wskazówki do raportu samooceny na kierunku filologia hiszpańska (I, II stopień)

- 1) Na kierunku "filologia hiszpańska" raport jest przygotowywany po raz pierwszy, dlatego nie opisujemy działań naprawczych podejmowanych w związku z wcześniejszymi wizytacjami PKA. W raporcie PKA z wizytacji z grudnia 2017 (zał. 0.0), kiedy filologia hiszpańska była specjalnością na kierunku "filologia" (zob. *Prezentacja uczelni*), eksperci nie wskazują słabych stron dotyczących bezpośrednio naszej działalności;
- 2) Dla wstępnej części raportu wyróżniliśmy Część 0. Efekty uczenia się. Prezentacja uczelni. Dla tej części załączamy elektronicznie folder **Część 0 Załączniki**.
- 3) Aby ułatwić lekturę najbardziej rozległej, I części raportu w korelacji z załącznikami, zdecydowaliśmy, że każde kryterium posiada niezależną bazę załączników, którą umieszczamy w osobnym *podfolderze*, w wersji elektronicznej (patrz folder **Część I Załączniki. kryteria 1-10**).
- 4) Folder **Część III Załączniki** zawiera Załącznik nr 2 (materiały uzupełniające).

Prezentacja uczelni

Utworzony w 1945 r., nawiązujący do dorobku i tradycji działających w okresie międzywojennym w Łodzi Instytutu Nauczycielskiego, Wyższej Szkoły Nauk Społecznych i Ekonomicznych oraz Wolnej Wszechnicy Polskiej, **Uniwersytet Łódzki** jest jedną z największych polskich uczelni. Misją uczelni jest prowadzenie wysokiej jakości nowatorskich badań naukowych o zasięgu międzynarodowym, co wiąże się z systematycznym kształceniem profesjonalnej i twórczej kadry naukowej w trzydziestu dyscyplinach reprezentujących trzy dziedziny: nauki humanistyczne, społeczne oraz ścisłe i przyrodnicze.

Studia na filologii hiszpańskiej są oferowane przez Wydział Filologiczny Uniwersytetu Łódzkiego od 2007 roku jako specjalność w ramach kierunku "filologia". Uchwałą Senatu UŁ nr 270 i 271 z dn. 17.09. 2018 powołano kierunek studiów I stopnia ("**filologia hiszpańska z językiem angielskim**") i II stopnia ("**filologia hiszpańska z amerykanistyką filologiczną**"; zał. 0. e; 0. f). W związku ze zmianą efektów uczenia się zarządzeniem Rektora nr 97 z 6.04.2023 (zał. 0. g) dokonano modyfikacji nazwy kierunku studiów II stopnia na "**filologia hiszpańska**". Zgodnie z tradycją wielokulturowości, pozostającą w ścisłym związku z lokalną historią Łodzi i będącą istotnym wyróżnikiem UŁ, studia w zakresie hispanistyki pozwalają na uzyskanie znajomości języka hiszpańskiego, angielskiego i portugalskiego (na II stopniu) oraz pogłębionej wiedzy dotyczącej tych obszarów językowych. W **Katedrze Filologii Hiszpańskiej** funkcjonują trzy zakłady: **Zakład Literatur Hiszpańskojęzycznych**, **Zakład Języka Hiszpańskiego i Językoznawstwa Stosowanego** oraz **Zakład Językoznawstwa Hiszpańskiego i Ogólnego**. Podział ten nawiązuje do głównych nurtów badawczych reprezentowanych przez pracowników Katedry i znajduje swoje odzwierciedlenie w efektach uczenia się przewidzianych w programach kierunku.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kształt programu filologii hiszpańskiej na studiach I i II stopnia skorelowany został z zatwierdzonymi przez Uniwersytet Łódzki zasadami merytorycznymi i regułami organizacyjnymi uczelni. Odpowiada on również przyjętej 18.06.2021 Strategii Uniwersytetu na lata 2021–2030, zakładającej poszukiwanie nowych obszarów badawczych, ścisłe powiązanie prowadzonych badań z kształceniem akademickim wszechstronnie przygotowującym do funkcjonowania w realiach XXI wieku oraz stałe podnoszenie jakości kształcenia na wszystkich poziomach edukacji akademickiej (Zał. 1.1a). Konstrukcja programów studiów na I i II stopniu jest stale monitorowana i konsultowana z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w celu wzmocnienia kompetencji umożliwiających absolwentom znalezienie zatrudnienia zgodnego z oczekiwaniami. I tak na przykład zmiany wprowadzone na I stopniu uchwałą Senatu UŁ nr 332 z dn. 16 maja 2022 (zał. 1.1b) mają za zadanie wzbogacić program o nowe treści, związane z kulturoznawczą i językoznawczą analizą współczesnych tekstów hiszpańskojęzycznych. Zmiany wprowadzone na II stopniu uchwałą Senatu UŁ nr 462 z dn. 17.04. 2023 (zał. 1.1c) powołują do życia dwie równoległe specjalności: **filologia hiszpańska z językiem angielskim** i **filologia hiszpańska z językiem portugalskim**. Uniwersytet Łódzki nie oferował dotąd nauki języka portugalskiego w wymiarze zaproponowanym na naszym kierunku. Mając na uwadze potrzeby łódzkiego rynku pracy, w programach kierunku filologia hiszpańska I i II stopnia

kładziemy nacisk na kompetencje interkulturowe oraz – w szczególności na II stopniu – na efekty uczenia się związane z umiejętnościami translatorskimi.

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwania formułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności/specjalizacji.

Dzięki ofercie kształcenia, odzwierciedlającej badania naukowe pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej, program studiów kładzie nacisk na klasyczny, „humboldtowski” model jedności nauki i dydaktyki, zmierzający do harmonijnego rozwoju z uwzględnieniem indywidualnych dyspozycji i uzdolnień studentki i studenta. Wizja kształcenia na obydwu poziomach łódzkiej hispanistyki jest zgodna z celami strategicznymi UŁ – jest nią zdobywanie wiedzy i rozwijanie kompetencji humanistycznych poprzez intensywny rozwój językowych kompetencji komunikacyjnych języka hiszpańskiego, angielskiego i/lub portugalskiego, połączonych z analizą i interpretacją procesów kulturowych, literackich i językowych w perspektywie synchronicznej i diachronicznej. Nauczyciele akademicy podejmują realizację odważnych badań o przełomowym potencjale naukowym, dążąc do wysokiego poziomu działalności dydaktycznej opartej na badaniach oraz nieustannie intensyfikując poziom umiędzynarodowienia i usieciowienia w obszarze badań i dydaktyki. Wpisanie koncepcji nauczania w misję i strategię rozwoju jednostki widoczne jest również poprzez kształcenie elit (doktorantów) oraz zacieśnianie związków z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Programy kierunku na obydwu stopniach realizują również tradycję wielokulturowości, będącą jedną z wartości, jaką kieruje się społeczność Uniwersytetu Łódzkiego (Zał. 1.1a).

Studia na kierunku filologia hiszpańska z językiem angielski (**I stopień**) pozwalają na uzyskanie rzetelnej i szczegółowej wiedzy o języku hiszpańskim i angielskim oraz o literaturze i kulturze krajów hiszpańskiego obszaru językowego. Programy studiów (zał. 1.1 d⁴; 1.1e⁵) stworzone zostały w oparciu o wyniki badań naukowych prowadzonych przez pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej w obszarach takich jak **translatoryka, językoznawstwo komparatystyczne i stosowane, literaturoznawstwo porównawcze oraz hiszpańskie i latynoamerykańskie studia kulturowe**. Dzięki temu proponowana oferta dydaktyczna uwzględnia najnowsze wyniki badań w ww. zakresach, pozwalając jednocześnie podtrzymywać tradycję międzykulturowości i różnorodności kulturowej. Po II roku studiów studentki i studenci wybierają jedną z dwóch oferowanych **specjalizacji: językoznawczą lub literaturoznawczą**, odpowiadającym najważniejszym dyscyplinom, do których przypisani są nauczyciele akademicy jednostki.

Istotą programów studiów na filologii hiszpańskiej (**II stopień; zał. 1.1f⁶; 1.1g⁷**) jest możliwość pogłębienia kompetencji filologicznych nabytych na studiach I stopnia. Podobnie jak na studiach I stopnia, studenci i studentki wybierają jedną z dwóch specjalizacji, odpowiadających dyscyplinom naukowym reprezentowanym przez wykładowców. Dodatkowo, od 2023 wprowadziliśmy dwie specjalności: **filologia hiszpańska z językiem angielskim i filologia hiszpańska z językiem portugalskim**, pozwalającym na rozszerzanie wiedzy i wzmocnienie kompetencji międzykulturowych,

---

⁴ Program obowiązuje od roku akademickiego 2022-2023.

⁵ Program obowiązuje od roku 2021/2022.

⁶ Program obowiązuje od roku 2023-2024.

⁷ Program obowiązuje od roku 2020/2021.

co znacząco zwiększy szanse naszych absolwentek i absolwentów na rynku pracy. Wysoki poziom nauczania języków specjalności na filologii hiszpańskiej przekłada się na rozwijanie umiejętności analizy i interpretacji tekstów literackich i innych artefaktów kultury, prowadzenia badań językoznawczych oraz zdobywania umiejętności tłumaczeniowych

Wymagania wobec kandydatów opisane zostały w pkt. 3.1.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Studia na kierunku filologia hiszpańska przypisane są do obszaru nauk humanistycznych. Na pierwszym i drugim stopniu kształcenia wszystkie specjalizacje prowadzone są w zakresie dyscyplin: językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz – w mniejszym stopniu – nauki o kulturze i religii. Badania w Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ prowadzone są w ramach językoznawstwa i literaturoznawstwa (zob. kryterium 4.1.), z wyraźną tendencją do przenikania się badań literaturoznawczych i kulturoznawczych. Zgodnie z oceną parametryzacyjną przeprowadzaną w 2022 roku przez MEiN, dyscyplinom tym na Uniwersytecie Łódzkim przyznano następujące kategorie: językoznawstwo kategoria A; nauki o kulturze i religii: kategoria A; literaturoznawstwo: kategoria B+. Nauczyciele akademicy są autorami prestiżowych publikacji oraz biorą udział w grantach i grupach badawczych (główne osiągnięcia naukowe kadry w ostatnich 6 latach zob. cz. III: zał. 2. 4; zob. również pkt 4.1). Zdobywają kolejne stopnie i tytuły naukowe oraz przystępują do procedur awansowych zgodnie z zasadami obowiązującymi na Wydziale (zob. kryterium 4.5). Studenci i studentki mają możliwość zdobywania kompetencji badawczych w ramach poszczególnych zajęć - szczególnie na specjalizacjach - oraz działając w Studenckim Kole Naukowym Tertulia (do 2021 r.) i cHISPA (zał. 1.2d, zob. pkt. 8.4).

Poniżej prezentujemy przykładowe tematy badań i grantów/projektów, realizowanych przez wykładowców na kierunku filologia hiszpańska (I i II stopień) wraz ze wskazaniem najważniejszych publikacji oraz obecności badań naukowych w procesie dydaktycznym i jego doskonaleniu:

Dyscyplina: literaturoznawstwo

1) **Grant *Oliverio Gironde: a poet of Hispanic American avant-garde*, Wymiana bilateralna, NAWA**, kierownik projektu: Anna Wendorff, 2018-2019.

Publikacja: Anna Wendorff, pt. *Acercamientos a las poéticas de Oliverio Gironde: Estudio específico sobre un poeta de la vanguardia argentina*", 2023, Łódź, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego (rozprawa habilitacyjna).

Wyniki badań wykorzystywane są na zajęciach z historii literatury hispanoamerykańskiej (I stopień) oraz na zajęciach specjalizacyjnych (II stopień);

2) **Grant *Accessible art for the blind and visually impaired in London museums*, program im. Bekkera, NAWA**, kierownik projektu: Anna Wendorff, 2019-2022;

Publikacja: Anna Wendorff, "Audiodescription des arts plastiques. Autoportrait de Dora Maar", *Studia Romanica Posnaniensia*, 2021, vol. 48, nr 4, s.79-90.

Wyniki badań wykorzystywane są na zajęciach specjalizacyjnych (II stopień, specjalizacja literaturoznawcza), poświęconych projektom naukowym oraz na zajęciach z Teorii przekładu specjalistycznego i artystycznego;

3) **Grant *Audiodeskrypcja sztuk plastycznych - na przykładzie muzeów w Barcelonie*, Miniatura, NCN**, Kierownik projektu: Anna Wendorff, 2020-2021;

Publikacja: Anna Wendorff, "Museo accesible para las personas con discapacidad visual: estudio de caso de los museos de Barcelona", *Cadernos de Tradução*, 2023, vol. 43, nr 1, s.1-22.

Wyniki badań wykorzystywane są na zajęciach specjalizacyjnych (II stopień, specjalizacja literaturoznawcza), poświęconych projektom naukowym oraz na zajęciach z Teorii przekładu specjalistycznego i artystycznego (II stopień).

4) **Międzynarodowy grant *La Literatura de la transición democrática española y las narrativas transicionales europeas (Transficción)***, Universidad de Zaragoza, Departamento de Ciencia, Universidad y Sociedad del Conocimiento del Gobierno de Aragón, współwykonawczyni grantu: Agnieszka Kłosińska-Nachin; od 2020 do teraz;

Publikacja: Agnieszka Kłosińska-Nachin, *Pogłosy. Polska i hiszpańska proza potransformacyjna z perspektywy postzależnościowej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2022.

Wyniki badań nawiązują do komparatystyki kulturowej i wykorzystywane są na seminariach magisterskich, np. w pracy pt. *Mujeres en la Transición española y polaca. Crónica del desamor de Rosa Montero y Absolutna amnezja de Izabela Filipiak*, obronionej w lipcu 2023 r. Ponadto badania posłużyły do opracowania sylabusu autorskich zajęć opcyjnych pt. *Teksty kultury hiszpańskiej transformacji*, prowadzonych na w IV czwartym semestrze studiów licencjackich w 2022 oraz sylabusu zajęć *Współczesne teksty kultury, które znalazły się w ofercie dydaktycznej na I stopniu studiów na mocy modyfikacji siatek kierunku z 2022 (od edycji 2022-2023)*.

5) **Międzynarodowa grupa badawcza *Teoría y Judeidad. Tradición y conceptos*** kierowana przez Laurę Estrin (Universidad de Buenos Aires), finansowana w ramach "Programa de apoyo a la investigación de la Facultad de Filosofía y Letras" Universidad de Buenos Aires, członkini Ewa Kobyłecka-Piwońska, od 2020 do teraz;

Publikacja: Ewa Kobyłecka-Piwońska, "Ni idea de qué quiere decir". La lengua polaca en las narraciones de las escritoras y los escritores judíos latinoamericanos. *Pasavento: revista de estudios hispánicos*, w druku;

Wyniki badań wykorzystywane są na zajęciach Aktualne tendencje w literaturze hispanoamerykańskiej (II stopień), oraz na seminarium magisterskim (przygotowywane aktualnie na seminarium magisterskim prace poświęcone postpamięci w literaturze argentyńskiej nawiązują do tych badań);

6) **Grant IDUB: *Rywalizacja czy wspólnota doświadczeń? Pamięć zbiorowa w twórczości latynoamerykańskich pisarzy i pisarek pochodzenia żydowskiego***, Ewa Kobyłecka-Piwońska (kierowniczka i główna wykonawczyni), od 2020 do teraz;

Publikacja: Ewa Kobyłecka-Piwońska, "Perturbar el orden de sentido: los viajes polacos de Eduardo Halfon", *Studia Neophilologica*, 3, 2022 DOI: 10.1080/00393274.2021.1964100;

Wyniki badań wykorzystywane są na zajęciach Aktualne tendencje w literaturze hispanoamerykańskiej (II stopień), *Współczesne teksty kultury (I stopień)*;

7) **Udział w zespole przygotowującym krytyczne wydanie dzieł zebranych Witolda Gombrowicza (*Dziennik oraz Wędrówki po Argentynie*)**, Ewa Kobyłecka-Piwońska, od 2020 do teraz;

Publikacja: W. Gombrowicz, *Dziennik. 1953-1956*, red. W. Bolecki, oprac. Sylwia Błażejczyk-Mucha, Ewa Kobyłecka-Piwońska, Anna Synoradzka, Maciej Urbanowski, Marek Zybura, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2023.

Wyniki badań wykorzystywane są na zajęciach Współczesna literatura latynoamerykańska (zajęcia oferowane dla całego Wydziału Filologicznego).

8) **Badania nad przekładem literackim**, Maria Judyta Woźniak;

Publikacja: Maria Judyta Woźniak, *Wiersz „Do przyjaciółki” ze zbioru Carmina Rivipullensia – głos w dyskusji o przekładach średniowiecznej poezji łacińskiej*, „Collectanea Philologica” 25 (2022), ss. 129-144.

Badania są wykorzystywane na zajęciach specjalistycznych (specjalizacja literaturoznawcza, II stopień) oraz na seminarium licencjackim.

Przykłady prac licencjackich powiązanych tematycznie z powyższą tematyką badań: *Poemas de Wisława Szymborska en español: análisis de las traducciones de Gerardo Beltrán y Abel A. Murcia Soriano; Traducción polaca de relatos escogidos de Ana María Navales con comentario translatórico; "La puerta cerrada" de José Donoso en polaco. Traducción y comentario translatórico.*

Dyscyplina: językoznawstwo

1) **Badania glottodydaktyczne**, Agnieszka Kruszyńska;

Rozprawa doktorska: Agnieszka Kruszyńska, *Analiza błędów popełnianych przez studentów polskich podczas przyswajania hiszpańskich trybów subjuntivo i indicativo* pod kierunkiem prof. dr. hab. Wiaczesława Nowikowa (obrona 20.X). W badania byli zaangażowani studenci. Efekty badań są wykorzystywane do opracowania ćwiczeń i materiałów dydaktycznych do zajęć z praktycznej nauki języka hiszpańskiego (zał. 1.2a, b, c);

2) **Badania nad systemem czasownikowymi języka hiszpańskiego w Ameryce**, Witold Sobczak;

Publikacja: Witold Sobczak (2021), “Sobre la extensión temporal de «haya cantado» y la posible reorganización de los tiempos del modo subjuntivo en el español de América”, *Language Design. Journal of Theoretical and Experimental Linguistics*, 23, 5-19.

Sposób wykorzystania badań: na zajęciach z gramatyki opisowej języka hiszpańskiego oraz na seminarium licencjackim z językoznawstwa:

Przykłady prac licencjackich powiązanych tematycznie z powyższą tematyką badań: *La comparación del uso del modo subjuntivo en el español peninsular y en el español de América; El análisis y la comparación del español de México y Argentina a base de las series “Oscuro Deseo” y “Puerta 7”;*

3) **Badania dotyczące modalności hiszpańskiego czasownika**, Wiaczesław Nowikow

Publikacja: Wiaczesław Nowikow (ed.), “Modos verbales” w: *Gramática contrastiva español-polaco*, “Manufactura Hispánica Lodziense”, 2, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2017, 11-126.

Sposób wykorzystania badań: na wykładzie monograficznym w ramach specjalizacji językoznawczej (II stopień). Ponadto badania znalazły swoje odzwierciedlenie, m.in., w

wypromowanym przez prof. Nowikowa doktoracie dra Witolda Sobczaka pt. *Las formas con vector de posterioridad en el español peninsular y en su variedad mexicana*, *Manufactura Hispánica Lodziense* (2019).

4) **Badania dotyczące translatoryki hiszpańsko-polskiej**, Barbara Galant

Publikacja: Barbara Galant „Ugniatanie materii słownej jak ogromnej dzieży ciasta, czyli Schulzowskie porównania w tłumaczeniu na język hiszpański”, in: *Acta Neophilologica XXI/2*, 2019, s. 91-104. Badania posłużyły do opracowania sylabusów przedmiotów przekładoznawczych na II stopniu, są również wykorzystywane są na zajęciach z tłumaczeń hiszpańsko-polskich na II stopniu. Badania nad przekładem prowadzone w KFH były również jedną z przyczyn, dla których zmodyfikowano program na II stopniu, zwiększając liczbę efektów uczenia się związanych z tłumaczeniami.

5) **Badania dotyczące wykorzystania języka hiszpańskiego w środkach masowego przekazu w ramach międzynarodowego zespołu badawczego Projektu DIES-M**, *Difusión Internacional del Español a través de los Medios* [Międzynarodowe medialne rozpowszechnienie języka hiszpańskiego] (koord. Prof Mireya Cisneros Estupiñán, Universidad Tecnológica de Pereira, Kolumbia, Antonio López González (członek zespołu);

Publikacja: Antonio M.ª López González (2022). “Diferencias en la selección léxica en el doblaje en español de España y en español latino de un capítulo de la serie Friends”, *Tonos digital. Revista de estudios filológicos*, n° 42, enero 2022, 26 pp., <http://www.tonosdigital.es/ojs/index.php/tonos/article/view/2911/1268>

Badania wykorzystywane na zajęciach specjalizacyjnych z językoznawstwa (II stopień), język hiszpański w Ameryce (II stopień), podstawy socjolingwistyki (II stopień) oraz stylistyka języka hiszpańskiego (II stopień) oraz na seminariach licencjackich i magisterskich. Przykładowe prace dyplomowe, w których wykorzystano w.w. badania: *La adaptación cultural en la traducción audiovisual del cine de animación de Walt Disney: el caso de Coco y Toy Story*; *La comparación entre español latino y español centro-peninsular en Frozen de la productora Disney*.

6) **Badania dotyczące nacechowania pragmatycznego w potocznym języku hiszpańskim, w ramach grantu NAWA Bekker**, Ewa Urbaniak (kierownik grantu i główna wykonawczyni), 2022.

Publikacja: Ewa Urbaniak, *Los marcadores de desacuerdo en el español coloquial*, „Itinerarios. Revista de Estudios Lingüísticos, Literarios, Históricos y Antropológicos”, 2022, t.36, s. 293–313.

Badania wykorzystywane podczas zajęć z gramatyki kontrastywnej hiszpańsko-polskiej (analizując zagadnienie aktów mowy).

7) **Badania z zakresu socjopragmatyki, lingwistyki interakcyjnej, leksykologii**, Marek Baran.

Publikacja: Marek Baran, *La vie en rose. El léxico cromático en español y en francés*, 2018, Madryt: Asociación Cultural y Científica Iberoamericana (współautor: Magdalena Szeplińska-Baran);

Publikacja: Marek Baran, “Dar ánimo en tiempos de pandemia. Estrategias discursivo-interaccionales utilizadas en los comentarios a los testimonios de los enfermos de Covid-19”, *Roczniki Humanistyczne*, 2021, 69 (6), 7-21.

Badania wykorzystywane na następujących zajęciach: wstęp do leksykologii języka hiszpańskiego; seminarium licencjackie (I stopień), zajęcia specjalizacyjne – pragmatyka (II

stopień); wykład monograficzny («Enfoques interaccionales en la lingüística moderna» {«Podejścia interakcyjne we współczesnym językoznawstwie»}, II stopień.

8) **Badania z zakresu glottodydaktyki i językoznawstwa stosowanego, w ramach projektu «Determining factors in the reading habits of Secondary Education students. A study from the variables of the educational context»,** (PR 2017040) finansowanego przez “the Own Research Plan of the University of Cadiz” (Uniwersytet w Kadyksie - międzynarodowa grupa badawcza: Universidad de Cádiz [Hiszpania], Universidade de Minho [Portugalia], Pontificia Universidad Católica de Valparaíso [Chile], Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Śląski), Marek Baran (wykonawca), 2019-2021.

Publikacja: Marek Baran, “Consumos lectores entre adolescentes: Un abordaje comparado desde contextos internacionales. El caso de Polonia, Chile y Portugal”, *Investigaciones sobre Lectura*, 2020, 13, 153-168 (współautorzy: Carolina González Ramírez, Pedro Dono López, Inmaculada Carbonell Sánchez).

Badania wykorzystywane na następujących zajęciach: seminarium magisterskie (II stopień).

Podsumowując, koncepcja i treści kształcenia pozostają w ścisłym związku z reprezentowanymi przez kadre akademicką dyscyplinami naukowymi oraz prowadzonymi przez nich badaniami, co jest widoczne w obowiązujących programach kształcenia oraz w procesie ich doskonalenia. Programy są doskonałe w zgodzie z dominującymi kierunkami działalności naukowej, podejmowanej w jednostce. Pracownicy na bieżąco włączają tematykę podejmowanych badań naukowych do procesu dydaktycznego i proponują nowe zajęcia (również ogólnowydziałowe, dla studentów i studentek innych kierunków), związane głównie z tematyką seminariów licencjackich i magisterskich oraz specjalizacji literaturoznawczej i językoznawczej. Mając na uwadze główne linie badawcze pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej oraz zgodnie z potrzebami studentów (zob. punkt 1.3) i zapotrzebowaniem rynku pracy, szczególny nacisk kładziemy na efekty uczenia się związane z kompetencjami kulturoznawczymi oraz translatorskimi. Studenci biorą udział w prowadzonych przez kadre badaniach na seminariach licencjackich, magisterskich i doktoranckich – co wyraźnie widać w tematach prac dyplomowych – oraz w ramach działalności Studenckiego Koła Naukowego cHISPA.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Na kształt programu filologii hiszpańskiej (oba poziomy) mają wpływ studenci, przekazujący swoje spostrzeżenia i uwagi w wypełnianych anonimowo na roku I i III ankietach satysfakcji (przepis regulujący przeprowadzanie ankiet wraz z załącznikami — **Zał. 1.3a**; wzory ankiet — **Zał. 1.3b, 1.3c, 1.3d**; wnioski z ankiet w postaci roboczych analiz Swot, przeprowadzonych przez kierownika KFH — **Zał. 1.3o, 1.3u**). Wprowadzenie specjalności z językiem angielskim i portugalskim na II stopniu zostało poprzedzone ankietą studencką na platformie Forms (<https://forms.office.com/e/jKt3YLDYV7>), w której wzięli udział studenci wszystkich lat I stopnia (**zał. 1.3e, f, g, h, i**). Ankieta, której wyniki zostały opisane w notatce kierownika KFH (**zał. 1.3j**), wykazały wzmożone zainteresowanie studentów ofertą specjalności z językiem portugalskim oraz umiejętnościami praktycznym, w szczególności translatorskimi (**zał. 1.3k, l, m**). Zmiany w programach na obu poziomach były również konsultowane ze wszystkimi pracownikami na zebraniach Katedry. Ponadto w październiku 2022 roku Kierownik

Katedry Hiszpańskiej powołał Studencką Radę ds. Jakości Kształcenia, z którą konsultowano zmiany programowe na II stopniu filologii hiszpańskiej (zał.1.3n).

Wśród interesariuszy zewnętrznych, z którymi prowadzono konsultacje dotyczące koncepcji kształcenia, wymienić należy Instytut Camõesa z Warszawy. Na spotkaniu z kierownikiem KFH, które odbyło się w listopadzie 2022 roku, dyrektor tej instytucji, dr José Carlos Albuquerque da Costa Dias, potwierdził brak oferty dydaktycznej związanej z nauczaniem języka portugalskiego w województwie łódzkim. Do interesariuszy zewnętrznych, z którymi konsultowano koncepcję kształcenia na filologii hiszpańskiej zaliczyć należy również środowisko nauczycieli języka hiszpańskiego w szkołach ponadpodstawowych, w szczególności z 32 LO im. Haliny Poświatowskiej, które prowadzi hiszpańską sekcję dwujęzyczną. Na zebraniu roboczym w kwietniu 2022 roku, na którym przedstawiciele KFH spotkali się z dyrekcją i nauczycielami języka hiszpańskiego z tego liceum oraz z przedstawicielami Wydziału Edukacji Urzędu Miasta w Łodzi i Łódzkiego Kuratorium Oświaty, zauważono rosnące zainteresowanie językiem hiszpańskim w regionie oraz konieczność dostosowania programów do wymagań rynku pracy. Zwrócono przy tym uwagę na konieczność rozwijania kompetencji translatorskich i społecznych, szczególnie w kontekście wielokulturowości, a także na potrzebę położenia większego nacisku na wiedzę kulturoznawczą kosztem kompetencji historycznoliterackich.

Na podstawie tych wielostronnych konfrontacji, program filologii hiszpańskiej I i II stopnia był modyfikowany w latach 2021/2022 oraz 2022/2023, uwzględniając potrzeby naszych studentek i studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Zwiększyliśmy liczbę efektów uczenia się o charakterze kulturoznawczym na I i II stopniu oraz wprowadziliśmy specjalności z językiem angielskim i portugalskim na II stopniu. W odpowiedzi na potrzeby studentów, wyrażone w ankietach satysfakcji, od 2023-2024 roku wprowadziliśmy grupę zaawansowaną na zajęciach z praktycznej nauki języka hiszpańskiego (1 rok, I stopień).

1.4.Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów:

Absolwent/absolwentka filologii hiszpańskiej (II stopień) posiada wykształcenie humanistyczne obejmujące dobrą znajomość literatury, kultury i historii języka hiszpańskiego. Jest specjalistą w zakresie praktycznej znajomości języka hiszpańskiego (na poziomie biegłości B2+) i języka angielskiego (na poziomie biegłości B2). Potrafi tłumaczyć teksty użytkowe i artystyczne. Ponadto posiada kwalifikacje w zakresie wybranej przez siebie dyscypliny naukowej: literaturoznawstwa lub językoznawstwa.

Takie przygotowanie zawodowe umożliwia absolwentowi I stopnia filologii hiszpańskiej znalezienie pracy jako specjalista z zaawansowaną znajomością języka hiszpańskiego oraz z dodatkowymi kwalifikacjami z zakresu znajomości kultury, np. w sektorze usługowym i w biznesie.

W rozumieniu Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 13 listopada 2021 r., w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2021 r. poz. 2285) absolwent studiów I stopnia może znaleźć zatrudnienie jako:

235304	Lektor języka obcego
235901	Dydaktyk multimedialny
235903	Egzaminator on-line
235905	Nauczyciel konsultant
235907	Nauczyciel nauczania na odległość
235917	Korepetytor
235918	Nauczyciel domowy
243102	Autor tekstów i sloganów reklamowych (copywriter)

264302	Filolog języka nowożytnego
264313	Tłumacz
264390	Pozostali filolodzy i tłumacze
265603	Lektor dialogów filmowych i radiowych
411001	Pracownicy obsługi biurowej
413103	Operator edytorów tekstu
422101	Pracownik biura podróży
422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)
422401	Recepcjoniści hotelowi
343901	Animator kultury

Absolwent studiów licencjackich może kontynuować kształcenie na studiach magisterskich, których rekrutacja i wymagania wstępne przewidują kompetencje zdobyte na I stopniu filologii hiszpańskiej. Może także kontynuować kształcenie na studiach magisterskich w krajach, w których obowiązuje dwustopniowy system kształcenia uniwersyteckiego, w szczególności w krajach hiszpańskojęzycznych. Dla absolwenta I stopnia filologii hiszpańskiej otwarte są studia podyplomowe i kursy dokształcające w UE i innych uczelniach, uzupełniające jego wykształcenie.

Absolwent/absolwentka filologii hiszpańskiej (II stopień) posiada wykształcenie humanistyczne obejmujące pogłębioną znajomość literatury, kultury i historii języka hiszpańskiego. Jest specjalistą w zakresie praktycznej znajomości języka hiszpańskiego (na poziomie biegłości C2) i języka angielskiego lub portugalskiego (na poziomie biegłości C1 w przypadku języka angielskiego i B1 w przypadku języka portugalskiego). Potrafi tłumaczyć teksty użytkowe i artystyczne z języka hiszpańskiego na język polski i odwrotnie. Ponadto posiada pogłębione kwalifikacje w zakresie wybranej przez siebie dyscypliny naukowej: literaturoznawstwa lub językoznawstwa.

Takie przygotowanie zawodowe umożliwi absolwentowi/absolwentce znalezienie pracy na stanowiskach specjalistycznych i kierowniczych, w których wymagana jest zaawansowana znajomość języka hiszpańskiego i angielskiego lub dobra znajomość języka portugalskiego oraz dodatkowe kwalifikacje z zakresu pogłębionej znajomości kultury, np. w sektorze usługowym i w biznesie.

W rozumieniu Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 13 listopada 2021 r., w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2021 r. poz. 2285) absolwent studiów II stopnia może znaleźć zatrudnienie jako:

143902	Kierownik biura tłumaczeń
143105	Kierownik domu kultury
231006	Nauczyciel akademicki – nauki humanistyczne
243102	Autor tekstów i sloganów reklamowych (copywriter)
264102	Pisarz
264103	Poeta
264104	Redaktor wydawniczy
264203	Krytyk artystyczny
264204	Redaktor programowy
264205	Reporter radiowy / telewizyjny / prasowy
264207	Redaktor serwisu internetowego
264290	Pozostali dziennikarze
264302	Filolog języka nowożytnego
264313	Tłumacz

264390	Pozostali filolodzy i tłumacze
265603	Lektor dialogów filmowych i radiowych
422101	Pracownik biura podróży
422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)
343901	Animator kultury

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych:

Program studiów dla kierunku filologia hiszpańska z językiem angielskim (**I stopień**) zawiera efekty uczenia się przewidywane na innych kierunkach filologicznych. Filologię hiszpańską z językiem angielskim wyróżnia odniesienie do hiszpańskojęzycznego obszaru językowego i kulturowego. W odróżnieniu od studiów dwukierunkowych: filologii germańskiej z językiem hiszpańskim oraz filologii romańskiej z językiem hiszpańskim absolwent filologii hiszpańskiej z językiem angielskim posiada szerszą wiedzę i więcej umiejętności z zakresu hiszpańskiego literaturoznawstwa, językoznawstwa i kulturoznawstwa.

Program studiów dla kierunku filologii hiszpańskiej (**II stopień**) zawiera efekty uczenia się przewidywane na innych kierunkach filologicznych. Filologię hiszpańską wyróżnia odniesienie do obszarów językowych i kulturowych: hiszpańskojęzycznego, portugalskojęzycznego oraz angielskojęzycznego Ameryki. W odróżnieniu od filologii angielskiej, **specjalność z językiem angielskim** kładzie większy nacisk na związki Ameryki angielskojęzycznej z jej częścią hiszpańskojęzyczną, natomiast mniej uwagi niż na filologii angielskiej poświęca się literaturze, językoznawstwu i kulturze obszaru angielskojęzycznego. **Specjalność z językiem portugalskim**, na której nauka języka portugalskiego została wzbogacona o treści filologiczne i harmonijnie wkomponowuje się w charakter kierunku, nie znajduje ekwiwalentu w ofercie dydaktycznej UŁ.

Koncepcja kształcenia na I i II stopniu filologii hiszpańskiej w dużej mierze wzorowana jest na modelach europejskich. Zasady wybieralności specjalizacji nawiązują do filologii hiszpańskich w uniwersytetach francuskich (tj. Université de Montaigne w Bordeaux) i niemieckich (np. Uniwersytecie Humboldta w Berlinie). Programy wielu przedmiotów są także wzorowane na filologiach krajów hiszpańskojęzycznych. Nauka języka odbywa się według zasad wypracowanych przez ESOKJ. Filologia hiszpańska z językiem angielskim oferuje studentom/studentkom możliwość wyjazdów na studia w innych krajach UE oraz na praktyki w ramach programu ERASMUS+. Najlepsi studenci i studentki mogą się starać o stypendia fundacji hiszpańskich. Filologia hiszpańska z językiem angielskim podpisała umowy o współpracy w ramach programu ERASMUS+ z uniwersytetami w Santiago de Compostela, Sewilli, Almerii, Las Palmas de Gran Canaria, Valladolid, Barcelonie, Madrycie. Pozwala to zarówno studentom i studentkom jak i nauczycielom akademickim na stały kontakt z uczelniami partnerskimi oraz na wykorzystywanie hiszpańskich wzorców kształcenia w udoskonalaniu oferty dydaktycznej na obu poziomach łódzkiej hispanistyki.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany:

Kierunkowe efekty uczenia się na filologii hiszpańskiej I i II stopnia ukształtowane zostały w odniesieniu do charakterystyk I stopnia określonych w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z 22 grudnia 2015 roku oraz charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji, typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r., poz. 2218) — na poziomie 6. na studiach I stopnia, na poziomie 7. na studiach II stopnia, dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Pozwalają one

stopniowo różnicować trudności podejmowanych przez studenta i sprawdzanych przez prowadzącego zadań w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Na studiach **I stopnia** efekty uczenia się kształtowane są w ramach następujących modułów:

- 1) językoznawczego,
- 2) literaturoznawczego,
- 3) kulturoznawczego,
- 4) praktycznego,
- 5) specjalizacyjnego,
- 6) uzupełniającego.

Efekty uczenia się w ramach każdego z modułów są powiązane z dyscyplinami, do których kierunku jest przypisany i odnoszą się do obszarów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Relacje między efektami kierunkowymi a efektami uczenia się, zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów i modułów procesu kształcenia, zostały zawarte w tabeli 17b opisu kierunku (zał. 1.6a).

Moduły realizują ogólną koncepcję kształcenia opracowaną dla I stopnia filologii hiszpańskiej.

Cele kierunkowych efektów uczenia się na I stopniu filologii hiszpańskiej z określeniem modułu, który je realizuje:

- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie języka hiszpańskiego do poziomu B2+ (**moduł praktyczny, językoznawczy**);
- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie języka angielskiego do poziomu B2 (**moduł praktyczny, językoznawczy**);
- przekazanie zaawansowanej wiedzy o literaturze, kulturze i historii krajów hiszpańskiego obszaru językowego (**moduł literaturoznawczy, kulturoznawczy, specjalizacyjny**);
- przekazanie zaawansowanej wiedzy o literaturze, kulturze i historii USA (**moduł literaturoznawczy, kulturoznawczy, specjalizacyjny**);
- przekazanie zaawansowanej wiedzy o strukturze języka hiszpańskiego i jego odmianach (**moduł językoznawczy, specjalizacyjny, uzupełniający**);
- przekazanie zaawansowanej wiedzy z zakresu gramatyki opisowej języka angielskiego oraz z zakresu gramatyki kontrastywnej angielsko-hiszpańskiej (**moduł praktyczny, językoznawczy**);
- przekazanie zaawansowanej wiedzy z zakresu mniejszości latynoskich w USA z perspektywy społecznej i kulturowej (**moduł literaturoznawczy, kulturoznawczy, specjalizacyjny**);
- wykształcenie zaawansowanych umiejętności translatorskich (**moduł praktyczny; językoznawczy, literaturoznawczy**);
- wykształcenie zaawansowanych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego (**moduł praktyczny, literaturoznawczy, kulturoznawczy, specjalizacyjny**);
- wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych danych (**moduł specjalizacyjny, literaturoznawczy, językoznawczy**).

Na studiach **II stopnia** efekty uczenia się kształtowane są w ramach następujących modułów:

- 1) specjalizacyjnego językoznawczego,
- 2) specjalizacyjnego literaturoznawczego,
- 3) praktycznego,
- 4) specjalności z językiem angielskim,

5) specjalności z językiem portugalskim.

Efekty uczenia się w ramach każdego z modułów są powiązane z dyscyplinami, do których kierunku jest przypisany i odnoszą się do obszarów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Relacje między efektami kierunkowymi a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów i modułów procesu kształcenia zostały zawarte w tabeli 16b opisu kierunku (zał. 1.6b).

Moduły realizują ogólną koncepcję kształcenia opracowaną dla II stopnia filologii hiszpańskiej.

Cele kierunkowych efektów uczenia się na II stopniu filologii hiszpańskiej z określeniem modułu, który je realizuje:

- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie języka hiszpańskiego do poziomu C2 (**moduł praktyczny**);
- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie języka angielskiego do poziomu C1 (**moduł specjalności z językiem angielskim**);
- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie języka portugalskiego do poziomu B1 (**moduł specjalności z językiem portugalskim**);
- przekazanie pogłębionej wiedzy o literaturze, kulturze i historii krajów hiszpańskiego obszaru językowego (**moduł specjalizacyjny literaturoznawczy**);
- przekazanie zaawansowanej wiedzy o literaturze i kulturze wybranego obszaru językowego (**moduł specjalności z językiem portugalskim; specjalności z językiem angielskim**);
- przekazanie pogłębionej wiedzy o strukturze języka hiszpańskiego i jego odmianach (**moduł specjalizacyjny językoznawczy, praktyczny**);
- przekazanie zaawansowanej wiedzy o strukturze języka portugalskiego i jego odmianach (**moduł specjalności z językiem portugalskim**);
- wykształcenie pogłębionych umiejętności translatorskich w zakresie języka hiszpańskiego (**moduł specjalizacyjny językoznawczy, literaturoznawczy, praktyczny**);
- wykształcenie pogłębionych umiejętności translatorskich w zakresie języka angielskiego (**moduł specjalności z językiem angielskim**);
- wykształcenie pogłębionych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego (**moduł specjalizacyjny literaturoznawczy, praktyczny**);
- wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych danych (**moduł specjalizacyjny literaturoznawczy, językoznawczy**).

1.7. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Programy studiów filologii hiszpańskiej na studiach I i II stopnia realizowane są w roku 2023/2024 zgodnie z:

1. Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z dnia 30.08.2018, poz. 1668).
2. Ustawą z dnia 3 lipca 2018 — Przepisy wprowadzające ustawę: Prawo o szkolnictwie wyższym.
3. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 28 września 2018 r., poz. 1861).

4. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 kwietnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 26 kwietnia 2019 r., poz. 787).
5. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 9 sierpnia 2019 r., poz. 1498).
6. Ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (DZ. U. z 14 stycznia 2016 r., poz. 64).
7. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 (Dz.U. 28 listopada 2018 r., poz. 2218).
8. Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z dnia 25. 09.2018, poz. 1818).
9. Uchwałą nr 620 Senatu UŁ z 18 listopada 2019 roku oraz Uchwałą nr 367 Senatu UŁ z dnia 11 marca 2019 roku w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w Uniwersytecie Łódzkim (wraz ze wzorem opisu efektów uczenia się — [Zał. 1.7a](#)).
10. Uchwałą nr 367 Senatu UŁ podjętą na 24. roboczym posiedzeniu w kadencji 2016–2020 w dniu 11 marca 2019 roku, w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w UŁ ([Zał. 1.7b](#)).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1 Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

Przedmioty programów filologii hiszpańskiej z językiem angielskim (studia I stopnia) oraz filologii hiszpańskiej (studia II stopnia) realizowane są odpowiednio: w czasie 6 semestrów na studiach licencjackich (180 ECTS) oraz w czasie 4 semestrów na studiach magisterskich (120 ECTS), co zapewnia wypełnienie założonych efektów uczenia się.

Na studiach I stopnia, kluczowe treści kształcenia w zakresie dyscypliny wiodącej (językoznawstwa) oraz dyscyplin dodatkowych (literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii) ściśle wiążą się z efektami uczenia się, służącymi sprawdzeniu:

- **Wiedzy** w zakresie związku nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi i miejsca językoznawstwa oraz literaturoznawstwa w systemie nauk, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki ich rozwoju (01H-1A_W01); teorii, terminologii i metodologii językoznawstwa i literaturoznawstwa (01H-1A_W02); powiązania dyscyplin filologicznych, w tym językoznawstwa i literaturoznawstwa, z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy (historia, filozofia i inne wybrane) (01H-1A_W03); wybranych faktów i zjawisk dotyczących języka hiszpańskiego używanego w różnych krajach hiszpańskojęzycznych (01H-1A_W04); natury języka hiszpańskiego, jego złożoności i historycznej zmienności znaczeń oraz faktów i zjawisk z zakresu historii tego języka (01H-1A_W05); struktury, gramatyki i leksyki współczesnego języka hiszpańskiego (01H-1A_W06); historycznych kontekstów, w których osadzone są najważniejsze fakty z zakresu historii literatury hiszpańskiej i hispanoamerykańskiej oraz z zakresu literatury autorów pochodzenia latynoskiego w USA, zasad interpretacji tekstów i metody ich krytycznej analizy (01H-1A_W07); dylematów historii i kultury krajów hiszpańskojęzycznych i USA oraz zasad działania instytucji kultury i mediów w krajach hiszpańskojęzycznych, a także podstawowych dylematów współczesnej

cywilizacji z odniesieniem do wytworów kultury hiszpańskojęzycznej (01H-1A_W08); najważniejszych kierunków rozwoju i nowych osiągnięć w dziedzinie specjalizacji językoznawczej (01H-1A_W09).

- **Umiejętności** w zakresie komunikowania i posługiwania się językiem hiszpańskim oraz angielskim na poziomie B2+ wg europejskiego systemu opisu kształcenia językowego (01H-1A_U01, 01H-1A_U02); posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa (01H-1A_U03); przeprowadzania analizy tekstu z zastosowaniem zaawansowanych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy, a także rozpoznawania, odróżniania i opisywania różnych gatunków literackich i innych rodzajów tekstów (01H-1A_U04); tworzenia i użytkowania prace pisemnych w języku polskim i hiszpańskim oraz typowych prac pisemne w zakresie dyscyplin filologicznych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych w oparciu o literaturę przedmiotu (01H-1A_U05); przygotowania wystąpień ustnych i merytorycznego argumentowania i formułowania wniosków i samodzielnych sądów na tematy życia codziennego w języku polskim, hiszpańskim i angielskim, przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych językoznawstwa, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu (01H-1A_U06); tłumaczenia prostych tekstów ustnych i pisemnych z j. hiszpańskiego / j. angielskiego na j. polski i z j. polskiego na j. hiszpański / j. angielski (01H-1A_U07); samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwijania swoich umiejętności w zakresie filologii hiszpańskiej, wyszukiwania, analizowania i użytkowania informacji, wykorzystując różne źródła (01H-1A_U8); formułowania i wyrażania własnych poglądów i idei w ważnych sprawach społecznych i światopoglądowych związanych z problematyką studiów (01H-1A_U9); planowania i organizowania pracy indywidualnej oraz zespołowej (01H-1A_U10)

- **Kompetencje społecznych** w zakresie pracy w zespole i przyjmowania różnych w nim ról (01H-1A_K01); myślenia przedsiębiorczego, kierowania małym zespołem, przyjmowania odpowiedzialności za efekty jego pracy i określania priorytetów służących realizacji określonych zadań (01H-1A_K02); określenia własnych zainteresowań, oceny swojej wiedzy i umiejętności językowych, krytycznego myślenia, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów oraz odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu, Polski, krajów hiszpańskojęzycznych i anglojęzycznych (01H-1A_K03), uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystania z różnych jego form (01H-1A_K04); identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu (01H-1A_K05); wykorzystywania umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych w pracy w sektorze kultury, oświaty, w mediach, biurach tłumaczy i innych (01H-1A_K06).

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotów związanych z dyscypliną językoznawstwo:

Wstęp do językoznawstwa

(konwersatorium, 1 semestr, 2ECTS)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

w stopniu zaawansowanym miejsce i znaczenie nauk filologicznych i w szerszym zakresie miejsce językoznawstwa w systemie nauk, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki ich rozwoju (01H-1A_W01);

w stopniu zaawansowanym teorię, terminologię i metodologię nauk filologicznych i w szerszym zakresie teorię, terminologię i metodologię wybranej dyscypliny specjalizacyjnej (w odniesieniu do przedmiotu: terminologię właściwą naukom o języku) (01H-1A_W02);

w stopniu zaawansowanym wybrane fakty i zjawiska stanowiące podstawową wiedzę z zakresu językoznawstwa (01H-1A_W04);

UMIEJĘTNOŚCI — Student potrafi:

posługiwać się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa (01H-1A_U03); samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności w zakresie wybranego kierunku studiów oraz specjalizacji dyplomowej, wyszukiwać, analizować i użytkować informacje, wykorzystując różne źródła (01H-1A_U8);

planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole (01H-1A_U10);

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

pracy w zespole i przyjmowania różnych w nim ról (01H-1A_K01).

Treści kształcenia:

1. Językoznawstwo: przedmiot i metody badań. Podstawowe dyscypliny badawcze. 2. Geneza i podstawy teoretyczne językoznawstwa współczesnego. 3. Język jako system znaków. Zasady strukturyzacji w języku. Strukturalizm językoznawczy. 4. Funkcje języka. 5. Słowa, znaczenia i pojęcia. Kategorie pojęciowe a kategorie językowe. Podejścia kognitywne w językoznawstwie. 6. Status różnorodnych odmian językowych. Języki a dialekty. Języki kreolskie i pidginy. 7. Socjolingwistyka: obszar badań, metody badawcze. Socjolekty. Polityka i planifikacja językowa. 8. Zróżnicowanie języków (zróżnicowanie genetyczne, typologiczne, społeczne i geograficzne). 9. Pragmatyka językoznawcza (akty mowy a zasada kooperacji). 10. Relatywizm językowy i kulturowy. Etnolingwistyka. 11. Psycholingwistyka i jej praktyczne zastosowania. 12. Językoznawstwo porównawcze. 13. Językoznawstwo korpusowe. 14. Językoznawstwo stosowane (glottodydaktyka, traduktologia, itd.).

Teoretyczne podstawy traduktologii

(konwersatorium, 5 semestr, 2 ECTS)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

Absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym teorię, terminologię i metodologię nauk filologicznych i w szerszym zakresie teorię, terminologię i metodologię wybranej dyscypliny specjalizacyjnej (językoznawczej lub literaturoznawczej); 01H-1A_W02

UMIEJĘTNOŚCI — Student potrafi:

Absolwent potrafi tłumaczyć proste teksty ustnie i pisemnie z j. hiszpańskiego / j. angielskiego na j. polski i z j. polskiego na j. hiszpański / j. angielski; 01H-1A_U07

Absolwent potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole; 01H-1A_U10

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

Absolwent jest gotów do pracy w zespole i przyjmowania różnych w nim ról; 01H-1A_K01

Absolwent jest gotów do wykorzystywania umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych w pracy w sektorze kultury, oświaty, w mediach, biurach tłumaczy i innych; 01H-1A_K06

Treści kształcenia:

1. Techniki i metody przekładowe. 2. Strategie translatoryczne. 3. Przekład tekstów specjalistycznych i niespecialistycznych. 4. Przekład literacki (poetycki i teatralny). 5. Zagadnienie humoru w przekładzie literackim. 6. Cechy ustności dialogu w przekładzie prozatorskim. 7. Naturalizacja a egzotyzacja: wokół problematyki odbioru przekładu. 8. Sposoby interpretacji i tłumaczenia metafory. 9. Przekład nazw własnych. 9. Perspektywa feministyczna w przekładoznawstwie. 10. Myśl postkolonialna a przekład.

Podstawy dydaktyki języka hiszpańskiego

(ćwiczenia metodyczne, 5 semestr, 2 ECTS)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

w stopniu zaawansowanym miejsce i znaczenie nauk filologicznych i w szerszym zakresie miejsce wybranej dyscypliny specjalizacyjnej (językoznawczej lub literaturoznawczej) w systemie nauk, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki ich rozwoju; 01H-1A_W01;

podstawową teorię, terminologię i metodologię nauk filologicznych i w szerszym zakresie teorię, terminologię i metodologię wybranej dyscypliny specjalizacyjnej (językoznawczej lub literaturoznawczej); 01H-1A_U04;

UMIEJĘTNOŚCI — Student potrafi:

komunikować się i posługiwać językiem hiszpańskim na poziomie B2+ wg europejskiego systemu opisu kształcenia językowego; 01H-1A_U01;

planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole; 01H-1A_U10;

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu; 01H-1A_K05;

wykorzystywania umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych w pracy w sektorze kultury, oświaty, w mediach, biurach tłumaczy i innych; 01H-1A_K06

Treści kształcenia:

1. Dokumenty referencyjne dla nauczyciela języka hiszpańskiego jako obcego w Polsce: Marco Común Europeo de Referencias para las Lenguas, MCER [Europejski system opisu kształcenia językowego, ESOKJ], Plan Curricular del Instituto Cervantes (PCIC), Podstawa programowa. 2. Przekrój metod i teorii nauczania języków obcych. 3. Kształtowanie poszczególnych kompetencji i sprawności językowych. Umiejętności językowe podstawowe: czytanie, słuchanie, mówienie i pisanie. 4. Nauczanie słownictwa. 5. Nauczanie gramatyki. 6. Projektowanie konspektu zajęć. 7. Gamifikacja i podejście ludyczne. 8. Uczeń w centrum procesu nauczania. Psychospołeczne uwarunkowania edukacji. Teoria inteligencji wielorakich. Rola nauczyciela. Dynamiki zajęciowe: Indywidualizacja, praca w parach i praca grupowa. 9. Status błędu w nauczaniu języka obcego. Klasyfikacja błędów językowych i sposoby zapobiegania im. Błędy popełniane najczęściej przez uczniów. 10. Sprawdzanie umiejętności w nauce języka obcego (ewaluacja): rodzaje, narzędzia, typologia ewaluacji; tworzenie testów językowych. Ocenianie. 11. Zarządzanie klasą. 12. Strategie uczenia się. 13. Podstawy neurodydaktyki.

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotów związanych z dyscypliną literaturoznawstwo:

Historia literatury hiszpańskiej 1

(konwersatorium, 3 semestr, 2 ECTS)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

w sposób uporządkowany i osadzony w historycznych kontekstach najważniejsze fakty z zakresu historii literatury hiszpańskiej; w stopniu zaawansowanym zna i rozumie zasady interpretacji tekstów i metody ich krytycznej analizy; 01H-1A_W07;

powiązanie dyscyplin filologicznych z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy (historia, filozofia i inne wybrane); 01H-1A_W03;

UMIEJĘTNOŚCI — Student potrafi:

przeprowadzić analizę tekstu z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy, a także rozpoznawać, odróżniać i opisywać różne gatunki literackie i inne rodzaje tekstów; 01H-1A_U04;

planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole; 01H-1A_U10;

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

pracy w zespole i przyjmowania różnych w nim ról; 01H-1A_K01.

Treści kształcenia:

Najstarsza średniowieczna poezja liryczna: jarchas, cantigas de amigo; epika hiszpańskiego średniowiecza: *Poema de mio Cid*; *Milagros de Nuestra Señora* Gonzala de Berceo jako przykład *cuaderna vía*; dwuznaczność autorskiej intencji w *Libro de Buen Amor* Juana Ruiza; Don Juan Manuel i dydaktyczny zamysł jego *Libro del conde Lucanor*; hiszpańskie romance; początki literatury pikarejskiej: *La vida de Lazarillo de Tormes*; poezja mistyczna św. Jana od Krzyża; poezja renesansowa: Fray Luis de León i Garcilaso de la Vega.

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotów związanych z dyscypliną nauki o kulturze i religii:

Kultura i cywilizacja Ameryki Łacińskiej 1

(wykład, 5 semestr, 3 ECTS)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

w sposób uporządkowany i osadzony w historycznych kontekstach najważniejsze fakty z zakresu historii literatury hiszpańskiej i hispanoamerykańskiej oraz z zakresu literatury autorów pochodzenia latynoskiego w USA. W stopniu zaawansowanym zasady interpretacji tekstów i metody ich krytycznej analizy; 01H-1A_W07;

w stopniu zaawansowanym dylematy historii i kultury krajów hiszpańskojęzycznych i USA oraz zasady działania instytucji kultury i mediów w krajach hiszpańskojęzycznych, dylematy współczesnej cywilizacji z odniesieniem do wytworów kultury hiszpańskojęzycznej; 01H-1A_W08.

UMIĘTNOŚCI — Student potrafi:

przeprowadzić analizę tekstu z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy, a także rozpoznawać, odróżniać i opisywać różne gatunki literackie i inne rodzaje tekstów; 01H-1A_U04;

planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole; 01H-1A_U10.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

określenia własnych zainteresowań, oceny swojej wiedzy i umiejętności językowych, krytycznego myślenia, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu, Polski, krajów hiszpańskojęzycznych i anglojęzycznych; 01H-1A_K03;

wykorzystywania umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych w pracy w sektorze kultury, oświaty, w mediach, biurach tłumaczy i innych; 01H-1A_K06.

Treści kształcenia

1. América Latina en la época contemporánea: introducción. 2. Teoría de la dependencia y prácticas de la decolonialidad. Movimientos revolucionarios. 4. Historia de las dictaduras militares en el Cono Sur. Transiciones a la democracia. 5. Los procesos globalizadores en la cultura latinoamericana (música, cine, literatura, artes plásticas). 6. Crimen organizado: historia y actualidad. 7. Movimientos indigenistas: historia y actualidad. 8. Religiones latinoamericanas: sincretismos, catolicismo e iglesias evangelistas. 9. Relaciones políticas y culturales entre América Latina y EEUU.

Na studiach II stopnia, kluczowe treści kształcenia w zakresie dyscypliny wiodącej (językoznawstwa) oraz dyscyplin dodatkowych (literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii) ściśle wiążą się z efektami uczenia się, służącymi sprawdzeniu:

- **Wiedzy** w zakresie znaczenia nauk humanistycznych w systemie nauk oraz ich specyfiki przedmiotowej i metodologicznej, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności naukowej i zawodowej (01H-2A_W01); powiązania językoznawstwa i literaturoznawstwa z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy, pozwalającego na integrowanie perspektyw z

zakresu różnych nauk humanistycznych (01H-2A_W02); terminologii i metodologii z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa (01H-2A_W03); kompleksowej natury języka hiszpańskiego oraz jego złożoności i historycznej zmienności znaczeń (01H-2A_W04); współczesnego języka hiszpańskiego oraz informacji z zakresu historii języka hiszpańskiego (01H-2A_W05); zaawansowanych metod analizy i interpretacji wytworów kultury krajów hiszpańskojęzycznych oraz wartościowania hiszpańskojęzycznych dzieł literackich (01H-2A_W06); historii literatury i kultury hiszpańskiej i hispanoamerykańskiej (01H-2A_W07); zasad działania instytucji kultury w krajach hiszpańskojęzycznych oraz w Polsce, faktów ze współczesnego życia kulturalnego krajów hiszpańskojęzycznych i Polski (01H-2A_W08); teorii, wiodących szkół badawczych, kierunków rozwoju i nowych osiągnięć z zakresu wybranej specjalizacji dyplomowej (01H-2A_W09); pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej; struktury, gramatyki i leksyki współczesnego języka portugalskiego lub angielskiego (01H-2A_W11); literatury i kultury wybranego obszaru językowego (angielskiego lub portugalskiego) (01H-2A_W12).

- **Umiejętności** w zakresie biegłego posługiwania się i komunikowanie w języku hiszpańskim na poziomie C2 wg europejskiego systemu opisu kształcenia językowego (01H-2A_U01); analizowania prac innych autorów, syntezy różnych idei i poglądów, dobierania metod i konstruowania narzędzi badawczych w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa (01H-2A_U02); przeprowadzania pogłębionej i szczegółowej analizy tekstu z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy (01H-2A_U03); oceniania oddziaływania społecznego zjawisk językowych i literackich (01H-2A_U04); tworzenia użytkowych prac pisemnych w języku polskim i hiszpańskim oraz prac pisemnych w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa z wykorzystaniem różnorodnych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu (01H-2A_U05); przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych w języku polskim i hiszpańskim na tematy życia codziennego, na wybrane tematy naukowe i popularnonaukowe, korzystając z literatury przedmiotu, merytorycznego argumentowania i formułowania wniosków i samodzielnych sądów w języku polskim i hiszpańskim (01H-2A_U06); tłumaczenia ustnego i pisemnego standardowych i specjalistycznych tekstów z j. hiszpańskiego na j. polski i z j. polskiego na j. hiszpański (01H-2A_U07); wyszukiwania, analizowania, samodzielnego zdobywania wiedzy, rozwijanie swoich umiejętności badawczych i użytkowania informacji, wykorzystując różnorodne źródła w zakresie wybranej specjalizacji dyplomowej (01H-2A_U08); komunikowania się w języku polskim i hiszpańskim z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej, stosując przy tym również terminologię nauk pokrewnych (01H-2A_U08); przeprowadzania pogłębionych badań pozwalających na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (01H-2A_U10); podejmowania samodzielnych decyzji i działań dotyczących kariery zawodowej na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji (01H-2A_U11); posługiwania się drugim wybranym językiem obcym (językiem angielskim na poziomie C1; językiem portugalskim na poziomie B1) (01H-2A_U12); analizowania, interpretowania i oceniania zjawisk zachodzących w języku, literaturze i kulturze wybranego obszaru językowego, tłumaczenia ustnie i pisemnie standardowych tekstów z angielskiego lub portugalskiego obszaru językowego (01H-2A_U13).

- **Kompetencje** w zakresie krytycznej oceny odbieranych treści naukowych oraz uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych (01H-2A_K01); uczestniczenia w życiu kulturalnym w przestrzeni polskiej i krajów hiszpańskojęzycznych oraz krajów wybranego obszaru językowego, prezentowania otwartości na odmienność kulturową (01H-2A_K02); rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, przestrzegania etyki zawodowej i pełnienia w sposób odpowiedzialny ról zawodowych z uwzględnieniem potrzeb społecznych (01-

H2A_K03); wykorzystania kompetencji społecznych i osobowych takich jak m.in.: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność określenia własnych zainteresowań, umiejętność samooceny, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów; odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu, Polski, krajów hiszpańskojęzycznych i krajów wybranego obszaru językowego (01-H2A_K04).

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotów związanych z dyscypliną językoznawstwo:

Język hiszpański w Ameryce

(konwersatorium, 1 semestr, 4 ECTS, przedmiot modułu specjalizacji językoznawczej)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

w sposób uporządkowany i pogłębiony terminologię i metodologię z zakresu językoznawstwa; 01H-2A_W03;

w zawansowanym, szczegółowym i uporządkowanym stopniu współczesny język hiszpański, w stopniu rozszerzonym informacje z zakresu historii języka hiszpańskiego; 01H-2A_W05.

UMIEJĘTNOŚCI — Student potrafi:

tworzyć użytkowe prace pisemne w języku hiszpańskim z wykorzystaniem różnorodnych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu; 01H-2A_U05;

przygotować wyczerpujące wystąpienia ustne w języku hiszpańskim na tematy życia codziennego, na wybrane tematy naukowe i popularnonaukowe korzystając z literatury przedmiotu, merytorycznie argumentować i formułować wnioski i samodzielne sądy w języku hiszpańskim; 01H-2A_U06.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

krytycznej oceny odbieranych treści naukowych oraz uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych; 01H-2A_K01;

uczestniczenia w życiu kulturalnym w przestrzeni krajów hiszpańskojęzycznych, prezentowania otwartości na odmienność kulturową; 01H-2A_K02

Treści kształcenia:

I.- Historia: Kształtowanie języka hiszpańskiego w Ameryce:

1. Pojęcie i pochodzenie języka hiszpańskiego w Ameryce. 2. Ewolucja historyczna podstawowych cech lingwistycznych.

II.- Współczesność: Podstawowe cechy lingwistyczne języka hiszpańskiego w Ameryce.

3. Podstawowe cechy fonetyczne języka hiszpańskiego w Ameryce i ich rozprzestrzenianie się geograficzne, społeczne i stylistyczne. 4. Podstawowe cechy morfosyntaktyczne i ich rozprzestrzenianie się geograficzne, społeczne i stylistyczne. 5. Cechy leksykalne języka hiszpańskiego w Ameryce.

III.- Sytuacja socjo(lingwistyczna) różnych krajów:

6. Język hiszpański w Ameryce dzisiaj: Analiza sytuacji (socjo)lingwistycznej w krajach hiszpańskojęzycznych.

Teoria przekładu specjalistycznego i artystycznego

(wykład, 1 semestr, 3 ECTS)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

w pogłębionym stopniu powiązanie literaturoznawstwa i językoznawstwa z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy, pozwalające na integrowanie perspektyw z zakresu różnych nauk humanistycznych; 01H-2A_W02;

w sposób uporządkowany i pogłębiony terminologię i metodologię z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa; 01H-2A_W03;

pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej; 01H-2A_W10.

UMIEJĘTNOŚCI — Student potrafi:

tłumaczyć ustnie i pisemnie standardowe teksty z j. hiszpańskiego na j. polski i z j. polskiego na j. hiszpański; 01H-2A_U07.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów; odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu, krajów hiszpańskojęzycznych; 01H-2A_K04.

Treści kształcenia:

1. Typologia tekstów specjalistycznych. 2. Metody tłumaczenia tekstów specjalistycznych. 3. Tłumaczenie pisemne specjalistyczne z zakresu ekonomii. 4. Tłumaczenie pisemne specjalistyczne prawne i prawnicze. 5. Tłumaczenie z zakresu medycyny. 6. Tłumaczenie przysięgłe. 7. Tłumaczenie ustne. 8. Tłumaczenie artystyczne. 9. Przekład audiowizualny. 10. Lokalizacja a tłumaczenie. 11. Analiza artykułów związanych z problematyką tłumaczenia.

Stylistyka języka hiszpańskiego

(konwersatorium, semestr 2, 2 ECTS, przedmiot modułu specjalizacji językoznawczej)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

w sposób uporządkowany i pogłębiony terminologię i metodologię z zakresu językoznawstwa; 01H-2A_W03;

w pogłębionym stopniu i uporządkowany sposób kompleksową naturę języka oraz jego złożoność i historyczną zmienność znaczeń; 01H-2A_W04.

UMIEJĘTNOŚCI — Student potrafi:

przeprowadzić pogłębioną i szczegółową analizę tekstu z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy; 01H-2A_U03;

tworzyć użytkowe prace pisemne w języku hiszpańskim oraz prace pisemne w zakresie językoznawstwa z wykorzystaniem różnorodnych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu; 01H-2A_U05.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

krytycznej oceny odbieranych treści naukowych oraz uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych; 01H-2A_K01;

uczestniczenia w życiu kulturalnym w przestrzeni polskiej i krajów hiszpańskojęzycznych, prezentowania otwartości na odmienność kulturową; 01H-2A_K02.

Treści kształcenia:

I.- Różnorodność lingwistyczna.

- Różnorodność w zależności od użytkownika: dialekty, socjolekty, idiolekty. - Różnorodność w zależności od użycia: style. - Definicja stylu wg M.A.K. Holiday. - Teksty pisane i teksty mówione: Różnice formalne. Relacje między mową a pismem. - Język jako semiotyka społeczna. Interakcje ustne: Rodzaje wypowiedzi i ich funkcje społeczne.

II.- Rodzaje, oczekiwania i konteksty. Rodzaje tekstualne.

- Teksty i społeczeństwo dyskursywne. - Rola oczekiwań w komunikacji werbalnej. - Rodzaj i kontekst. Intertekstualność. Struktura dyskursywna i funkcja. Kontekstualizacja.

III.- Style i typy tekstów.

- Styl. Rodzaje stylów. - Warianty dialektalne i formy. - Wymiary tekstualne. Wymiar informacyjny.

IV.- Poprawność gramatyczna.

- Gramatyka normatywna, gramatyka opisowa i norma. - Gramatyka mentalna. - Częste błędy i jak ich unikać.

V.- Kontekstualizacja i koherencja.

- Właściwości tekstu. - Postęp informacji: temat i rema. - Tekst i kontekst. Explicitem, implicitem. - Koherencja tekstu. - Użycie łączników. Porządek słów.

VI.- Słownictwo.

- Wybór słów. - Słowniki i ich użycie. - Słowa i ich znaczenie.

VII.- Prekompozycja.

- Planowanie tekstu. - Podmiot dyskursu. - Dialog z odbiorcą. - Strategie retoryczne.

VIII.- Rozmowa.

- Kolokwialne użycie języka. - Analiza rozmowy. - Zasada współpracy. - Zasada kurtuazji.

IX.- Prezentacja.

- Prezentacja powszechna i specjalistyczna. - Cechy językowe tekstu. - Opis, jako element prezentacji.

- Struktura prezentacji: dedukcja, indukcja, paralelizm. - Temat i tytuł.

X.- Argumentacja.

- Elementy argumentacji. - Układ: paragraf i nexus. - Typy argumentów. - Fałszywe argumenty. - Argumentacja w środkach masowego przekazu.

Tłumaczenia polski/hiszpański 3

(translatorium, 3 semestr, 4 ECTS)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

w pogłębionym stopniu powiązanie literaturoznawstwa i językoznawstwa z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy, pozwalające na integrowanie perspektyw z zakresu różnych nauk humanistycznych; 01H-2A_W02;

pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej; 01H-2A_W10.

UMIĘJĘTNOŚCI — Student potrafi:

biegle posługiwać się i komunikować w języku hiszpańskim na poziomie C2 wg europejskiego systemu opisu kształcenia językowego; 01H-2A_U01;

tłumaczyć ustnie i pisemnie standardowe teksty z j. hiszpańskiego na j. polski i z j. polskiego na j. hiszpański; 01H-2A_U07.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

wykorzystania kompetencji społecznych i osobowych takich jak min.: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową; 01H-2A_K04.

Treści kształcenia:

1. Warsztat tłumacza. Główne problemy tłumaczenia. 2. Techniki tłumaczenia. 3. Opracowywanie słownictwa specjalistycznego (medycyna, handel, prawo etc.). 4. Tłumaczenie tekstów prasowych. 5. Tłumaczenie tekstów urzędowych bądź prawniczych. 6. Tłumaczenie tekstów handlowych. 7. Tłumaczenia tekstów użytkowych z życia codziennego (np. instrukcje obsługi, oferta produktów w supermarkecie itp.). 8. Tłumaczenia literackie: Poezja.

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotów związanych z dyscypliną literaturoznawstwo:

Aktualne tendencje w literaturach języka hiszpańskiego 1

(konwersatorium, 1 semestr, 8 ECTS, przedmiot modułu specjalizacji literaturoznawczej)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

w pogłębionym stopniu powiązanie literaturoznawstwa z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy, pozwalające na integrowanie perspektyw z zakresu różnych nauk humanistycznych; 01H-2A_W02;

w stopniu pogłębionym historię literatury i kultury hiszpańskiej i hispanoamerykańskiej; 01H-2A_W07;

zawansowane metody analizy i interpretacji wytworów kultury krajów hiszpańskojęzycznych, wartościowanie hiszpańskojęzycznych dzieł literackich; 01H-2A_W06.

UMIĘTNOŚCI — Student potrafi:

przeprowadzić pogłębioną i szczegółową analizę tekstu z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy; 01H-2A_U03;

ocenić oddziaływanie społeczne zjawisk literackich; 01H-2A_U04.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

wykorzystania kompetencji społecznych i osobowych takich jak m.in.: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność określenia własnych zainteresowań, umiejętność samooceny, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów; odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego krajów hispanoamerykańskich; 01H-2A_K04.

Treści kształcenia:

Plano práctico-teórico:

1. Literatura y estructuralismo. 2. Literatura y las formas. 3. Literatura y psicoanálisis. 4. Literatura, texto y contexto. 5. Literatura, estética y política.

- Plano temático:

1. Identidad, alteridad, subjetividades. 2. Literatura y cultura popular. 3. Literatura, feminismo y cuestiones de/al género. 4. Literatura y violencia. 5. Memoria y posmemoria. 6. Literatura no mimética. Ciencia ficción, maravilloso y fantástico. 7. Otras tendencias actuales en las literaturas en lengua española.

Przykładowa realizacja treści programowych i efektów uczenia się przedmiotów związanych z dyscypliną nauki o kulturze i religii:

Współczesna kultura hiszpańskiego obszaru językowego

(konwersatorium, 3 semestr, 4 ECTS, przedmiot modułu specjalizacji literaturoznawczej)

Efekty uczenia się

WIEDZA — Student zna i rozumie:

zawansowane metody analizy i interpretacji wytworów kultury krajów hiszpańskojęzycznych (01H-2A_W06);

UMIĘTNOŚCI — Student potrafi:

przeprowadzić pogłębioną i szczegółową analizę tekstu z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy (01H-2A_U03)

przygotować wyczerpujące wystąpienia ustne w języku hiszpańskim na wybrane tematy naukowe i popularnonaukowe korzystając z literatury przedmiotu, merytorycznie argumentować i formułować wnioski i samodzielne sądy w języku hiszpańskim (01H-2A_U06).

KOMPETENCJE PERSONALNE I SPOŁECZNE — Student jest gotów do:

uczestniczenia w życiu kulturalnym w przestrzeni polskiej i krajów hiszpańskojęzycznych, prezentowania otwartości na odmienność kulturową (01H-2A_K02).

Treści kształcenia:

Współczesne obchody tradycyjnych świąt: Semana Santa, Feria de Abril, San Fermin, Día de los Muertos w Meksyku, Carnaval w Rio de Janeiro.

Współczesna kultura muzyczna: pop, rock, salsa, merengue, reggaeton, cumbia.

Kino: Pedro Almodóvar, Alejandro Amenábar, Alfonso Cuarón, Guillermo del Toro, Isabel Coixet.

Znane i cenione seriale filmowe (La casa de papel, Elite).

Futbol jako zjawisko kulturowe (Hiszpania, Meksyk, Argentyna).

Współczesna hiszpańskojęzyczna literatura elektroniczna.
Główne tendencje na hiszpańskiej i latynoamerykańskiej scenie politycznej.
Najważniejsze debaty społeczne w Hiszpanii i Ameryce Łacińskiej.

Z wyjątkiem kilku przedmiotów z 1 i 2 semestru studiów licencjackich (tj. Wstęp do literaturoznawstwa, Kultura i cywilizacja Hiszpanii, Współczesna literatura hiszpańskojęzyczna, przedmioty ogólnouczelniane), które są prowadzone po polsku, wszystkie zajęcia oferowane na kierunku filologia hiszpańska z językiem angielskim prowadzone są w językach obcych – po hiszpańsku lub angielsku. Dzięki temu, studenci intensywnie doskonalą swoją bierną i czynną znajomość tych języków.

Na studiach drugiego stopnia, wszystkie przedmioty prowadzone są w języku hiszpańskim lub – w zależności od wybranej przez studenta specjalności - w języku angielskim lub portugalskim.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

Na kierunkach filologia hiszpańska z językiem angielskim (1 stopień) oraz filologia hiszpańska (2 stopień) metody pracy dydaktycznej dobierane są odpowiednio do celów merytorycznych i metodologii przedmiotów, przewidzianej programem formy zajęć (wykładu, konwersatorium, proseminarium, seminarium, translatorium, ćwiczeń metodycznych) oraz do możliwości indywidualnych i grupowych studentów i studentek.

Zasadnicza większość zajęć na obu kierunkach prowadzona jest w formie konwersatorium typu 1, która pozwala studentom/studentkom rozwijać umiejętności samodzielnego uczenia się. W szczególności zajęcia z Praktycznej nauki języka obcego (hiszpańskiego, angielskiego na 1 stopniu, oraz hiszpańskiego i – do wyboru – angielskiego lub portugalskiego na 2 stopniu) są prowadzone w tej formie. Praca studentów/studentek w ciągu semestru jest intensywna, a prowadzący stosują zróżnicowane metody dydaktyczne (patrz sylabusy przedmiotowe na stronie usosweb.uni.lodz.pl) i systematycznie sprawdzają postępy studentów w formie kolokwiów i prac zaliczeniowych. Wyjątek stanowią zajęcia z PNJA na ostatnich semestrach studiów 1 stopnia oraz PNJH na ostatnim semestrze studiów 2 stopnia (a więc na etapie zaawansowanej znajomości języka obcego), które są prowadzone w formie zajęć konwersatoryjnych typu 2. Wymagają one od studentów więcej pracy własnej, choć jest ona poprzedzona omówieniem, wyjaśnieniem i ćwiczeniami praktycznymi podczas godzin kontaktowych. Od studentów oczekuje się także umiejętności samodzielnego przełożenia wiedzy teoretycznej na umiejętności praktyczne. Postępy studentów są także systematycznie – wielokrotnie podczas semestru – sprawdzane.

W 1 semestrze studiów 1 stopnia PNJH prowadzona jest na dwóch poziomach: początkującym oraz zaawansowanym. Zważywszy na fakt, iż studenci/studentki poziomu zaawansowanego reprezentują bardzo zróżnicowaną znajomość języka hiszpańskiego, prowadzący stosują w tym przypadku metody pracy indywidualnej (metoda projektu, referatu), służące utrwaleniu posiadanej wiedzy oraz ewentualnemu skorygowaniu tzw. "skostniałych błędów". Na poziomie początkującym prowadzący intensywnie rozwijają wszystkie kompetencje językowe, przywiązując dużą wagę do systematyczności pracy na zajęciach oraz pracy własnej studenta. Wspieraniu systematycznej nauki ma służyć regulamin zaliczania zajęć z PNJH opracowany w oparciu o Regulamin Studiów UŁ i prezentowany studentom na pierwszych zajęciach (Zał. 2.2a). Połączenie obu poziomów

zaawansowania następuje w 2 lub 3 semestrze studiów, w zależności od poziomu, jaki w danym cyklu kształcenia reprezentują studenci legitymujący się zaawansowaną znajomością hiszpańskiego. Decyzja o połączeniu obu poziomów podejmowana jest każdorazowo na zebraniu Katedry, mając na uwadze stanowisko studentów pierwszego roku.

Nauczanie drugiego języka obcego – angielskiego na studiach I stopnia, oraz angielskiego lub portugalskiego na studiach 2 stopnia – prowadzone jest także w formie Praktycznej nauki języka obcego (nie lektoratu). Wybór takiej formy zajęć - wymagającej od studentów konsekwentnego, zorganizowanego rozkładu pracy (zgodnie z załącznikiem Wydziału Filologicznego do Regulaminu studiów, bez zaliczenia zajęć z PNJO student nie może być wpisany na kolejny semestr/rok studiów, niezależnie od liczby uzyskanych punktów) - był podyktowany faktem, że program studiów na kierunku przewiduje także przedmioty akademickie wymagające od studenta/studentki zaawansowanej znajomości drugiego języka obcego (na 1 stopniu to Gramatyka kontrastywna hiszpańsko-angielska, Latynosi w USA w ujęciu społeczno-kulturowym, na 2 stopniu to przedmioty wybranej specjalności).

Pozostałe zajęcia akademickie odbywają się przede wszystkim w formie wykładów i konwersatoriów. Wykłady wykorzystują głównie tradycyjną lub multimedialną formę podawczą, ale przewidziane jest w nich również miejsce na dyskusję. Podczas zajęć konwersatoryjnych wykorzystuje się kombinacje metod w zależności od tego, czy chce się przyciągnąć uwagę studentów, zaktywizować ich intelektualnie, sprowokować do dyskusji, czy też zintegrować wokół grupowego zadania.

Dodatkowo zajęcia poświęcone Podstawom dydaktyki języka hiszpańskiego (5 semestr studiów 1 stopnia) są prowadzone w formie ćwiczeń metodycznych – ich celem jest wstępne przygotowanie studentów do zawodu nauczyciela języka hiszpańskiego jako obcego i zapoznanie ich z najważniejszymi wyzwaniami procesu dydaktycznego. Swoje umiejętności w tym zakresie studenci i studentki mogą dalej rozwijać na studiach 2 stopnia, wybierając dodatkowo płatny blok pedagogiczny. Po ukończeniu tego bloku zajęć, mają uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela języka hiszpańskiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Praktyczne zajęcia służące zbudowaniu i udoskonaleniu umiejętności translatorskich studentów na studiach 2 stopnia są prowadzone w formie translatorium. Studenci wykonują szereg zadań przekładowych zaproponowanych przez osobę prowadzącą, przygotowują tłumaczenia zespołowo oraz indywidualnie, dyskutują nad wykonanymi przekładami.

Najbardziej samodzielne wyzwania podejmuje student/ka na seminariach dyplomowych. Na poziomie licencjackim seminarzyści są silnie wspierani przez opiekuna pracy dyplomowej - zarówno w zakresie wyboru tematu, opracowania poszczególnych zagadnień oraz samej redakcji pracy (jej konstrukcji, tworzenia przypisów, etc.). Na studiach 2 stopnia przestrzeń samodzielności poszerza się i seminarzysta może pełniej niż na studiach licencjackich sprawdzić niezależność własnego myślenia, trafność stawianych hipotez i jakość własnych umiejętności badawczych. Student ma do wyboru cztery seminaria licencjackie (Zał. 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.2e) oraz dwa seminaria magisterskie (Zał. 2.2f, 2.2g). Ponadto, student ma możliwość indywidualnego wyboru prowadzącego seminarium licencjackiego w zależności od własnych zainteresowań.

W ramach specjalności i specjalizacji realizowanych na filologii hiszpańskiej 1 stopnia przewidziane są praktyki zawodowe – ich opis znajduje się w pkt. 2.7

Na zajęciach z PNJH oraz Podstaw dydaktyki języka hiszpańskiego stosowane są różnorodne zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, tj. platforma Moodle, Jamboard, Chat GPT, Voiser, a także typowe aplikacje edukacyjne (Quizlet, Booklet, Kahoot, itp.). Na zajęciach o profilu językoznawczym korzysta się z korpusów języka hiszpańskiego CORPES XXI, CREA y CORDE oraz innych narzędzi oferowanych przez Real Academia Española (bazy danych, słowniki). Prowadzący

zajęcia o profilu literaturoznawczym i językoznawczym korzystają ponadto z Centro Virtual del Instituto Cervantes, a także z platformy MS Teams (patrz kolejny punkt).

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość.

Od początku studiów studenci/studentki filologii hiszpańskiej zaznajamiają się z możliwościami pracy on-line — na platformie MS Moodle zaliczają Kurs BHP, Szkolenie biblioteczne oraz Kurs ochrony prawa autorskiego.

W okresie trwania pandemii COVID-19 zajęcia na kierunku filologia hiszpańska odbywały się – podobnie jak na całym Uniwersytecie Łódzkim – w trybie zdalnym lub hybrydowym. W roku akademickim 2021/2022 zasady realizacji zajęć były określone przez:

– Zarządzenie nr 78 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 11.01.2021 r. w sprawie: zasad weryfikacji w Uniwersytecie Łódzkim osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (Załącznik 2.3a).

– Zarządzenie nr 79 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 13.01.2021 r. w sprawie: zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych w Uniwersytecie Łódzkim przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (Załącznik 2.3b).

– Wytyczne Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia dotyczące zajęć zdalnych w Uniwersytecie Łódzkim (Załącznik 2.3c).

– Zarządzenie nr 113 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 23.04.2020 r. w sprawie: szczególnego trybu przeprowadzania egzaminów lub zaliczeń w UŁ z wykorzystaniem technologii informatycznych zapewniających kontrolę przebiegu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się oraz jego rejestrację w okresie zawieszenia lub ograniczenia funkcjonowania Uczelni wskutek zagrożenia epidemicznego SARS-CoV-2 (Załącznik 2.3d).

W Uniwersytecie Łódzkim pracowników zobowiązano do:

- a) Realizowania zajęć zdalnych w formie synchronicznej w terminach określonych w rozkładzie zajęć za pośrednictwem platformy MS Teams, w formie asynchronicznej za pośrednictwem platformy Moodle.uni.lodz.pl i innych aplikacji narzędzi Office 365;
- b) Monitorowania obecności i aktywności studentów;
- c) Informowania o występujących utrudnieniach w trakcie realizacji zajęć zdalnych.

Od początku roku akademickiego 2022/2023 wszystkie zajęcia odbywają się w trybie stacjonarnym (obrona licencjatu w trybie zdalnym wymaga zgody Dziekana), niemniej wielu wykładowców, poza konsultacjami stacjonarnymi, proponuje konsultacje zdalne, wpisane do szczegółowego harmonogramu konsultacji (co jest odpowiedzią na prośby studentów/studentek). Dla wielu przedmiotów filologii hiszpańskiej w każdym semestrze wykładowcy zakładają grupy zajęciowe na platformie MS Teams. Umożliwia to sprawną dystrybucję materiałów przydatnych do odbywania zajęć, a także – w wielu wypadkach – realizację części zadań zaliczeniowych (również za pomocą platformy MS Moodle). Wykładowcy zobowiązani są także do regularnego korzystania z poczty elektronicznej.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością; możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia.

Zindywidualizowaniu procesu uczenia się służy w pierwszej kolejności program studiów. Na filologii hiszpańskiej z językiem angielskim 24% (536 godziny) stanowią zajęcia do wyboru (wybór dotyczy semestru, w którym realizowane są dane zajęcia, przedmiotów w ramach oferty wydziałowej

i kierunkowej oraz specjalizacji dyplomowej). Natomiast na studiach 2 stopnia aż 58% zajęć (588 godzin) to zajęcia do wyboru - wybór dotyczy specjalizacji (literaturoznawczej/językoznawczej) oraz specjalności (języka angielskiego/języka portugalskiego).

Ponadto, zgodnie z regulaminem, student, który ze względów losowych, zdrowotnych, okresowo realizujący studia poza UŁ, sprawujący opiekę nad osobą niepełnosprawną ma prawo, za zgodą dziekana, realizować studia w trybie indywidualnej organizacji studiów tzw. IOS (§ 34 Regulaminu studiów UŁ – Zał. 2.4). Stopniowo doskonalone są na Uniwersytecie Łódzkim sposoby wsparcia dydaktycznego osób niepełnosprawnych, które objęte opieką Akademickiego Centrum Wsparcia wraz z konsultantem edukacyjnym poszukują odpowiednich rozwiązań w zakresie usprawnienia procesu uczenia się.

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w ACW mogą też korzystać z udogodnień edukacyjnych oferowanych przez Bibliotekę Uniwersytetu Łódzkiego (por. cz. I, pkt 5.4). Zgodnie z § 47 pkt 1 Regulaminu studiów UŁ „studentom ze szczególnymi potrzebami przysługuje prawo do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych z udziałem asystenta lub tłumacza języka migowego, a także prawo do uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów w formie alternatywnej”. Dodatkowo Dziekan Wydziału Filologicznego powołała pełnomocniczkę ds. osób z niepełnosprawnościami.

Odrębną opieką objęci są studenci wybitni i wyróżniający się, którzy mogą realizować program w trybie Indywidualnego Programu Studiów pod okiem wyznaczonego opiekuna naukowego (od drugiego semestru studiów). W ramach IPS opiekun wraz ze studentem kształtują zatwierdzony przez dziekana indywidualny program studiów (mogą w nim rozszerzyć realizowane efekty uczenia się, zindywidualizować program i harmonogram studiów – § 32 Regulaminu studiów UŁ). Potrzebom indywidualnym studentów podporządkowane są prowadzone przez pracowników Katedry konsultacje (stacjonarne i zdalne) pozwalające studentom/studentkom nie tylko nadrobić merytoryczne zaległości, ale też w bezpośredniej rozmowie wyjaśnić kwestie organizacyjno-administracyjne, jak i przedyskutować problemy naukowe. Każdy rok ma także swojego opiekuna, który na bieżąco utrzymuje kontakt ze studentami, starając się rozwiązać ewentualne problemy. Opiekun roku jest także pierwszą osobą, do której zgłaszają się studenci wymagający specjalnej pomocy, często ze względu na trwającą chorobę: to opiekun roku jest wówczas pośrednikiem między studentem a pozostałymi wykładowcami, co pozwala ograniczyć stres czy zapewnić większą prywatność w wypadku zaświadczeń chorobowych.

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru.

Realizacja programu filologii hiszpańskiej z językiem angielskim 1 stopnia przewiduje harmonijne rozłożenie studiowanych przedmiotów w ramach 6. semestrów (w każdym semestrze student musi uzyskać od 27 do 33 ECTS, 60 ECTS w roku). Każdy przedmiot musi być rozliczony w systemie USOS (zaliczenie/zaliczenie na ocenę/egzamin warunkuje przyznanie przypisanej przedmiotowi liczby punktów ECTS) zgodnie z terminarzem zaliczania poszczególnych semestrów. W przypadku przedmiotów wieloskładnikowych (w szczególności PNJH i PNJA) tworzące je przedmioty składowe powinny być rozliczone przed rozpoczęciem sesji.

W pracy bezpośredniej z prowadzącymi student musi uzyskać 176 ECTS na 180 ECTS. Wszystkie zajęcia są związane z pracą naukową prowadzoną przez pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej.

Na 5 semestrze studiów 1 stopnia student ma do wyboru dwie specjalizacje: językoznawczą i literaturoznawczą (każda po 12 ECTS). Dodatkowo, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, student wybiera realizowane przez siebie przedmioty ogólnouczelniane (blok C, 3 ECTS, zał. 2.5a) oraz

kierunkowe (blok B, 6 ECTS). Te ostatnie student może wybrać w ramach puli oferowanej przez wydział (zał. 2.5b) lub kierunek filologia hiszpańska (zał. 2.5c). Dodatkowo program studiów przewiduje tzw. przedmioty ruchome grupy obowiązkowej - student może dokonać wyboru semestru, w którym je realizuje, choć w programie wskazany jest także semestr preferowany.

Na studiach II stopnia program rozplanowany jest w 4. semestrach (120 ECTS), student także rozliczany jest w trybie semestralnym i musi uzyskać od 27 do 33 ECTS w semestrze (rocznie — 60 ECTS). Od początku studiów student uczestniczy w wybranej specjalizacji literaturoznawczej lub językoznawczej (54 ECTS), pozwalającej pogłębić wiedzę i umiejętności w zakresie tych dwóch dyscyplin. Ponadto student/ka dokonuje wyboru jednej ze specjalności - z językiem angielskim lub językiem portugalskim (24 ECTS), w ramach której rozwija wiedzę i umiejętności w zakresie struktury drugiego języka oraz literatury i kultury jego obszaru. Na tym poziomie studiów wszystkie zajęcia przypisane do wskazanych dyscyplin prowadzone są z bezpośrednim udziałem prowadzącego. Wszystkie zajęcia są związane z pracą naukową prowadzoną przez pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej

Zajęcia prowadzone przez jednostki pozawydziałowe to: PNJA na studiach 1 stopnia (pracownicy Studium Języków Obcych UŁ, ale grupy zajęciowe pracują w budynku Wydziału Filologicznego), Historia Hiszpani (pracownicy Instytutu Historii UŁ, grupy zajęciowe pracują w budynku Wydziału Filologicznego), Filozofii (pracownicy Instytutu Filozofii UŁ, grupy zajęciowe pracują w budynku Wydziału Filologicznego) oraz zajęcia z wychowania fizycznego (Stadium Wychowania Fizycznego i Sportu UŁ, zajęcia odbywają się poza budynkiem Wydziału Filologicznego).

2.6. Dobór form zajęć, proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć.

Zajęcia na kierunku filologia hiszpańska 1 i 2 stopnia realizowane są w różnorodnych formach odpowiadających potrzebom i zamierzonym efektom uczenia się w ramach danego przedmiotu (wykład, konwersatorium, proseminarium, seminarium, translatorium, ćwiczenia metodyczne). Niektóre formy zajęć występują ponadto w różnych wariantach (wykład1/konwersatorium1; wykład2/konwersatorium2) ze względu na gradację nakładu pracy studenta. Program obejmuje również praktyki zawodowe, z których zaliczenie student uzyskuje w ostatnim semestrze studiów, może je jednak zrealizować wcześniej w porozumieniu z kierunkowym opiekunem praktyk (por. pkt 2.7).

Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom zajęć na studiach 1 stopnia:

Symbol formy zajęć	W1	W2	K1	K2	Cm	Pr	s	WF
Program podstawowy studia 1 stopnia	168	224	1274	182	28	120		60
Specjalizacja językoznawcza							56	
Specjalizacja literaturoznawcza							56	

Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom zajęć na studiach 2 stopnia:

Symbol formy zajęć	W2	W3	K1	K2	S	P	T
Program podstawowy studia	28		224	28			112

2 stopnia							
Specjalizacja językoznawcza		84	112	56	112		
Specjalizacja literaturoznawcza			112	112	112	28	
Specjalność z językiem angielskim			112	56			56
Specjalność z językiem portugalskim			112	112			

Liczebność studentów w grupach uzależniona jest od formy prowadzonych zajęć – w tym zakresie przestrzegane są ustalenia przyjęte w § 25 Regulaminie pracy UŁ z dnia 19.09.2019 r. (**Załącznik 2.6a**):

- Wykłady (W1, W2, W3): od 10 osób;
- Ćwiczenia (w tym ćwiczenia metodyczne): od 5 osób do 30 osób;
- Konwersatoria (K1, K2): od 6 osób do 30 osób;
- Proseminaria (P): od 3 osób do 30 osób;
- Semina licencjackie, semina magisterskie (S): od 6 osób;
- Translatoria (T): od 5 osób do 20 osób;
- Zajęcia z wychowania fizycznego (WF): od 10 osób.

Zgodnie z § 24, pkt. 2 Regulaminu pracy Rada Wydziału Filologicznego UŁ przyjęła Uchwałę nr 288 z 28.06.2019 r. w sprawie grup seminaryjnych mniejszych niż zaleca to regulamin (**Załącznik 2.6b**) – wówczas prowadzącemu seminarium licencjackie lub magisterskie zalicza się 5 godzin za każdego studenta/tkę.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk.

Obowiązkowe praktyki, przewidziane na I stopniu kierunku filologia hiszpańska z językiem angielskim, odbywają się w wymiarze 120 godzin w wybranych przez studentów i studentki instytucjach, np. w firmach międzynarodowych, biurach tłumaczeń, hotelach, etc., oferujących możliwość wykorzystania praktycznej znajomości języka hiszpańskiego. Praktyki te są organizowane zgodnie z postanowieniami zawartymi w Regulaminie studiów w UŁ (**Załącznik 2.7a**) oraz zasadami, które zostały opracowane i zatwierdzone na Wydziałach przez Pełnomocników Dziekanów ds. praktyk zawodowych. Poza Regulaminem studiów, warunki organizowania, przeprowadzenia i zaliczenia praktyk w UŁ szczegółowo określa Zarządzenie nr 82 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dn. 20.01.2021 r. w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim (**Załącznik 2.7b**) oraz Zarządzenie nr 29 Dziekana Wydziału Filologicznego z dnia 26.01.2023 (**Załącznik 2.7c**).

Zgodnie z programem studenci/studentki zobowiązani są do zaliczenia praktyk pomiędzy 3 a 5 semestrem studiów I stopnia, ale zależnie od własnego wyboru mogą odbywać praktyki także w okresie w okresie letnim, wolnym od zajęć dydaktycznych. Wsparciu studentów/studentek w odpowiednim zaplanowaniu terminu praktyk i wyborze instytucji służą spotkania informacyjne i konsultacje z opiekunem praktyk kierunkowych, prowadzone już od samego początku II roku studiów, a także informacje na temat praktyk dostępne na stronie KFH: <https://www.filologiahiszpanska.uni.lodz.pl/strefa-studenta/praktyki>.

Celem praktyk zawodowych, które są realizowane na kierunku filologia hiszpańska z językiem angielskim, jest poznanie przez studenta/tkę struktur i mechanizmów funkcjonowania danej firmy lub instytucji oraz zdobycie wiedzy specjalistycznej o danej branży, zwłaszcza w kontekście jej zapotrzebowania na usługi językowe. Ponadto w trakcie praktyk student/ka ma możliwość poszerzenia wiedzy filologicznej zdobytej na studiach oraz rozwijanie jej praktycznego wykorzystania. Należy także podkreślić, że udział w praktykach ma na celu nabycie przez osobę je realizującą umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, m. in. umiejętności analitycznych, organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, prowadzenia negocjacji, itp.

Przykładowe miejsca odbywania praktyk w ubiegłych latach:

- 1) Biuro Karier Uniwersytetu Łódzkiego, ul. Patrice Lumumby 14, 91-404 Łódź
- 2) Infosys Poland, ul. Pomorska 106A, 91-402 Łódź
- 3) Fujitsu, ul. Milionowa 4, 93-102 Łódź
- 4) BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o., ul. Papiernicza 1, 92-312 Łódź
- 5) Biuro tłumaczeń Progres, ul. Pomorska 40, 91-408 Łódź
- 6) Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza, ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa
- 7) Ceri International, ul. Wersalska 6, 91-203 Łódź
- 8) Philips Polska, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 88, 92-202 Łódź

Praktyki zawodowe na kierunku filologia hiszpańska z językiem angielskim 1 stopnia mają zróżnicowaną formę, dzięki czemu stwarzają szansę praktycznej weryfikacji wiedzy, umiejętności i postaw zdobytych w trakcie studiów oraz pogłębienia kompetencji społecznych.

Studenci mają pozostawioną swobodę wyboru miejsca praktyki, pod warunkiem, że działalność danego podmiotu będzie związana z kierunkiem studiów. Studenci powinni odbywać praktyki w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Jeśli praktyki odbywają się w trakcie trwania roku akademickiego, studenci nie są zwalniani z zajęć dydaktycznych. Organizacją praktyk studenckich zajmuje się opiekun kierunkowy praktyk. Do jego zadań należy koordynacja praktyk studenckich, w tym organizacja spotkań informacyjnych: powiadomienie studentów o warunkach zaliczenia praktyk, ewentualne sugerowanie możliwych do wyboru miejsc realizacji praktyk i doradztwo w tym zakresie, poinformowanie o potrzebie podpisania Porozumienia i Skierowania na praktyki (**Zał. 2.7d** oraz **Zał. 2.7e**) oraz o innych wymaganych formach dokumentacji; ocena dokumentacji odbytych praktyk, ich zaliczenie i ocena stopnia osiągnięcia założonych dla praktyk studenckich efektów uczenia się. Wszystkie wymagane dokumenty są dostępne dla studentów filologii hiszpańskiej na stronie internetowej Katedry: <https://www.filologiahiszpańska.uni.lodz.pl/strefa-studenta/praktyki>.

Po zakończeniu praktyk studenci przedstawiają opiekunowi praktyk (we wskazanym wcześniej przez niego terminie) dokumentację: wypełniony dziennik praktyk (dzienniczki studenci pobierają w Dziekanacie Wydziału Filologicznego) wraz z autoewaluacją oraz oceną opiekuna praktyk w instytucji przyjmującej, a także kartę oceny praktyki i kartę oceny miejsca praktyki (**Zał. 2.7f** i **2.7g**). Zaliczenia praktyk w oparciu o przedstawioną dokumentację dokonuje ich opiekun.

2.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Studia na kierunku filologia hiszpańska z językiem angielskim I stopnia oraz filologia hiszpańska II stopnia nie przygotowują do wykonywania zawodów uwzględnionych w art. 68 ust. 1 Ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów.

Przyjęcie na studia filologii hiszpańskiej I i II stopnia odbywa się zgodnie z przyjętą przez Senat UŁ Uchwałą nr 205: Uchwała Senatu UŁ z dnia 18 czerwca 2021 r. wraz z załącznikami: zasady przyjęć i rekrutacji uwzględniające nową i starą maturę (Załącznik 3.1a, 3.1b), terminarz (Załącznik 3.1c), oraz zgodnie z *Regulaminem postępowania rekrutacyjnego* definiującym obowiązki i prawa kandydata oraz powołanych komisji rekrutacyjnych i podkomisji (Załącznik do uchwały nr 391 Senatu UŁ z dnia 17 listopada 2014 r. ze zmianami — Załącznik 3.1d). Przepisy UŁ uwzględniają przy tym nie tylko regulacje typowe dla każdej rekrutacji, ale też zasady przyjęć z Maturą Międzynarodową (IB) oraz maturą zagraniczną i maturą europejską (EB). Odrębna Uchwała Senatu UŁ (z dwuletnim wyprzedzeniem) podaje regulacje dotyczące uprawnień laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów (Uchwała nr 310 Senatu UŁ z 17.12.2018 — na rok 2022/2023; Uchwała nr 204 Senatu UŁ z 18.06.2021 — na rok 2024/2025 — laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego przyjmowani są na pierwszy rok studiów z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego (Załącznik 3.1e, 3.1f).

Kandydaci na oba poziomy studiów filologii hiszpańskiej muszą się wstępnie zarejestrować elektronicznie na wybrany kierunek studiów (IRK), a po ogłoszeniu list zakwalifikowanych osób do drugiego etapu rekrutacji mogą złożyć wymagane dokumenty u sekretarza Komisji Rekrutacyjnej w terminach zatwierdzonych w terminarzu rekrutacyjnym.

Studentów cudzoziemców chcących studiować filologię hiszpańską rekrutuje Biuro Współpracy z Zagranicą na podstawie Zarządzenia nr 67 Rektora UŁ dnia 17.02.2022 r. (Załącznik 3.1g).

Na filologii hiszpańskiej na studiach I stopnia w konkursie świadectw brane są pod uwagę oceny z następujących przedmiotów wymaganych: język angielski lub język hiszpański oraz drugi język obcy lub język polski, a dodatkowo kandydat może uzyskać punkty za maksymalnie dwa przedmioty ze wskazanej grupy przedmiotów niewymaganych, a istotnych w procesie filologicznego kształcenia: historia, WOS, historia sztuki, historia muzyki, język łaciński i kultura antyczna, filozofia, matematyka, geografia. Limit miejsc na studia I stopnia, na rok 2023/2024, ustalony został na poziomie 60 (minimum 25 osób), a przeliczniki punktacji przedmiotów maturalnych zostały opublikowane w Informatorze UŁ oraz w *Zasadach rekrutacji UŁ*.

O przyjęcie na studia II stopnia — zgodnie z ideą systemu bolońskiego — mogą ubiegać się wszyscy absolwenci studiów I stopnia, a ich kwalifikacja odbywa się na podstawie złożenia wymaganych dokumentów; w przypadku zbyt dużej liczby zgłoszeń — na podstawie konkursu dyplomów. Limit miejsc na studiach w rekrutacji na rok 2023/2024 ustalony został na poziomie 30 miejsc (minimum 15 osób). Liczba przyjętych osób i podział studentów na grupy na I roku akademickim monitorowane są przez dziekanat w porozumieniu z kierownictwem Katedry Filologii Hiszpańskiej.

Członków komisji rekrutacyjnych, w tym jej przewodniczącego i zastępców przewodniczącego, powołuje rektor UŁ spośród nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Uczelnia zapewnia członkom komisji rekrutacyjnej coroczny dostęp do szkoleń z obsługi systemu rekrutacyjnego, organizowanych przez Centrum Obsługi Studentów i Doktorantów (Rekrutacja i Tok Studiów) oraz wsparcie i stały dostęp do jednostki centralnej merytorycznie odpowiedzialnej za rekrutację.

Osobom z niepełnosprawnościami zapewnia sprawny udział w procesie rekrutacji Pełnomocnik Rektora UŁ ds. Osób Niepełnosprawnych, który może pełnić rolę pośrednika między niepełnosprawnym kandydatem a podkomisją rekrutacyjną. Oprócz tego kandydat może liczyć na pomoc rekrutacyjną ze strony Akademickiego Centrum Wsparcia, które spełnia indywidualne potrzeby rekrutacyjne kandydata.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej.

W *Regulaminie studiów UŁ*: w części V, § 37 *Zasady funkcjonowania systemu ECTS* (Załącznik 3.2a; 3.2b) określono warunki uznania uzyskanych osiągnięć studenta w ramach programów mobilnościowych Erasmus+, NAWA, Edukacja czy MOST i innych oraz w sytuacjach przenoszenia się studenta z uczelni krajowej lub zagranicznej: „Efektom uczenia się uzyskanym w innych uczelniach nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się w UŁ. W przypadku programu Erasmus+ lub innych programów realizowanych w ramach porozumień, przyznaje się punkty ECTS zdobyte przez studenta w uczelni krajowej lub zagranicznej”. Potwierdza ten mechanizm zapis w części VII. *Regulaminu studiów UŁ* (§ 48 i 49), gdzie zawarte są postanowienia szczególne dotyczące zajęć i studiów poza kierunkiem podstawowym i w innej uczelni: student ma prawo za zgodą Dziekana realizować wybrane przedmioty/efekty uczenia się na innym kierunku, wydziale, czy na innej uczelni krajowej lub zagranicznej, w tym w ramach sieci UNIC (nie mogą to być przedmioty o analogicznych efektach uczenia się, które student realizuje w ramach studiowanego kierunku).

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów (PEUS) dookreślone są w przyjętej 15.06.2016 roku Uchwale nr 507 Senatu UŁ (Załącznik 3.3a; 3.3b), przy czym to rektor w drodze zarządzenia wyłania z Uczelnianej Rady ds. Jakości Uczenia się Uczelniany Zespół ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się, do którego to gremium włączony zostaje przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego. Potwierdzenie PEUS jest usługą odpłatną. Wstępna weryfikacja dokumentów osoby ubiegającej się o PEUS należy do doradcy edukacyjnego. Na podstawie takiej procedury osoba mająca praktykę zawodową, a niemogąca potwierdzić formalnie swego wykształcenia może ubiegać się o przyjęcie na studia i uznanie potwierdzonych uczelnianym certyfikatem efektów uczenia się uzyskanych w innym trybie.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów oraz charakterystyka rodzajów, tematyki i metodyki prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej.

Dyplomowanie jest zwieńczeniem procesu uczenia się na studiach I i II stopnia. Tryb dyplomowania dookreślony jest w *Regulaminie studiów UŁ* (§ 52–59) oraz Zarządzeniu nr 130 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 14.04.2021 r. w sprawie: oświadczenia o samodzielnym napisaniu pracy dyplomowej i kończącej studia podyplomowe oraz zapewnienia jakości prac pisemnych w zakresie procedury antyplagiatowej i ich archiwizacji w Uniwersytecie Łódzkim (Załączniki 3.4a i 3.4b).

Na studiach I stopnia student przygotowuje pracę dyplomową w ramach seminarium językoznawczego lub literaturoznawczego, pod okiem opiekuna naukowego, którym może być pracownik posiadający co najmniej stopień naukowy doktora, a na studiach II stopnia — opiekunem naukowym seminarzysty może być pracownik samodzielny lub doświadczony doktor (po uzyskaniu zgody Rady Wydziału Filologicznego). Kryteria dotyczące przygotowania filologicznej pracy licencjackiej i magisterskiej sprecyzowane są w zatwierdzonych na posiedzeniu Rady Wydziału Filologicznego UŁ w dniu 27 listopada 2020 r. *Szczegółowych zasadach dyplomowania na Wydziale Filologicznym UŁ* (Załącznik 3.4c).

Realizowany przez studenta temat w ramach pracy dyplomowej powinien być zgodny z jego zainteresowaniami, powinien również odnosić się do realizowanego w czasie studiów programu oraz do kompetencji badawczych opiekuna pracy. Temat pracy zatwierdzany jest na zebraniach Katedry Filologii Hiszpańskiej. Praca licencjacka może mieć charakter rozprawy/eseju naukowego (do 40 str.) lub może być realizowana metodą projektu (część opisowa projektu + zadanie praktyczne), natomiast praca magisterska powinna mieć postać rozwiniętej rozprawy naukowej (do 100 str.). Student umieszcza ukończoną pracę w systemie APD, gdzie sprawdzana jest ona w systemie antyplagiatowym JSA i oceniana przez prowadzącego i recenzenta. Dla każdego typu pracy dyplomowej zatwierdzony jest wzór recenzji, w której wskazane są kryteria oceniania pracy. W przypadku pracy licencjackiej recenzent bierze pod uwagę: konstrukcję pracy, merytoryczne opracowanie tematu (dobór i wykorzystanie źródeł oraz kompetencje analityczno-interpretacyjne), kształt językowo-stylistyczny pracy i jej opracowanie redakcyjne. W recenzji pracy magisterskiej trzeba odnieść się do: kompozycji pracy, nowatorstwa ujęcia tematu, samodzielności analityczno-interpretacyjnej autora, opanowania stylu naukowego, logiki i spójności tekstu, trafności doboru i wykorzystania źródeł, redakcyjnego kształtu pracy.

Ustny egzamin dyplomowy przeprowadzany jest przez komisję egzaminacyjną, w której składzie znajduje się promotor i recenzent pracy oraz przewodniczący komisji, powoływany spośród samodzielnych pracowników przypisanych bądź to do dyscypliny językoznawczej, jeśli egzamin dotyczy pracy językoznawczej, bądź to do dyscypliny literaturoznawczej w przypadku pracy literaturoznawczej. Przewodniczący komisji czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu. Na studiach licencjackich komisja przeprowadzająca egzamin dyplomowy zadaje co najmniej trzy pytania: pytanie z wykazu zagadnień opracowanych dla danego kierunku, pytanie związane z problematyką przedstawianą podczas seminarium oraz pytanie związane z tematyką pracy. Pytania obejmują zakres materiału związany z wiedzą, którą student zdobył w toku studiów.

Na studiach magisterskich komisja egzaminacyjna zadaje co najmniej trzy pytania: jedno pytanie bezpośrednio związane z tematyką bądź metodologią pracy oraz dwa pytania dotyczące poszerzonej problematyki związanej z pracą magisterską. Pytania egzaminacyjne, ocena odpowiedzi na nie, komponenty merytoryczne uwzględniane w łącznej ocenie końcowej egzaminu dyplomowego umieszczane są w protokole.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz

działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów.

Analizę wyborów i decyzji studentów ułatwiają ankiety satysfakcji studentów przeprowadzane na I i III roku studiów licencjackich (badanie zgodne z Zarządzeniem nr 16 Dziekana Wydziału Filologicznego z dnia 20.12.2020 r.).

Ocena postępów w pracy studentów przeprowadzana jest systematycznie przez prowadzących zajęcia, którzy dzielą się swoimi spostrzeżeniami z koordynatorami zajęć, a ci wnioski gromadzą w ankietach autoewaluacyjnych (wprowadzonych Zarządzeniem nr 38 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 14.01.2016 r. — [Zał. 3.5a, 3.5b](#)).

W ocenie jakości kształcenia i osiąganych przez studentów wyników pomagają też hospitacje zajęć wszystkich pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych przeprowadzane przynajmniej raz w roku (zgodnie z Zarządzeniem nr 6 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 18.03.2021 r. — [Zał. 3.5c, 3.5d](#)).

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Zasady rozliczania i oceniania przedmiotów, do których dostosowana jest realizacja programów filologii hiszpańskiej na obu poziomach kształcenia ujęte zostały w *Regulaminie studiów UŁ* (§ 38–45).

Uniwersytet Łódzki wykorzystuje tradycyjną skalę ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0 oraz formę za i zał w odniesieniu do kursów e-learningowych, a na Wydziale Filologicznym także w odniesieniu do wykładów kursowych tworzących przedmioty wieloskładnikowe (w tym zakresie praktyka bywa różna na poszczególnych Wydziałach UŁ). Informacja o tym, czy w ramach danego przedmiotu obowiązuje zaliczenie, zaliczenie na ocenę czy egzamin umieszczona jest w programach i planach studiów filologii hiszpańskiej, które publikowane są na stronie internetowej Katedry Filologii Hiszpańskiej, oraz w opisie przedmiotu w systemie USOS.

Każdy przedmiot rozliczany jest przez prowadzącego zgodnie z kryteriami sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przyjętymi dla danego przedmiotu (oceny częściowe śródsesemestralne: aktywność na zajęciach, referaty, prezentacje, kolokwia, sprawdziany, testy; zadania semestralne: zlecane na początku semestru, a rozliczane pod koniec semestru: prace pisemne/eseje, zadania projektowe; egzaminy ustne i pisemne, testy całościowe/przeglądowe; prace dyplomowe i egzaminy dyplomowe właściwe dla danego poziomu studiów. Pieczę nad realizacją efektów uczenia się poszczególnych przedmiotów ma koordynator przedmiotu (obowiązki koordynatora oraz sposób opisywania przedmiotów w sylabusach precyzyjnie wskazuje Zarządzenie nr 64 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10.02.2022 ze zmianami — [Zał. 3.6a, 3.6a1](#)). To on w porozumieniu z prowadzącymi ustala warunki realizacji i zaliczania przedmiotu, monitoruje terminowość i jakość zaliczania przedmiotu (nie może to być przedmiot o analogicznych efektach uczenia się, które student realizuje w ramach studiowanego kierunku). Kryteria rozliczania i oceniania danego przedmiotu przekazywane są przez prowadzących zajęcia na pierwszym spotkaniu w semestrze, a ponadto odnotowane są w sylabusie (wzór sylabusa — [Zał. 3.6b](#); sylabusy przedmiotowe dostępne w systemie USOS UŁ), który umieszczany jest przez koordynatora w systemie USOS (sylabusy wraz z efektami uczenia się zatwierdzone są w programie hispanistycznym przez Senat UŁ). Weryfikacja efektów uczenia się zależy od doboru metod pracy i kryteriów sprawdzania przez prowadzących zrealizowanych przez studenta zadań. Dla przedmiotów wieloskładnikowych koordynator musi ustalić proporcję oceny ważonej w systemie USOS (np.

zal/wykład + 40 % konwersatorium + 60 % egzamin). Obowiązkiem prowadzących i koordynatora jest wprowadzenie uzyskanych przez studenta ocen do USOS zgodnie z regulaminowymi przepisami.

Oceny cząstkowe z zadań etapowych omawiane mogą być przez prowadzącego na zajęciach, podczas indywidualnych spotkań w ramach konsultacji, a w przypadku prac pisemnych najczęściej odnotowywane są bezpośrednio pod sprawdzianem; każdy student ma prawo wglądu do sprawdzonej pracy pisemnej/kolokwium.

Egzaminy i zaliczenia kończące przedmiot odbywają się w sesji egzaminacyjnej (przygotowanie do wielu egzaminów jest ukierunkowane przez wykładowcę dzięki udostępnionej na początku semestru liście zagadnień egzaminacyjnych), natomiast zajęcia składowe będące częścią przedmiotu wieloskładnikowego winny być zaliczone do końca semestru, przed sesją (przeniesienie zaliczenia takiego przedmiotu na czas sesji wymaga zgody koordynatora przedmiotu).

Studentowi przysługuje prawo zdawania jednego egzaminu lub zaliczenia poprawkowego z każdego przedmiotu. Na wniosek studenta, który zgłasza zastrzeżenia co do trybu przeprowadzania zaliczenia lub egzaminu, dziekan może zarządzić komisyjne sprawdzenie wiedzy i umiejętności studenta w zakresie danego przedmiotu (warunki egzaminowania dookreślone zostały w *Regulaminie studiów UŁ*).

Sposób sprawdzania i oceniania seminariów i prac dyplomowych omówione zostały w pkt. 3.4.

Potwierdzaniu zgodności treści zajęć i metod weryfikacji efektów kształcenia z tematyką przedmiotu i wymaganiami dotyczącymi jego zaliczenia służą ankiety studenckie (zob. pkt. 3.4) oraz ankiety hospitacji (zob. pkt. 3.5). Również w formie elektronicznej student może wypowiedzieć się w anonimowej ankiecie umieszczonej w systemie USOS na temat wszystkich przedmiotów i zajęć zrealizowanych w danym semestrze. Wyniki ankiet i hospitacji stanowią podstawę do merytorycznej dyskusji między pracownikami Katedry i wprowadzania ewentualnych zmian tak w programie, jak i w systemie egzekwowania efektów uczenia się.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, z ukazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/którego kierunku jest przyporządkowany, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

System sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w trakcie procesu kształcenia na filologii hiszpańskiej I i II stopnia dostosowany jest do poziomu trudności etapu studiowania, do rodzaju realizowanych zajęć oraz możliwości studentów. Sprawdzeniu, w jakim stopniu student uzyskał etapowe efekty uczenia się służą najczęściej testy (wyboru, testy luk, testy mieszane; testy otwarte i zamknięte) i kolokwia pisemne, ocena przygotowanego referatu czy prezentacji (indywidualnych lub grupowych); ocena realizacji problemu metodą projektową; sprawdzeniu wiedzy całościowej służą: testy pisemne i kolokwia semestralne (pisemne i ustne), prace pisemne, egzaminy ustne i pisemne, wreszcie praca dyplomowa i egzamin dyplomowy (te ostatnie opisane w pkt. 3.4).

Weryfikacja założonych efektów uczenia się może mieć postać: ocenienia pojedynczych wypowiedzi lub ustnej aktywności semestralnej studenta, sprawdzenia złożonej przez studenta pracy

pisemnej; przy realizacji projektu — polega na nadzorowaniu prac etapowych; w przypadku przygotowywania prac dyplomowych — polega na koordynowaniu prac przygotowawczych i weryfikowaniu efektów poszczególnych faz działania studenta; końcowym ocenieniu przez opiekuna zarówno postępów w pracy oraz merytorycznego i językowego kształtu tekstu finalnego. W zależności od potrzeb każdy nauczyciel akademicki może sprawdzić wiedzę studenta metodami tradycyjnymi lub przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi MS Moodle czy aplikacji MS Teams.

3.8. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych).

Prowadzący zajęcia monitoruje i dokumentuje proces dydaktyczny: przygotowuje wykazy pytań z form ustnych i pisemnych zaliczeń oraz egzaminów i przechowuje je w formie papierowej lub elektronicznej oraz zachowuje dokumentację poświadczającą osiągnięcie efektów uczenia się w formie pisemnej przez 12 miesięcy (zgodnie z § 45 *Regulaminu studiów UŁ*).

Wszystkie prace dyplomowe umieszczane są w Archiwum Prac Dyplomowych (APD), które jest częścią systemu USOS, skąd trafiają bezpośrednio po zdaniu egzaminu dyplomowego do repozytorium prac dyplomowych. W APD umieszczane są również protokoły egzaminów dyplomowych (por. pkt. 3.4).

Dzienniki praktyk wraz z dokumentacją zrealizowanych praktyk zawodowych rozliczane są i przechowywane przez opiekunów praktyk.

3.9. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

Monitorowaniem losów absolwentów uczelni zajmuje się zespół Biura Karier UŁ, które na podstawie cyklicznie przeprowadzanych ankiet przygotowuje raport przedstawiany władzom UŁ (Biuro Karier działa na podstawie Zarządzenia nr 124 Rektora UŁ z dnia 22.06.2022 r. — [Załącznik 3.9a](#)). Badania w latach minionych przeprowadzane były po roku, trzech i pięciu latach od ukończenia studiów (od 2022 — tylko po roku). Próba populacyjna to zazwyczaj ok. 10% absolwentów UŁ. W latach 2017–2020 ponad 60% badanych absolwentów UŁ studiów I stopnia podjęło pracę, natomiast po studiach II stopnia ok. 80–90% ankietowanych absolwentów.

Od roku 2017 Wydział Filologiczny próbował przeprowadzać badania ankietowe wśród absolwentów przy okazji wręczania dyplomów podczas Gali Absolwenta (koordynowało te działania Biuro Karier UŁ — [Załącznik 3.9b](#)). Analiza wyników przeprowadzonych wówczas ankiet mogłaby mieć wpływ na kształtowanie programu hispanistyki, gdyby nie niewielka liczba ankietowanych hispanistów — wynik takiej ankiety nie jest miarodajny i nie daje wiarygodnego obrazu zależności między jakością programu hispanistycznego a przydatnością absolwenta na rynku pracy.

W 2022 roku Biuro Karier UŁ przeprowadziło badanie dotyczące monitorowania karier zawodowych absolwentów UŁ, w tym filologii hiszpańskiej. Raport dotyczył absolwentów 2020/21 wspomnianego kierunku i został zrealizowany rok po obronie, tj. w 2022 roku. Wyniki raportu zostały zawarte w [Załącznik 3.9c](#).

3.10. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art.

68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Kierunki filologia hiszpańska I i II stopnia w pełni dostosowały metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się do przepisów nadrzędnych i uniwersyteckich aktów wykonawczych:

1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z dnia 30.08.2018, poz. 1668).

2. Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450).

3. Zarządzenia nr 69 Rektora UŁ z dnia 23.01.2018 r. w sprawie zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, realizowanych na platformie edukacyjnej UŁ Moodle (ze zm.), w tym regulamin korzystania z platformy edukacyjnej w UŁ — załącznik do zarządzenia nr 69 Rektora UŁ.

4. Zarządzenia nr 124 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 22.06.2022 r. w sprawie: monitoringu karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). Najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, rankingi)

Zajęcia dydaktyczne na studiach filologii hiszpańskiej I i II stopnia prowadzone są przez 16 pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej:

- 1 profesor tytularny: prof. dr hab. Wacław Nowikow;
- 4 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora uczelni: dr hab. Marek Baran, prof. UŁ; dr hab. Agnieszka Kłosińska-Nachin, prof. UŁ; dr hab. Ewa Kobytecka-Piwońska, prof. UŁ; dr hab. Antonio María López González, prof. UŁ;
- 6 doktorów: dr Barbara Galant, dr Witold Sobczak, dr Irmína Szubert, dr Ewa Urbaniak, dr Anna Wendorff, dr Maria Judyta Woźniak;
- 5 magistrów: mgr Paulina Gwóźdź, mgr Agnieszka Kruszyńska, mgr Raúl Rubio Moreno, mgr Ewa Swenderska, mgr Jakub Szymański⁸.

---

⁸ Dn. 20.X 2023 odbędzie się obrona rozprawy doktorskiej mgr Agnieszki Kruszyńskiej. Rozprawa mgr. Jakuba Szymańskiego jest w trakcie procesu recenzyjnego.

W tej liczbie wskazane są 3 osoby zatrudnione na ½ etatu. Na etacie badawczym: prof. dr hab. Wiaczesław Nowikow, założyciel i były kierownik Katedry Filologii Hiszpańskiej i wybitny językoznawca, który ze względu na wiek nie może mieć pełnego etatu. Na etatach badawczo-dydaktycznych: mgr Paulina Gwóźdź i mgr Jakub Szymański, nowi pracownicy Katedry Filologii Hiszpańskiej od 1 października 2023 r.

Liczba nauczycieli jednostki na kierunku filologia hiszpańska według stopni lub tytułu (stan na dzień 25.09.2023 r.):

Tytuł lub stopień naukowy	Liczba pracowników	Uł jako podstawowe miejsce pracy	
		Pełny etat	Niepełny etat
Profesor zwyczajny	1		1
Doktor habilitowany	4	4	
Doktor	6	6	
Magister	5	3	2

Liczba nauczycieli akademickich jednostki na kierunku filologia hiszpańska według stanowisk (stan na dzień 25.09.2023 r.):

Stanowisko	Liczba pracowników	Uł jako podstawowe miejsce pracy	
		Pełny etat	Niepełny etat
Profesor zwyczajny	1		1
Profesor uczelni	4	4	
Adiunkt	3	3	
Asystent	6	4	2
Starszy wykładowca	2	2	

Wszyscy pracownicy uzyskali stopnie i tytuły naukowe w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo bądź literaturoznawstwo. Ich kompetencje i zainteresowania naukowe odpowiadają ściśle prowadzonym zajęciom dydaktycznym, co jest gwarancją uzyskania założonych w programie efektów uczenia się (por. zajęcia na studiach I i II stopnia Filologii Hiszpańskiej — [cz. III: zał. 1: Tab. 4](#) i por. Charakterystyka pracowników — [cz. III: zał. 2: 2.4](#)). Większość zajęć prowadzą pracownicy mający długoletnie doświadczenie dydaktyczne. Kiloro pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej posiada kompetencje do prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku angielskim. Zajęcia niehispanistyczne na studiach hispanistycznych prowadzą nauczyciele akademicy zatrudnieni na innych wydziałach Uł i innych jednostkach administracyjnych Uł (na Wydziale Historyczno-Filozoficznym, w Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego). Sporadycznie (w zależności od potrzeb kadrowych) pojedyncze przedmioty specjalizacyjne realizują w oparciu o umowy cywilnoprawne pracownicy spoza Uł — są to osoby z praktycznym doświadczeniem zawodowym w danej dziedzinie (np. *Aktualne tendencje w literaturze*, II stopień, I rok, *Zajęcia specjalizacyjne literaturoznawstwo*, II stopień, 2 rok - dr Marcos Arcaya Pizarro).

Ze względu na wprowadzony w 2020 r. w Uł tryb nauczania zdalnego i hybrydowego wszyscy nauczyciele akademicy przygotowani zostali do pracy z wykorzystaniem metod i technik nauczania

na odległość – Uniwersytet zapewnił dostęp do narzędzi informatycznych oraz szkoleń poświęconych użytkowaniu programów Moodle i MS Teams.

Pracownicy systematycznie poszerzają i rozwijają swoje kompetencje, uczestnicząc również w szkoleniach, warsztatach, kursach, stażach itp.

Badania naukowe wykładowców koncentrują się wokół następujących zagadnień:

Lp.	Problematyka badań	Pracownicy
01	Dostępność leksykalna w języku hiszpańskim	Antonio M. López González
02	Glottodydaktyka języka hiszpańskiego	Agnieszka Kruszyńska, Antonio M. López González
03	Gramatyka kontrastywna polsko-hiszpańska i hiszpańsko-polska	Wiaczesław Nowikow
04	Gramatyka opisowa języka hiszpańskiego	Wiaczesław Nowikow, Witold Sobczak
05	Język hiszpański w Ameryce	Antonio M. López González, Witold Sobczak
06	Językoznawstwo antropologiczne	Ewa Urbaniak
07	Językoznawstwo kulturowe. Etnolingwistyka	Jakub Szymański
08	Językoznawstwo porównawcze	Ewa Urbaniak, Marek Baran
09	Językoznawstwo stosowane	Marek Baran, Antonio M. López González
10	Leksykologia	Marek Baran
11	Lingwistyka interakcyjna	Marek Baran
12	Morfoskładnia języka hiszpańskiego, diachroniczna i synchroniczna	Wiaczesław Nowikow, Witold Sobczak
13	Odmiany języka hiszpańskiego w tłumaczeniu audiowizualnym	Antonio M. López González
14	Paremiologia i frazeologia	Jakub Szymański
15	Pragmatyka językowa	Ewa Urbaniak
16	Socjopragmatyka	Marek Baran
17	Zmienność socjolingwistyczna w języku hiszpańskim	Antonio M. López González, Jakub Szymański
18	Zmienność stylistyczna w języku hiszpańskim	Antonio M. López González
19	Awangardy w literaturze argentyńskiej	Anna Wendorff
20	Historia i teoria literatury	Irmina Szubert
21	Latynoamerykańska literatura cyfrowa	Anna Wendorff
22	Literatura latynoamerykańska pisarzy i pisarek	Ewa Kobyłecka-Piwońska

	pochodzenia żydowskiego	
23	Literatura porównawcza	Agnieszka Kłosińska-Nachin, Ewa Kobyłecka-Piwońska, Irmina Szubert, Maria Judyta Woźniak
24	Modernizm hiszpańskojęzyczny	Agnieszka Kłosińska-Nachin
25	Proza hiszpańskiej i polskiej transformacji	Agnieszka Kłosińska-Nachin
26	Proza hiszpańskojęzyczna XX i XXI w.	Irmina Szubert
27	Recepcja twórczości Witolda Gombrowicza w Argentynie	Ewa Kobyłecka-Piwońska
28	Studia postkolonialne, subalternistyczne i postzależnościowe	Agnieszka Kłosińska-Nachin
29	Współczesna literatura iberoamerykańska	Anna Wendorff
30	Przekład hiszpańsko-polski i polsko-hiszpański	Barbara Galant, Anna Wendorff, Maria Judyta Woźniak
31	Przekład literatury dziecięcej	Barbara Galant
32	Przekład literatury pięknej	Barbara Galant, Anna Wendorff
33	Przekład powieści graficznych	Barbara Galant
34	Tłumaczenia audiowizualne hiszpańsko-polskie i polsko-hiszpańskie	Anna Wendorff
35	Badania kulturowe	Irmina Szubert, Jakub Szymański

Materiały i wyniki badań pracownicy Katedry Filologii Hiszpańskiej na bieżąco wykorzystują podczas zajęć dydaktycznych, niektóre publikacje włączane są do wykazu literatury (obowiązkowej i uzupełniającej) pomocnej w realizacji treści kształcenia danego przedmiotu (liczne przykłady uwzględnienia w pracy dydaktycznej badań prowadzonych w ramach projektów naukowych zrealizowanych przez pracownicy Katedry są omówiony w pkt. 1.2). Służą tutaj jako przykład:

1. Wyniki badań prowadzonych przez dr Annę Wendorff, dotyczące problematyki dostępności sztuki dla niewidomych i niedowidzących w londyńskich muzeach oraz audiodeskrypcji sztuk plastycznych w muzeach w Barcelonie. Są one wykorzystywane w prowadzeniu zajęć autorskich z *Teorii przekładu specjalistycznego i artystycznego* (II stopień). Ponadto badania dotyczące translatoryki hiszpańsko-polskiej prowadzone przez dr Barbarę Galant posłużyły do opracowania sylabusów przedmiotów przekładoznawczych na II stopniu i również wykorzystywane są na zajęciach z tłumaczeń hiszpańsko-polskich na II stopniu.
2. Badania nad literaturą okresu transformacji demokratycznej w Hiszpanii i europejskimi narracjami przejściowymi, prowadzone przez dra hab. prof. UŁ Agnieszkę Kłosińską-Nachin w ramach międzynarodowego grantu posłużyły do opracowania sylabusa autorskich zajęć fakultatywnych pt. *Teksty kultury hiszpańskiej transformacji*, prowadzonych na w IV semestrze studiów licencjackich w 2022 oraz sylabusa nowych zajęć *Współczesne teksty kultury*, od edycji 2022-2023).
3. Na zajęciach z gramatyki kontrastywnej hiszpańsko-polskiej wykorzystywane są pierwsza *Gramática contrastiva español-polaco*, pod redakcją Prof. Nowikowa, wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego w 2017 r. oraz badania prowadzone przez dr Ewę

Urbanik, dotyczące nacechowania pragmatycznego w potocznym języku hiszpańskim (analiza zagadnień aktów mowy).

4. Doświadczenia zdobywane w badaniach glottodydaktycznych prowadzonych przez mgr Agnieszkę Kruszyńską nad analizą błędów gramatycznych popełnianych przez studentów podczas własnych zajęć nauczania języka hiszpańskiego wykorzystuje się do opracowania ćwiczeń i materiałów dydaktycznych do zajęć z praktycznej nauki języka hiszpańskiego.
5. Trzeba dodać, że każdy wykładowca aktywnie wykorzystuje wyniki własnych badań na seminariach licencjackich i magisterskich, które prowadzi. Tak jest w przypadku badań nad pamięcią zbiorową w twórczości latynoamerykańskich pisarzy i pisarek pochodzenia żydowskiego - dr hab. prof. Uł Ewa Kobyłecka-Piwońska; badań nad przekładem literackim – dr Maria Judyta Woźniak; badań nad systemem czasownikowym języka hiszpańskiego w Ameryce - dr Witold Sobczak; badań nad wykorzystaniem języka hiszpańskiego w środkach masowego przekazu - dr hab. prof. Uł Antonio M. López González; badań z zakresu socjopragmatyki i lingwistyki interakcyjnej – dr hab. prof. Uł Marek Baran.

Granty naukowe, finansowane ze środków zewnętrznych, realizowane przez nauczycieli akademickich (jako kierowników lub głównych wykonawców i współwykonawców):

1. W zakresie literaturoznawstwa:

- *Przekład na język angielski i wydanie w wydawnictwie naukowym Peter Lang monografii E. Kobyłeckiej-Piwońskiej, "Spojrzenia z zewnątrz. Witold Gombrowicz w literaturze argentyńskiej (1970-2017)*. Grant NPRH/U21/SP/495297/2021/10. 2022-24, kierownik projektu: dr hab. Ewa Kobyłecka-Piwońska, prof. Uł
- *Teoría y Judeidad. Tradición y conceptos*, kierowany przez Laurę Estrin (Universidad de Buenos Aires), finansowana w ramach "Programa de apoyo a la investigación de la Facultad de Filosofía y Letras", Universidad de Buenos Aires. Od 2020, współwykonawca: dr hab. Ewa Kobyłecka-Piwońska, prof. Uł
- Międzynarodowy grant *La Literatura de la transición democrática española y las narrativas transicionales europeas (Transficción)*, Universidad de Zaragoza, Departamento de Ciencia, Universidad y Sociedad del Conocimiento del Gobierno de Aragón, od 2020, współwykonawca: dr hab. Agnieszka Kłosińska-Nachin, prof. Uł
- *Oliverio Girondo: a poet of Hispanic American avant-garde*, Wymiana bilateralna, NAWA, 2018-2019, kierownik projektu: dr Anna Wendorff
- *Sztuka łódzka na tle sztuki europejskiej. Wykluczeni/Włączeni*, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, NCBR i UE, 2019-2022, wykonawca projektu: dr Anna Wendorff
- *Accessible art for the blind and visually impaired in London museums*, Program im. Bekkera, NAWA, 2019-2022, kierownik projektu: dr Anna Wendorff
- *Audiodeskrypcja sztuk plastycznych - na przykładzie muzeów w Barcelonie*, Miniatura, NCN), 2020-2021, kierownik projektu: dr Anna Wendorff
- *Przyjazne miasto. Wsparcie samodzielności osób z dysfunkcją wzroku w zakresie wykorzystania sieci połączeń komunikacji miejskiej w Łodzi, z uwzględnieniem aplikacji dotyczącej informacji lokalizacyjnych oraz zabytków architektury miejscowej, „Rzeczy są dla ludzi"*, NCBR, 2021-2024, wykonawca projektu: dr Anna Wendorff
- *Wiersz litanijny w kulturze regionów Europy*, finansowany ze środków NCN, Uniwersytet Warszawski, 2019, współwykonawca: dr Maria Judyta Woźniak

2. W zakresie językoznawstwa:

- *Uwarunkowania semantyczno-syntaktyczne w zastosowaniu przymiotników rodzaju męskiego w funkcji przysłówka oraz częstotliwość ich użycia we współczesnym, standardowym języku hiszpańskim i w jego odmianach amerykańskich*, Miniatura, NCN, 2023-2024, kierownik projektu: dr Witold Sobczak
- *Nacechowanie pragmatyczne w potocznym języku hiszpańskim*", NAWA Bekker, 1.03.2022 - 1.07.2022, kierownik projektu: dr Ewa Urbaniak
- *Polityka językowa w Galicji*, Miniatura 7, 11.07.2023 - 11.07.2024, kierownik projektu: dr Ewa Urbaniak
- *Analiza językoznawcza paremii z zakresu jedzenia i picia w językach hiszpańskim i polskim*, NAWA Bekker, 01.09.2022 – 31.12.2022, kierownik projektu: Jakub Szymański
- Grupa badawcza (Universidad de Cádiz [Hiszpania], Universidade de Minho [Portugalia], Pontificia Universidad Católica de Valparaíso [Chile], Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Śląski [Poland]) w ramach projektu *Determining factors in the reading habits of Secondary Education students. A study from the variables of the educational context* (PR 2017040) finansowany przez Plan de Investigación Propio, Universidad de Cadiz, od 2019, współwykonawca: dr hab. Marek Baran, prof. UŁ

Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych pracowników jednostki w latach 2018–2023 należą:

- Międzynarodowy projekt edukacyjny (grant dydaktyczny) „*Mistrzowie dydaktyki*” (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, MEiN i UE), 2022-2023. Fundamentalnym celem programu było wdrożenie nowych rozwiązań w zakresie kształcenia w formie tutoringu akademickiego we współpracy z wiodącymi uczelniami zagranicznymi. Wykonawcy: dr Witold Sobczak, dr Irmina Szubert, dr Anna Wendorff.
- Projekt „*Doskonałość dydaktyczna uczelni*”. Szkolenie z kompetencji tutorowych w dydaktyce. Prowadzenie zajęć dydaktycznych i konsultacji z wykorzystaniem modelu tutoringu, od 2023 r. Wykonawcy: dr Barbara Galant, dr Irmina Szubert.
- Projekt *Tworzenie e-materiałów dydaktycznych do języków obcych*, ORE (MENiN/Fundusze Europejskie), 2020-2023. Wykonawca: mgr Agnieszka Kruszyńska. Pełniona funkcja: ekspert ds. języka hiszpańskiego.
- Polski Stowarzyszenie Hispanistów, 2018-2022, przewodniczący Zarządu Głównego: prof. hab. Marek Baran, prof. UŁ. Do jego najważniejszych osiągnięć w ramach Polskiego Stowarzyszenia Hispanistów należy zaliczyć m.in.: dr hab. Baran przewodniczył Komitetowi Organizacyjnemu «XII Simposio de la Sociedad Española de Didáctica de la Lengua y la Literatura» (Kraków, 2018); oraz współorganizował I Jornadas Internacionales de Traducción e Interpretación poświęcone praktyce i dydaktyce przekładu (Kraków, Instituto Cervantes, 6-7. 12. 2019).

Podręczniki i opracowania naukowe, których autorami są nauczyciele akademicy wykładający w Katedrze Filologii Hiszpańskiej (wybór z lat 2018-2023):

- Marek Baran i Magdalena Szeplińska-Baran, *La vie en rose. El léxico cromático en español y en francés*, Asociación Cultural y Científica Iberoamericana Ediciones, Madrid, 2018.
- Marek Baran i Magdalena Szeplińska-Baran, *L'adjectif épithète en français, espagnol et polonais -- étude contrastive*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2018.

- Marek Baran, Francisco García Marcos, Magdalena Szeplińska-Baran, *La elaboración del diseño curricular en lenguas extranjeras. Propuestas y perspectivas*, Sabir Ediciones, Almería, 2018.
- Agnieszka Kłosińska-Nachin, *Pogłosy. Polska i hiszpańska proza potransformacyjna z perspektywy postzależnościowej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2022.
- Agnieszka Kruszyńska, *¡De Aventura! cz. 1*, podręcznik i zeszyt ćwiczeń do nauki języka hiszpańskiego, wyd. Draco, Kraków, 2022.
- Agnieszka Kruszyńska, *¡De Aventura! cz. 2* podręcznik i zeszyt ćwiczeń do nauki języka hiszpańskiego, wyd. Draco, Kraków, 2023.
- Ewa Urbaniak, *La reduplicación léxica en español y en italiano: formas y motivaciones*, Berlin, Peter Lang, 2020.
- Ewa Urbaniak, *Celebrar ritos a través de las palabras. Análisis contrastivo de los ritualismos lingüísticos en español y en polaco*, Berlin, Peter Lang, 2021.
- Ewa Urbaniak, *Rytuał tabu w języku potocznym. Analiza konwersacyjno-interakcyjna*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2023.
- Janusz Bień, Beata Brzozowska-Zburzyńska, Antonio M. López González, Wiaczesław Nowikow (red.), *Lingüística hispánica en Polonia: tendencias y direcciones de investigación*, WUŁ, Łódź-Lublin, 2018.
- Wiaczesław Nowikow, Antonio M. López González, Marta Pawlikowska, Marek Baran, Witold Sobczak (red.), *Lingüística hispánica teórica y aplicada: Estudios léxico-gramaticales, didácticos y traductológicos*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2020.
- Marek Baran, Cecylia Tatoj, R. Sergio Balches Arenas (red.), *Un Mundo cambiante en la enseñanza de la lengua y la literatura contemporáneas*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, 2020.
- Antonio M. López González, Marek Baran, Agnieszka Kłosińska-Nachin, Ewa Kobytecka-Piwońska (red.), *Voces dialogantes. Estudios en homenaje al profesor Wiaczesław Nowikow*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2019.
- W. Bolecki (red.), Sylwia Błazejczyk-Mucha, Ewa Kobytecka-Piwońska, Anna Synoradzka, Maciej Urbanowski, Marek Zybura (oprac.), *W. Gombrowicz, Dziennik. 1953-1956*, Wydawnictwo Literackie, Kraków, 2023.

Pełny spis publikacji pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej UŁ za lata 2018-2023 znajduje się w [zał. 4.1](#) - Wykaz publikacji pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej w latach 2018–2023.

Organizacja konferencji naukowych, mających wpływ na dydaktykę

- *Simposio Internacional de la Sociedad Española de Didáctica de la Lengua y la Literatura*. Zorganizowane przez: Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Łódzki, Instituto Cervantes (Kraków, 25-28 marca 2018).
- VII Simposio Internacional de Hispanistas “Encuentros 2018. Entre tradición y novedad: los estudios hispánicos a comienzos del siglo XXI”. Jedną z części sympozjum poświęconą była nauczaniu języka hiszpańskiego. Uniwersytet Łódzki (Łódź, 24-26 maja 2018).

Działania popularyzatorskie

Wykładowcy podejmują również wyzwania zmieniające standardową perspektywę dydaktyczną, które służą popularyzacji badań i wpisują się w misyjną działalność uczelni:

- udział (od 2023 r.) w programie *Zdolny uczeń — świetny student*, umożliwiającym najlepszym uczniom szkół średnich bezpośredni kontakt z akademickimi nauczycielami (<https://www.uni.lodz.pl/zuss>).
- udział (od 2022 r.) w etapowym ocenianiu wiedzy i umiejętności uczestników *Olimpiady Języka Hiszpańskiego*: dr hab. prof. Uł Antonio M. López González jest koordynatorem merytorycznym i recenzentem Olimpiady Języka Hiszpańskiego w Polsce, organizowanej przez Wyższą Szkołę Języków Obcych w Poznaniu dla licealistów z całej Polski.
- pracownicy Katedry Filologii Hiszpańskiej współpracują z instytucjami polskiej oświaty w organizowaniu różnych konkursów języka hiszpańskiego na poziomie szkoły podstawowej i szkoły średniej:
  - Od 2022 r. mgr Paulina Gwóźdź (autorka) oraz mgr Raúl Rubio Moreno (recenzent) Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z języka hiszpańskiego organizowanego przez Kuratorium Oświaty w Łodzi.
  - Od 2018/2019, dr hab. prof. Uł Antonio M. López González jest recenzentem Wojewódzkiego Konkursu z języka hiszpańskiego, organizowanego przez Kuratorium Oświaty w Poznaniu.
- zainicjowanie i współorganizacja warsztatów z tłumaczeń, prowadzonych przez tłumaczy literatury hiszpańskojęzycznej (Małgorzata Kolankowska, Magdalena Olejnik, Tomasz Pindel) dla studentów Katedry Filologii Hiszpańskiej oraz uczniów i nauczycieli XXXII LO w Łodzi, 2022. Wykonawca: dr hab. Agnieszka Kłosińska-Nachin, prof. Uł.
- prowadzenie warsztatów metodycznych dla nauczycieli języka hiszpańskiego jako języka obcego. Dr hab. prof. Uł Antonio María López González prowadził warsztaty organizowane przez Instytut Cervantesa (Kraków, 2018 - o zachęcaniu do czytania dzieł literackich w języku hiszpańskim; Kraków, 2018 - o międzykulturowości na lekcjach hiszpańskiego; Kraków, 2022 – o rozwoju kompetencji leksykalnych), przez Biurze Rady ds. Edukacji przy Ambasadzie Hiszpanii (Warszawa, 2018 - o języku niewerbalnym na lekcjach języka hiszpańskiego; Warszawa, 2019 - o rozwoju wypowiedzi ustnej na lekcjach języka hiszpańskiego), oraz przez Wydawnictwa Draco (Poznań, Warszawa, Łódź, 2019 - o wartościowym i motywującym sposobie nauki literatury hiszpańskiej).

Rankingi

W rankingu kierunków studiów Perspektywy filologia hiszpańska jest wliczona do filologii obcych. Filologia obca na Uniwersytecie Łódzkim od wielu lat utrzymuje wysoką pozycję (2020: 5 miejsce; 2021: 6 miejsce; 2022: 6. miejsce, zob. <https://ranking.perspektywy.pl/2022/ranking/ranking-kierunkow-studiow/kierunki-humanistyczne/filologie-obce>). Ten fakt świadczy o dość stabilnej i relatywnie wysokiej pozycji na tle podobnych kierunków studiów w Polsce.

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Obsada zajęć dydaktycznych przygotowywana jest każdego roku, zgodnie z kalendarzem dydaktycznym Katedry Filologii Hiszpańskiej, do końca czerwca danego roku na następny rok akademicki. Kierownicy Zakładów, proponując obsadę zajęć obowiązkowych i specjalizacyjnych biorą pod uwagę przede wszystkim doświadczenie dydaktyczne poszczególnych pracowników jednostki oraz zgodność ich dorobku naukowego z zadaniami edukacyjnymi (ze szczególnym uwzględnieniem

kompetencji literaturoznawczych i językoznawczych). Zakładowe zestawienia obsady przedmiotów zajęć akceptowane są przez dyrekcję Katedry, która dopełnia ów wykaz, przyporządkowując zajęcia fakultatywne i zajęcia usługowe prowadzone przez pracowników hispanistyki na innych kierunkach i wydziałach UŁ. Podstawowym kryterium decydującym o obsadzie zajęć dydaktycznych są kompetencje merytoryczne nauczyciela akademickiego, potwierdzone prowadzonymi przez niego badaniami naukowymi, których zwieńczeniem są publikacje naukowe, zamieszczane w systemie POLON oraz włączane do programów i sylabusów realizowanych przedmiotów. Obsada zajęć musi być też zgodna z zasadami określającymi pensum pracownika uczelni (Regulamin pracy UŁ) (obsada zajęć dydaktycznych oraz plan zajęć w sem. zimowym 2023/24 na studiach I i II stopnia – [cz. III: zał. 2: 2](#), [cz. III: zał. 2: 3](#)).

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej

Łączność dydaktyki i badań naukowych należy do głównych założeń Strategii UŁ i wpisana jest w działalność Katedry Filologii Hiszpańskiej. Jest to koniecznością wynikającą z charakteru uprawiania nauk humanistycznych. Systemem, który można opisać jako mechanizm wielostronnej wymiany poglądów, doświadczeń, wątpliwości analityczno-interpretacyjnych, światopoglądowych, weryfikowania błędnych założeń i tez, stawiania odważnych pytań i wspólnego szukania na nie satysfakcjonującej odpowiedzi. Naukową wiedzę dzielą się nauczyciele akademicy w codziennej pracy na wykładach i konwersatoriach kursowych, uświadamiając studentom nieustanny proces zmian w konceptualizacji badań literaturoznawczych i językoznawczych. Indywidualne badawcze zainteresowania studentów najpełniejszy wyraz znajdują w pracy seminaryjnej i przygotowywanych pracach licencjackich i magisterskich. To seminaria najczęściej dostarczają okazji do tego, by zindywidualizować pracę z wyróżniającymi się studentami, ożywić ich aktywność konferencyjną, podsuwać tropy badawcze warte podjęcia, opisanie i opublikowania, wreszcie by stymulować do pracy, której efektem mogłyby być studia w Szkole Doktorskiej. Taka wspólna praca nad zagadnieniami literaturoznawczymi czy językoznawczymi prowadzi niejednokrotnie do satysfakcjonującej pracy doktorskiej. Aktywność badawcza najmłodszych pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej, absolwentów łódzkiej Filologii Hiszpańskiej, zaowocowała jeszcze przed zatrudnieniem, w trakcie studiów doktoranckich, różnymi publikacjami:

- Szymański, J. (2019). Morphosyntactic features of Spanish from Equatorial Guinea. W: Wysoczański, T. (red.), *Nauka, badania i doniesienia naukowe 2019. Nauki humanistyczne i społeczne* (cz. 1, s. 385–395). Świebodzice: Idea Knowledge Future.
- Szymański, J. (2019). Las paremias relativas a los animales en los manuales de vocabulario de ELE. *Paremia*, 28, 119–126.
- Szymański, J. (2020). Wizje hiszpańskiej wojny domowej w kinie przełomu XX i XXI w. *Heteroglossia. Studia kulturoznawczo-filologiczne*, 10, 161–175.
- Szymański, J. (2021). Breve recorrido diacrónico de las paremias del lema pan. *Tonos Digital*, 40, 1–25.
- Szymański, J. (2022). Baskijskie sporty ludowe — herri kirolak — i ich rola w turystyce Kraju Basków. *Turystyka Kulturowa*, 124 (3/2022), 202–233.
- Urbaniak, E. (2018). La atenuación y la estructura informativa: el caso de focalización. *Études Romanes de Brno*, 39(1), 59-78.
- Urbaniak, E. (2018). La traduzione delle espressioni deittiche. *Translatorica & Translata*, 1, 93-102.

Pracownicy Katedry aktywnie współpracują ze Studenckim Kołem Naukowym Filologii Hiszpańskiej przy organizacji wydarzeń naukowych dla studentów. Na przykład, konferencja naukowa

pt. „Ramón Menéndez Pidal: el fundador de los estudios diacrónicos. Simposio de lingüística y literatura” została zorganizowana na Wydziale Filologicznym UŁ przez Katedrę Filologii Hiszpańskiej UŁ i Studencki Koło Naukowy „Tertulia” we współpracy z Instytutem Cervantesa w Warszawie 29 Października 2019 r. Na sympozjum referat wygłosiło pięciu studentów studiów magisterskich z filologii hiszpańskiej: Weronika Mach, Paulina Gwóźdź, Dominika Ślifierska, Jakub Szymański oraz Anita Jaśkiewicz (zał. 4.3a). W latach 2021 i 2022 nowe studenckie koło naukowe pod nazwą „CHISPA” działające pod opieką mgr Agnieszki Kruszyńskiej koncentruje się na zadaniach tłumaczeniowych. W 2021 r. edycja wiosenna konkursu na tłumaczenie współczesnej poezji hiszpańskiej *Certamen Digital de Traducción de Poesía „La Crátera de Artemis”* została zakończona publikacją w Internecie wybranych przykładów (Joanna Stryker, Kamila Żukowska). W 2022 r. został zorganizowany cykl warsztatów tłumaczeniowych ze specjalistami (Magdalena Olejnik, Małgorzata Kolankowska, Tomasz Pindel) (patrz punkt 1.2; 8.4).

Kolejnych dobrych przykładów włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej dostarcza działalność dr Anny Wendorff:

1. W ramach zajęć z tutoringu w projekcie "Mistrzowie dydaktyki" (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, MEiN i UE) pani dr Anna Wendorff zaangażowała studentów z dysfunkcją wzroku (filologia hiszpańska i translatoryka UŁ) jako konsultantów w projekcie „Przyjazne miasto. Wsparcie samodzielności osób z dysfunkcją wzroku w zakresie wykorzystania sieci połączeń komunikacji miejskiej w Łodzi, z uwzględnieniem aplikacji dotyczącej informacji lokalizacyjnych oraz zabytków architektury miejscowej" („Rzeczy są dla ludzi", NCBR), konsultowała audiodeskrypcję (opisy dla osób niewidomych i niedowidzących) zabytków Łodzi pod kątem dostępności dla osób z dysfunkcją wzroku.

2. Studenci filologii hiszpańskiej jako konsultanci w projekcie „Przyjazne miasto. Wsparcie samodzielności osób z dysfunkcją wzroku w zakresie wykorzystania sieci połączeń komunikacji miejskiej w Łodzi, z uwzględnieniem aplikacji dotyczącej informacji lokalizacyjnych oraz zabytków architektury miejscowej" („Rzeczy są dla ludzi", NCBR) wzięli udział w spacerach po Łodzi (łódzkie zabytki, do których zostały stworzone audiodeskrypcje). Z użyciem mobilnego okulografu, śledzono ruchy gałek ocznych studentów podczas oglądania zabytków. Studenci wypełnili ankietę i odpowiedzieli na pytania związane ze sztuką i oglądaniem zabytków, 9.11-10.11.2022, Łódź.

Przykładowe tematy badań i grantów/projektów, realizowanych przez wykładowców na kierunku filologia hiszpańska (I i II stopień) wraz ze wskazaniem obecności badań naukowych w procesie dydaktycznym i jego doskonaleniu zostało szeroko omawiane w pkt. 1.2.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Należy podkreślić, że dobór kadry na kierunku filologia hiszpańska jest adekwatny do kompetencji pracowników w dwóch deklarowanych dyscyplinach: literaturoznawstwie i językoznawstwie, zgodnie z zasadami polityki kadrowej określonej w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z dnia 30.08.2018, poz. 1668), w Strategii UŁ oraz w Statucie UŁ. Większość pracowników Katedry to doświadczeni nauczyciele akademicki związani z UŁ od wielu lat, ale kadrę zasilają także młode, obiecujące naukowo osoby (w ostatnim czasie udało się zatrudnić trzech dynamicznie rozwijających się pracowników), zapewniając w ten sposób badawczą ciągłość pokoleniową.

Zatrudnienie na stanowisku badawczo-dydaktycznym, badawczym czy dydaktycznym odbywa się w drodze konkursu ogłaszanego w Biuletynie Informacji Publicznej UŁ — oferty aktualizowane są przez Dział Spraw Pracowniczych UŁ. Konkursy rozstrzygane są na podstawie oceny dorobku

naukowego oraz doświadczenia zawodowego kandydata w kontekście potrzeb dydaktycznych jednostki, związanych z realizacją programu studiów. Warto wspomnieć, że 28 czerwca 2022 przyjęto w UŁ Plan na rzecz równych szans, który zakłada monitorowanie i wspieranie równości szans w Uniwersytecie Łódzkim w obszarze rekrutacji, zatrudnienia i rozwoju kariery zawodowej kadr (zał. 4.4a, 4.4b).

Działalność naukowo-dydaktyczna pracowników oceniana jest wedle przyjętych reguł oceny okresowej przeprowadzanej przez Wydziałową Komisję Oceniającą. Najbliższa ocena obejmować będzie lata 2023–2026 i uwzględni trzy obszary aktywności pracowników: ocenę dokonań naukowych, ocenę osiągnięć dydaktycznych (w tej części parametryzacji brane są pod uwagę oceny dydaktyki pracownika wprowadzone anonimowo i dobrowolnie przez studentów w systemie USOS) oraz aktywność organizacyjną (aktywność pracownika analizowana jest oddzielnie w każdym z obszarów).

- Oprócz tego, zgodnie z Zarządzeniem nr 16 Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ z dnia 20.12.2021 r. (zał. 4.4c) raz w roku prowadzący powinien uruchomić anonimową ankietę zajęć w wybranej przez kierownika Katedry grupie wykładowej lub konwersatoryjnej, aby opinia studentów była nie wybiórcza, ale dawała obraz prowadzonych zajęć w odbiorze możliwie pełnej grupy (zał. 4.4d). Student może też ocenić zajęcia pracownika w anonimowej ankiecie umieszczonej w systemie USOS lub w anonimowych ankietach satysfakcji przeprowadzanych na I i III roku studiów licencjackich raz w roku. Wnioski z analizy ankiet przeprowadzonych w KFH są przedmiotem debat na zebraniach jednostki. Na zebraniu, które miało miejsce w lipcu 2023 r., kierownik Katedry, w oparciu o ankietę satysfakcji dla osób kończących studia (zał. 4.4e), zwrócił uwagę na pogarszającą się kondycję psychiczną studentek i studentów i konieczność wykazania szczególnej wrażliwości wobec studentów w kryzysie. Wyniki ankiet brane są również pod uwagę w procesie doskonalenia programów nauczania (zob. pkt 1.3)

4.5 System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W tym kontekście warto przedstawić awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów

Wsparciu naukowego rozwoju pracowników UŁ służy działalność ogólnouczelnianego Centrum Nauki UŁ, które informuje o konkursach na projekty badawcze, stypendialne, stażowe, wyjazdowe, wdrożeniowe, aplikacyjne finansowane ze źródeł krajowych i zagranicznych, organizuje szkolenia dla wnioskodawców, prowadzi indywidualne konsultacje, pomaga w przygotowaniu wniosków i umów projektowych oraz prowadzi obsługę finansową realizowanych projektów. Centrum Nauki zajmuje się także włączaniem Uczelni do konsorcjów projektowych w roli partnera, koordynatora i lidera, prowadzi doradztwo w opracowywaniu indywidualnych ścieżek kariery badawczej oraz obsługuje uczelnianą Komisję ds. stopni naukowych i Komisję ds. etyki badań naukowych.

Wsparcie pracy badawczej, naukowej i edukacyjnej na Wydziale Filologicznym zapewnia działający od 2017 roku Zespół ds. projektów (w ramach Centrum Rozwoju Wydziału Filologicznego UŁ), pomocny w procesie pozyskiwania środków na prace badawcze, przygotowywania dokumentacji aplikacyjnej koniecznej w procesie ubiegania się o dofinansowanie, w ocenie zgodności formalno-prawnej z warunkami konkursowymi, w prowadzeniu dokumentacji projektowej i finansowym rozliczaniu projektu oraz przygotowywaniu raportów rocznych i końcowych (granty naukowe, finansowane ze środków zewnętrznych, realizowane przez nauczycieli akademickich zostały omówione w pkt. 4.1).

Uniwersytet Łódzki od 2022 ogłasza też wewnętrzne konkursy na projekty badawcze w ramach Inicjatywy Doskonałości – Uczelnia Badawcza (na IDUB przeznaczono 2% budżetu Uczelni).

Adresowane są one do młodych i doświadczonych badaczy, obejmują premie za pozyskane granty zewnętrzne, granty aparaturowe, rezydencje dla młodych badaczy zagranicznych i doświadczonych badaczy zagranicznych, naukową nagrodę Rektora, premie za publikacje i patenty; od 2021 mogą do nich przystąpić także doktoranci i studenci szkół doktorskich. Pracownicy Wydziału Filologicznego mogą również pozyskiwać granty na realizację projektów badawczych z funduszu rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego. W raportowanym okresie (2018-2023) pracownicy Katedry Filologii Hiszpańskiej uzyskali następujące granty wewnętrzne Wydziału Filologicznego UŁ:

Granty naukowe finansowane ze środków wewnętrznych UŁ, realizowane przez nauczycieli akademickich KFH:

- Projekt naukowy pt. *Pogłoty. Polska i hiszpańska proza potransformacyjna w ujęciu postzależnościowym*, Fundusz rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego UŁ (2020-2021) – kierownik: dr hab. Agnieszka Kłosińska-Nachin, prof. UŁ
- Projekt badawczy pt. *La evolución de los tiempos compuestos del modo subjuntivo en el español de América entre los siglos XVII y XXI*, Fundusz rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego UŁ (2022-2023) – kierownik: dr Witold Sobczak
- Projekt pt. *Dwa języki, dwie kultury, dwa spojrzenia — analiza etnolingwistyczna punktów stykowych i rozbieżności między przysłowiami z zakresu jedzenia i picia w językach hiszpańskim i polskim*, Doktorancki Granty Badawcze UŁ, opiekun naukowy: dr hab. Antonio María López González, prof. UŁ (listopad 2021—sierpień 2022 r.) – kierownik: mgr Jakub Szymański
- Projekt pt. *Polskie i hiszpańskie rytualizmy językowe*, Fundusz rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego UŁ (2020-2021) – kierownik: dr Ewa Urbaniak
- Projekt pt. *Struktura rytuału tabu w potocznym języku polskim*, Fundusz rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego UŁ (2022-2023) – kierownik: dr Ewa Urbaniak
- Projekt pt. *Przekład polisensoryczny w muzeum dla osób z dysfunkcją wzroku*, Fundusz rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego, UŁ (2022-2024) – kierownik: dr Anna Wendorff
- Projekt pt. *Oliverio Girondo: un poeta de la vanguardia* („Oliverio Girondo jako poeta awangardowy”), Fundusz rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego, UŁ (2019-2021) – kierownik: dr Anna Wendorff
- Projekt pt. *Polska literatura emigracyjna w Argentynie*, Fundusz rozwoju naukowego Wydziału Filologicznego, UŁ (2018) – kierownik: dr Anna Wendorff
- Projekt pt. *Zwiększenie dostępności dzieł sztuki poprzez zastosowanie prostego oraz łatwego do czytania i zrozumienia języka w audiodeskrypcji*, Granty dla doświadczonych badaczy, IDUB (2021-2024) – kierownik: dr Anna Wendorff

Pracownicy UŁ nagradzani są co roku nagrodami Rektora UŁ za osiągnięcia naukowo-badawcze i dydaktyczne (indywidualne i zespołowe; I, II i III stopnia – zob. lista nagród przyznanych nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia w Katedrze Filologii Hiszpańskiej [zał. 4.5a](#)). Pracownicy Katedry Filologii Hiszpańskiej otrzymali w latach 2018-2023 aż 28 nagród naukowych. Wśród nich znajdują się cztery Nagrody Rektora I stopnia. Wśród nagrodzonych nauczycieli akademickich warto wyróżnić:

- prof. dr hab. Wacław Nowikow, który otrzymał Medal Merentibus za szczególne zasługi dla Uniwersytetu Łódzkiego w 2020 r. Profesor Nowikow jest założycielem łódzkiej hispanistyki, i pierwszym, i jak na razie jedynym, członkiem korespondentem Hiszpańskiej Akademii Królewskiej (RAE) w historii polskiej hispanistyki.
- dr Anna Wendorff otrzymała w raportowanym okresie łącznie 13 nagród naukowych, co świadczy o niezwykle zaangażowaniu badawczym, bogatym dorobku naukowym, a także

dużej wrażliwości społecznej, gdyż wiele jej badań dotyczy komunikacji z osobami niepełnosprawnymi.

- Monografia pt. *Spojrzenia z zewnątrz. Witold Gombrowicz w literaturze argentyńskiej (1970-2017)*, autorstwa dr hab. Ewa Kobyłecka-Piwońska, została nagrodzona trzykrotnie, w latach 2017-2019 przez Rektora UŁ, Polskiego Stowarzyszenia Hispanistów oraz miesięcznik „Literatura na Świecie”.
- dr hab. Agnieszka Kłosińska-Nachin otrzymała w 2023 r. Nagroda Rektora I stopnia za monografię pt. *Pogłosy. Polska i hiszpańska proza potransformacyjna z perspektywy postzależnościowej*.
- dr Ewa Urbaniak otrzymała w 2021 r. Nagroda Polskiego Stowarzyszenia Hispanistów w kategorii „Wybitna hispanistyczna rozprawa doktorska z zakresu językoznawstwa [2019 - 2020]”.

Ponadto 50% pracowników badawczo-dydaktycznych i badawczych Wydziału Filologicznego otrzymuje comiesięczny dodatek motywacyjny na podstawie wewnętrznego konkursu zgodnie z zasadami zatwierdzanymi co roku przez Radę Wydziału Filologicznego. Dodatek przyznawany jest pracownikom wyróżniającym się w działalności naukowej, podstawą do jego przyznania jest punktacja wyliczona przez Centrum Rozwoju Wydziału w oparciu o dorobek naukowy pracownika w roku poprzednim. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich KFH regularnie korzysta z tego wsparcia, zajmując wysokie miejsca na listach naukowych osiągnięć pracowników Wydziału Filologicznego. Wspieraniu rozwoju naukowego pracownika służy także finansowanie wyjazdów pracowników na konferencje krajowe i zagraniczne, różnego typu szkoleń i kursów służących podnoszeniu kompetencji, dofinansowywanie publikacji monografii, artykułów w wysoko punktowanych czasopismach oraz finansowanie tłumaczeń na język obcy wniosków grantowych.

O skuteczności prowadzonej polityki kadrowej świadczą awanse zawodowe pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej. W latach 2018–2023 stopień doktora habilitowanego uzyskał jeden pracownik:

- w dyscyplinie literaturoznawstwo: Ewa Kobyłecka-Piwońska (2018);

Tytuł doktora otrzymało 4 pracowników:

- w dyscyplinie literaturoznawstwo: Irmina Szubert (2022);
- w dyscyplinie językoznawstwo: Witold Sobczak (2019), Ewa Urbaniak (2019), Barbara Galant (2021).

Dwóch kolejnych pracowników z dyscypliny językoznawstwa będzie bronić rozprawy doktorskie w najbliższym czasie: Agnieszka Kruszyńska (Dn. 20.X 2023) i Jakub Szymański (w trakcie procesu recenzyjnego).

Awans na stanowisko profesora uczelni otrzymało w tym okresie jeden pracownik: Ewa Kobyłecka-Piwońska (2019).

Awans na stanowisko adiunkta otrzymało dwóch pracowników spośród doktorów: Witold Sobczak (2020), Ewa Urbaniak (2020).

Obecnie w KFH trwa jedno postępowanie profesorskie w dyscyplinie literaturoznawstwo: Agnieszka Kłosińska-Nachin.

Podnoszeniu kompetencji dydaktycznych kadry służy powołana w UŁ Komisja ds. Doskonalenia Dydaktyki, do której zadań należy głównie opracowanie i realizacja działań związanych z doskonaleniem dydaktyki z wykorzystaniem nowych metod kształcenia, opracowująca akty prawne regulujące prowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, organizująca szkolenia z zakresu dostępnych nowych metod i narzędzi, które mogą być

wykorzystane w pracy dydaktycznej nauczyciela akademickiego, tworząca filmy instruktażowe zarówno dla nauczycieli, jak i studentów. To wsparcie okazało się szczególnie istotne w okresie pandemii, ponieważ dzięki działaniom KdsDD zintensyfikowano organizację kursów przygotowujących kadrę akademicką do lepszego wykorzystania MS Moodle oraz do pracy i weryfikacji efektów uczenia się w MS Teams (zorganizowano 9 kursów tematycznych on-line).

Dodatkową pomocą jest gromadzenie przez UŁ istotnych informacji administracyjnych, naukowych i dydaktycznych na Portalu Pracowniczym w Bazie Wiedzy Pracownika UŁ. Ponadto władze Uczelni także w inny sposób wspierają swoich pracowników dydaktyczno-naukowych i administracyjnych, np. prowadząc od 2012 roku przedszkole UŁ, tworząc możliwość korzystania ze zniżkowych abonamentów na zajęcia sportowe oraz zniżkowych biletów na wydarzenia kulturalne.

4.6. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Na filologii hiszpańskiej I i II stopnia spełnione są wymagania odnoszące się do doboru nauczycieli zgodnie z zasadami polityki kadrowej ujętymi w: Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450), jak również w Statucie UŁ, przyjętym Uchwałą nr 440 Senatu UŁ z dnia 27 maja 2019 r. z późniejszymi zmianami (zał. 4.6.a).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

Oddany do użytku w roku 2014 nowoczesny budynek Wydziału Filologicznego (Łódź, ul. Pomorska 171/173) posiada doskonałą lokalizację, co doceniają studenci: z jednej strony jest dobrze skomunikowany z centrum Łodzi, z drugiej położony jest nieco na uboczu, z dala od miejskiego zgiełku, za to w sercu kampusu uniwersyteckiego — blisko stąd na inne Wydziały, do Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz na osiedle akademickie tzw. „Lumumbowo”. Budynek ma sześć kondygnacji (powierzchnia użytkowa 19 377,04 m²), z których każda została oznakowana wyrazistym kolorem podkreślającym multikulturowość miejsca. W naszym budynku rozbrzmiewają języki z różnych stron świata; filologia hiszpańska współistnieje z innymi neofilologiami oraz filologią klasyczną i polską. W ankietach satysfakcji wypełnianych przez studentów (zob. punkt 1.3) baza dydaktyczna wymieniana jest niezmiennie – obok kompetencji i zaangażowania kadry – jako największy walor studiów na łódzkiej hispanistyce.

Budynek posiada 4 aule wykładowe: A1 — 478-osobowa, wyposażona w komputer Fujitsu Esprimo C720, monitor Philips 227EQHA, projektor Panasonic PT-RZ970 WUXGA, wzmacniacz 2x

Bosch Plena, jednostkę sterującą Crestron DMPS-100-C, panel dotykowy Crestron, Switch POE TP-LINK TL-SF1008P, 6 odbiorników mikrofonów bezprzewodowych Bosch, mikrofony bezprzewodowe Bosch, statyw biurkowy do mikrofonu, A2 — 125-osobowa; A3 — 135-osobowa; A4 — 125-osobowa (aule A2, A3, A4 wyposażone są w komputer Fujitsu Esprimo C720, monitor Philips 227EQHA, projektor Nec PA550W, odtwarzacz Blu-ray Yamaha BD-S673, wzmacniacz Bosch Plena, jednostkę sterującą Crestron DMPS-100-C, panel dotykowy Crestron, 4 odbiorniki mikrofonów bezprzewodowych Bosch, mikrofony bezprzewodowe Bosch).

Ponadto Wydział posiada osobną salę posiedzeń Rady Wydziału na 140 miejsc, wyposażoną w nowoczesny system do głosowania, komputery, projektor, dwa ekrany, system nagłaśniający z indywidualnym dostępem do mikrofonu, wentylacją i klimatyzacją. Na 6 kondygnacjach budynku (od poziomu 1. do 4.) mieści się 114 sal dydaktycznych, w tym: 6 do 20 osób, 60 do 24 osób, 8 do 30 osób, 13 do 36 osób, 2 do 48 osób, 2 do 50 osób, 2 do 54 osób, 1 do 60 osób, 5 do 62 osób. Konwersatoria prowadzone są w salach dydaktycznych (18–60 miejsc; sale do dyspozycji kierunku: 2.31, 1.27, 0.04 i 0.3; sale współdzielone z innymi kierunkami: 2.02 i 0.43), przy czym każda sala przygotowana jest do tego, by prowadzić w niej zajęcia z wykorzystaniem najnowszych technologii. Sale wyposażone są w komputer AiO23,8" ze złączami HDMI i VGA, projektor NEC lub TV Sharp, ekran elektryczny z pilotem, połączenie z Internetem o parametrach DL 20MB/s UL 10Mb/s. Oprócz tego w realizacji zadań specjalistycznych pomocne są nowoczesnie wyposażone pomieszczenia: 1 pracownia multimedialna wyposażona w projektor, monitor i nagłośnienie, 2 laboratoria językowe, 1 laboratorium logopedyczne (16 osób), 1 pracownia logopedyczna (18 osób) wyposażona w audiometr i kabinę ciszy, 1 sala teatralna wyposażona w oświetlenie sceniczne, 1 sala kinowa (53 osób) wyposażona w projektor, nagłośnienie i wyciszenie ścian, 5 pracowni komputerowych (25 stanowisk) — każda wyposażona w 26 komputerów i projektor, 1 studio radiowe ze specjalistycznym wyciszeniem, wyposażone w komputer wraz z mikserem, 1 studio telewizyjne z salą studyjną wyposażone w kamery, oświetlenie sceniczne, reżyserkę, 1 pracownia translatorki wyposażona w 6 kabin tłumaczy. Budynek wyposażony jest w 4 windy (dwie 8-osobowe i dwie 12-osobowe), toalety oraz wszelkie udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. W większości sal okna są uchylne, a w tych, których nie ma możliwości otwarcie okna, działa wentylacja i klimatyzacja.

Do dyspozycji studentów i pracowników pozostają również następujące udogodnienia: na parterze: Fil Mil — samoobsługowa restauracja bufetowa, na I piętrze: Coffee Point, na III piętrze i parterze: automaty z ciepłymi napojami. Wyznaczone są też wygodne strefy wypoczynku studenta (2 strefy relaksu). Wśród budynków uniwersytetu, znajdujących się pod opieką Centrum Zarządzania Majątkiem UŁ, ważną funkcję pełnią: Aula Szuberta mieszcząca 560 osób (remontowana), reprezentacyjne sale Pałacu Biedermanna oraz Centrum Szkoleniowo-Konferencyjne Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Kopcińskiego oraz drugi obiekt (remontowany) — położony pośrodku Krajobrazowego Parku Wzniesień Łódzkich (ul. Rogowska 26 i Rogowska 35). Dzięki tej infrastrukturze organizowane są przez UŁ konferencje, sympozja, szkolenia oraz seminaria ogólnopolskie i międzynarodowe. Z tych możliwości organizacji życia naukowego korzystają także pracownicy i studenci Katedry Filologii Hiszpańskiej.

5.2. Infrastruktura i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe).

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UŁ oferuje studentom 22 dyscypliny sportowe, ponieważ dysponuje odpowiednim zapleczem infrastrukturalnym: Centrum Sportu UŁ (hala: siatkówka, koszykówka; nowoczesna pływalnia 25mx15m, 6 torów; poziom 1: sale fitness, siłownia,

joga; poziom 2: Nordic Walking,; sala 17: gimnastyka zdrowotna, rehabilitacja ruchowa), sala UMED — ćwiczenia relaksacyjne, sala przy ul. Matejki — ćwiczenia muzyczno-ruchowe, sala przy ul. Tamki — modelowanie sylwetki, samoobrona, tenis stołowy); współpracuje też z Klubem Uczelnianym AZS.

Praktyki zawodowe odbywają się w najróżniejszych placówkach (biuro karier Uniwersytetu Łódzkiego, Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi, biura tłumaczeń, międzynarodowe korporacje, np.: Bosch, Fujitsu, a także hotele) w Łodzi i nie tylko, ponieważ duża część studentów kierunku filologia hiszpańska pochodzi spoza Łodzi i realizuje praktyki w miejscu zamieszkania w okresie wolnym od zajęć akademickich. Warto także podkreślić, że część studentów odbywa praktyk zawodowe w Hiszpanii podczas stypendium w ramach programu Erasmus.

Biblioteka UŁ — przedstawiona w pkt. 5.6.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej.

Studenci i studentki przez całe studia mogą korzystać z funkcjonującego na Wydziale Filologicznym systemu Wi-Fi (Eduroam) oraz z systemu informatycznego USOS (także w formie aplikacji mobilnej) zarządzającego tokiem studiów oraz z USOSweb, który udostępnia studentom, m.in., plan zajęć, przegląd ocen i zaliczeń, zapisy na zajęcia i egzaminy, składanie podań, wypełnianie ankiet dotyczących procesu dydaktycznego, informacje o płatnościach i stypendiach, komunikację z uczestnikami tych samych zajęć i prowadzącymi. Nauczycielom akademickim serwis umożliwia, m.in., wystawianie ocen i zaliczeń, wypełnianie protokołów do zajęć, wysyłanie wiadomości do uczestników zajęć. Społeczność uczelniana może brać udział w organizowanych w USOSweb internetowych wyborach do ciał kolegialnych uczelni i w różnego typu szkoleniach o charakterze dydaktyczno-naukowym i administracyjnym (pracownicy pełniący funkcje kierownicze).

Zarówno studenci jak i pracownicy UŁ mają dostęp do Microsoft Office 365 — programu umożliwiającego pracę zdalną zarówno na platformie MS Moodle, która pozwala kontrolować wiedzę i umiejętności poprzez różnorodne testy, quizy oraz zadania, jak i MS Teams, która to aplikacja daje możliwość zdalnego przeprowadzania spotkań akademickich, a dzięki usłudze Microsoft OneDrive prowadzący i studenci mogą gromadzić i udostępniać materiały w chmurze. UŁ dysponuje także wideoterminalami (łącznie 20 szt. — 13 dużych zestawów i 7 małych), dzięki którym można szybko i sprawnie zaaranżować wideokonferencję.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Budynek Wydziału Filologicznego dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych (windy, osobne toalety, strefa wypoczynku studenta), zaś biblioteka wydziałowa dodatkowo dysponuje stanowiskiem dla osób niepełnosprawnych ruchowo, wzmacniaczem pętli dla osób niedosłyszących oraz książkomatem umieszczonym przed wejściem do budynku wydziału.

W auli A1 zainstalowano w 2022 roku trzy indywidualne pętle indukcyjne, które współpracują z działającym systemem do tłumaczeń symultanicznych. Są one udogodnieniem dla osób z dysfunkcją słuchu, które posiadają aparaty słuchowe z funkcją T (czyli funkcją pętli). Mogą być zatem przydatne w procesie nauczania lub podczas innych wydarzeń organizowanych na auli (chęć skorzystania z tego udogodnienia należy zgłosić z wyprzedzeniem informatykom). Ponadto w UŁ zatwierdzono działanie systemu dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej, nadzorowanego

przez Uczelnianego Koordynatora Dostępności (zgodnie z przepisami nadrzędnymi: Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami Dz.U.2019 poz. 1696, Ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych oraz Zarządzenie nr 173 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 5.07.2021 r. — **Zał. 5.4a, 5.4b**). Od 2019 roku działa też zarządzenie nr 85 Rektora UŁ (**Zał. 5.4c**), którym wprowadzono Regulamin przyznawania wsparcia (**Zał. 5.4d**) oraz wydatkowania dotacji na zadania związane z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształcenia na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzenia działalności naukowej w Uniwersytecie Łódzkim.

W ramach tego typu działań wyjątkowo dobrze dostosowano do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami Bibliotekę UŁ (BUŁ) oferującą możliwość skorzystania ze zdalnego zamawiania materiałów dydaktycznych, które w formie zdigitalizowanej trafiają na stronę Biblioteki Cyfrowej UŁ (<https://bcul.lib.uni.lodz.pl/dlibra> — kolekcja: (Nie)Pełnosprawny Student UŁ; projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, realizowany przez Uniwersytet Łódzki w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju); w Bibliotece UŁ zamontowane zostały przenośne systemy pętli indukcyjnej Univox SmartLoop wspomagające działanie aparatów słuchowych osób niedosłyszących; nad drzwiami głównymi BUŁ umieszczony jest znacznik TOTUPOINT, który to system nawigacyjno-informacyjny ułatwia zwłaszcza osobom niedowidzącym poruszanie się w przestrzeni biblioteki.

Pracując w Bibliotece Uniwersyteckiej, student niepełnosprawny może skorzystać z klawiatury Intellikeys umożliwiającej obsługę palcami, nosem, stopą, podbródkiem, z klawiatury Big Keys LX o powiększonych czcionkach oraz myszy obsługiwanej głową. Student niedowidzący może korzystać ze specjalnie przygotowanych stanowisk komputerowych Window-Eyes PL 6.1 z oprogramowaniem udźwiękawiającym, urządzenia lektorskiego Poet Compact, z powiększalnika MyReader z płynną regulacją powiększenia; studentom niewidomym udostępniono drukarkę brajlowską ViewPlus Pro Gen II.

W chwili obecnej w KFH studiuje osoba niedowidząca. Może ona korzystać z wyżej wymienionych udogodnień. Ponadto prowadzący zajęcia dokładają wszelkich starań, aby umożliwić jej pełne korzystanie z oferty dydaktycznej (przesyłanie prezentacji przed zajęciami, drukowanie testów większą czcionką, wydłużony czas na testy).

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej.

Katedra Filologii Hiszpańskiej zapewnia dostęp do infrastruktury pozostającej w jej gestii — są to pokoje pracowników mieszczące się na IV piętrze (gabinety 2–4-osobowe), sekretariat (4.49), gdzie można kserować materiały, pokój kierownika Katedry (4.42) oraz sale wykładowe, w których odbywają się zajęcia: 2.31, 1.27, 0.04 i 0.3 i sale współdzielone z innymi kierunkami: 2.02 i 0.43)

Każdy pracownik ma dostęp do komputera lub laptopa służbowego; w sekretariacie można też wypożyczyć laptopy zapasowe w razie technicznej awarii posiadanego sprzętu lub awarii sprzętu w salach wykładowych. W sekretariacie Katedry znajduje się 1 urządzenia wielofunkcyjne; ponadto Katedra i wchodzące w jego skład zakłady dysponują zestawami komputerowymi (wraz z akcesoriami) w liczbie 6, notebookami i laptopami (wraz z akcesoriami) — 7, skanerami — 2,

drukarkami — 3, projektorami — 1, telewizorami — 1, kamerami — 2. Katedra nie dysponuje oprogramowaniem specjalistycznym.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakres dostosowany do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach.

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego jest siecią nowoczesnych bibliotek akademickich, do których należy również Biblioteka Wydziału Filologicznego. Działa ona zgodnie z Ustawą z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. 1997 Nr 85 poz. 539), Zarządzeniem Rektora UŁ nr 135 w sprawie wprowadzenia Regulaminu Rady Bibliotecznej Uniwersytetu Łódzkiego, wraz załącznikiem oraz Regulaminem korzystania ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego (załącznik do zarządzenia nr 67 Rektora UŁ z dnia 29.01.2020 r). — **Zał. 5.6a, 5.6b i 5.6c**).

Zasoby BUŁ: 3,4 mln woluminów, 585 tys. czasopism, 28756 starych druków, 129 baz elektronicznych, 9215 dokumentów w Repozytorium UŁ zapewniają doskonałą jakość uczenia się i pracy naukowej.

Dostęp do zasobów elektronicznych: Baza Academic Search Ultimate od stycznia 2019 zapewnia studentom dostęp do recenzowanych czasopism akademickich, magazynów, periodyków, raportów, książek i nagrań wideo, zaspokaja potrzeby naukowców praktycznie w każdej dziedzinie (również literatury i języka), kolekcja czasopism naukowych wydawnictwa Cambridge University Press, Central and Eastern European Online Library-C.E.E.O.L — baza artykułów z czasopism humanistycznych, Current Contents — baza bibliograficzno-abstraktowa, eBook Academic Collection-EBSCOhost — baza wielodzinowej kolekcji książek elektronicznych, Ibuk Libra — internetowy serwis publikacji akademickich, udostępniający podręczniki akademickie, książki i czasopisma naukowe, specjalistyczne oraz popularno-naukowe czołowych polskich wydawców, Newspaper Source-EBSCOhost — Multidyscyplinarna, pełnotekstowa baza artykułów z dzienników amerykańskich i prasy międzynarodowej, Loeb Classical Library.

Biblioteka prowadzi szkolenia i konsultacje dla pracowników, doktorantów i studentów, sporządza analizy bibliometryczne i zestawienia bibliograficzne oraz przygotowuje materiały informacyjne i zajęcia dydaktyczne dla studentów i doktorantów. Student i pracownik mogą wypożyczyć sposobem tradycyjnym, zamawiając książki elektroniczną drogą, 10 pozycji książkowych z wypożyczalni lub z przestrzeni wolnego dostępu (o ile to możliwe); student studiujący dwa kierunki może wypożyczyć 15 książek, a pracownik naukowy — 30. Zamawiając pozycję, można wybrać miejsce jej odbioru/oddania (w wypożyczalni, w strefie wolnego dostępu lub w książkomacie; działa również Wypożyczalnia Międzybiblioteczna). Student może poprosić o pomoc w poszukiwaniach potrzebnej książki lub czasopisma pracowników biblioteki, może też skorzystać z usługi Wirtualnego Asystenta.

Biblioteka Wydziału Filologicznego gromadzi, opracowuje i udostępnia zbiory przede wszystkim pracownikom i studentom Wydziału oraz wspólnie z innymi bibliotekami wydziałowymi, a także BUŁ tworzy jednolity elektroniczny system biblioteczno-informacyjny. Biblioteka posiada największy księgozbiór wśród bibliotek wydziałowych na Uniwersytecie Łódzkim — zbiory biblioteczne liczą obecnie (stan na 31.12.2022 r.) 264 031 vol., w tym: wydawnictwa zwarte (książki): 239 988 vol., czasopisma: 21 189 vol. (1020 tyt.) oraz zbiory specjalne w liczbie 2 825 vol. Powierzchnia biblioteki to ok. 1000 m² obejmujących dwa pomieszczenia magazynowe i czytelnię z wolnym dostępem do

księgozbioru oraz wypożyczalnię wraz z pomieszczeniem katalogowym wyposażonym w komputery umożliwiające korzystanie z katalogów elektronicznych (5 stanowisk). Czytelnia wyposażona jest w system zabezpieczający RFID. Dodatkowo biblioteka posiada książkomat zlokalizowany w przedsiönku bocznego wejścia do budynku. W czytelni znajduje się 69 miejsc (w tym 21 do pracy indywidualnej) oraz 7 stanowisk komputerowych, w tym jedno stanowisko przeznaczone dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Biblioteka wydziałowa dysponuje kserokopiarką samoobsługową na karty magnetyczne, z której mogą korzystać studenci (w Wypożyczalni/Czytelni na I piętrze — 1.38).

5.7. Sposoby, częstota i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu bibliotecznego-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Kierownik Katedry dysponuje funduszami, z których część przeznaczana jest na doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej (zakup niezbędnych publikacji, materiałów biurowych, oprogramowania komputerowego, czytników, skanerów, itd.). Niekiedy ułatwiają to otrzymane granty. Zbiory biblieczne są monitorowane na bieżąco i można zgłaszać propozycje zakupów mailowo. Ponadto Katedra Filologii Hiszpańskiej przeznacza część swoich funduszy na zakup publikacji naukowych do biblioteki wydziałowej. Wybór materiałów warunkowany jest badaniami kadry oraz potrzebami studentów, w szczególności wynikającymi z tematów prac dyplomowych prowadzonych na seminariach w KFH. Wykładowcy zgłaszają również zapotrzebowanie na materiały zagraniczne do biblioteki uniwersyteckiej. Książki są zakupywane na bieżąco z funduszy BUŁ. Pracownicy mają również możliwość korzystania z Wypożyczalni Międzybibliecznej BUŁ. Katedra pokrywa koszty tej usługi.

Warto podkreślić, że w ostatnim czasie poszerzamy liczbę publikacji związanych z portugalskim obszarem kulturowym w związku z uruchomieniem specjalności z językiem portugalskim na studiach II stopnia. W najbliższym czasie zakupimy również materiały ze środków uzyskanych z grantu przyznanego Katedrze Filologii Hiszpańskiej przez Instytut Camõesa.

5.8. Spełnienie reguły i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa wykorzystywana przy realizacji programów filologii hiszpańskiej I i II stopnia spełnia reguły i wymagania zawarte w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w odniesieniu do kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy; Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. 1997 Nr 85 poz. 539) oraz Regulaminu korzystania ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego (Załącznik do zarządzenia nr 67 Rektora UŁ z dnia 29.01.2020 r.).

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów

i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe).

Jeśli chodzi o współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, UŁ powołało do życia wydziałowe Rady Biznesu. Działająca na Wydziale Filologicznym Rada Biznesu i Pracodawców stwarza środowisku biznesowemu możliwość bliższej współpracy ze społecznością akademicką poprzez wspólne programy naukowo-biznesowe. Spośród zrealizowanych już inicjatyw warto wymienić dwie debaty: „Humanista na łódzkim rynku pracy”, w której wzięły udział osoby odpowiedzialne za prowadzenie rekrutacji w łódzkich firmach (m.in. CERI International, British Centre czy CAPITA), oraz „Kobieta na łódzkim rynku pracy”, podczas której przedstawicielki różnych branż rozmawiały chociażby o budowaniu kariery zawodowej, a także cykliczną konferencję naukową SPECLANG poświęconej językom specjalistycznym na rynku pracy. Uniwersyteckie Biuro Karier organizuje również Językowe Targi Pracy, dzięki którym łódzcy pracodawcy poszukujący osób biegle posługujących się co najmniej jednym językiem obcym mogą spotkać się ze studentami i absolwentami Wydziału Filologicznego. Warto także wspomnieć o uniwersyteckiej Akademii Kompetencji zorganizowanej w 2018 roku, kiedy to studenci mieli możliwość wzięcia udziału w 21 bezpłatnych szkoleniach i warsztatach prowadzonych przez przedstawicieli międzynarodowych firm takich jak PwC, Philips Polska czy Deloitte.

Współpraca samej Katedry Filologii Hiszpańskiej z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się poprzez praktyki zawodowe. Nasi studenci zobowiązani są do odbycia ich w firmach lub instytucjach z sektora gospodarczego, administracyjnego, społecznego, kulturowego lub oświatowego. Ci, którzy decydują się odbyć je w Łodzi, często wybierają spośród korporacji z siedzibą w naszym mieście (m.in. Fujitsu, Infosys Poland, CERI International, Philips Polska) czy biur tłumaczeń (np. Biuro tłumaczeń Progres). Zakres monitorowania praktyk i doskonalenia współpracy z tymi podmiotami opisujemy szerzej w punkcie 6.2.

Ponadto pracownicy Katedry Filologii Hiszpańskiej brali i biorą udział w szeregu inicjatyw współorganizowanych zarówno przez sektor publiczny, jak i prywatne szkoły językowe oraz firmy. Nasze koleżanki i koledzy współpracują z Okręgową Komisją Egzaminacyjną a także Kuratorium Oświaty w Łodzi i Poznaniu przy redagowaniu i recenzowaniu testów Wojewódzkiego Konkursu Języka Hiszpańskiego, a także arkuszy maturalnych z języka hiszpańskiego. W ramach współpracy z OKE Łódź, pracownicy dydaktyczni corocznie pomagają przy przeprowadzeniu próbnego zastosowania propozycji zadań egzaminu maturalnego w celu doskonaleniu ich jakości. Studenci I roku studiów I stopnia, we wskazanych grupach, rozwiązują arkusze maturalne z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym, rozszerzonym i dwujęzycznym. Ponadto dr hab. Antonio María López González był również koordynatorem merytorycznym i recenzentem testów Olimpiady Języka Hiszpańskiego w Polsce, organizowanej przez Wyższą Szkołę Języków Obcych w Poznaniu w zeszłym roku akademickim oraz nauczycielem sprawdzającym maturę dwujęzyczną z języka i literatury hiszpańskiej w kooperacji z Biurem Radcy ds. Edukacji Ambasady Hiszpanii w Polsce w latach 2018-2020.

W roku akademickim 2022/23 Filologia Hiszpańska nawiązała również współpracę z Instytutem Camõesa w Warszawie. Pierwszym wspólnie zorganizowanym wydarzeniem były Dni Kultury Portugalskiej, które odbyły się na Wydziale Filologicznym w maju 2023 roku, a których celem była popularyzacja języka i kultury portugalskiej głównie wśród studentów naszego Wydziału. Na tym jednak nie kończy się zadziergnięte partnerstwo, gdyż od roku akademickiego 2023/24 portugalski instytut będzie wspierał nas merytorycznie i finansowo w prowadzeniu zajęć praktycznych z tego języka na nowo otwartej specjalności portugalskiej na studiach magisterskich.

Współdziałamy również z sekcją dwujęzyczną XXXII LO w Łodzi. Jego uczniowie mieli okazję wziąć udział w zorganizowanych przez naszą Katedrę warsztatach tłumaczeniowych w 2022 roku. W kwietniu 2022 roku, z kolei, odbyło się spotkanie dr hab. Agnieszki Kłosińskiej-Nachin i mgr Ewy

Swenderskiej z dyrekcją tej szkoły, przedstawicielami kuratorium i Wydziału Edukacji miasta Łodzi, dotyczące obecności języka hiszpańskiego w szkołach w regionie, konieczności współdziałania i dostosowywania efektów uczenia się do zmieniającego się rynku pracy (zob. pkt 1.3). W trakcie trwania spotkania dostrzeżono potrzebę większej koordynacji nauczania języka hiszpańskiego na różnych poziomach edukacji w regionie. W efekcie rozmów podjęto decyzję o konieczności zorganizowania Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z języka hiszpańskiego, który nie znajdował się wówczas w ofercie Kuratorium Oświaty w Łodzi. Konkurs oferowany jest od jesieni 2022 roku; autorką testów jest mgr Paulina Gwóźdź, recenzentem – mgr Raúl Rubio Moreno.

Nasz wykładowca, dr hab. Antonio María López González, prowadził też szereg szkoleń dla nauczycieli realizowanych przez Instytut Cervantesa (m.in. *El desarrollo de la competencia léxica: técnicas, estrategias y estilos de aprendizaje. V Simposio de didáctica de ELE en Polonia, Retos contemporáneos de la enseñanza de ELE en Polonia* w Krakowie w marcu 2022 r.), Biuro Radcy ds. Edukacji w Polsce (m.in. *Desarrollo de la expresión oral en clase de ELE. X Encuentro de Profesores de E/LE de Polonia* w Warszawie w kwietniu 2019 r.) oraz Wydawnictwo Draco (*Experiencias de aprendizaje significativo y motivador con la literatura en la clase de ELE dentro de un enfoque comunicativo e intercultural* w Poznaniu, Warszawie i Łodzi w lutym i marcu 2019 r.).

Jeśli chodzi o współpracę z łódzkimi instytucjami publicznymi, warto wspomnieć także o warsztatach dla dzieci z niepełnosprawnościami, które w 2022 roku poprowadziła dr Anna Wendorff wewnątrz Zadania 3 „Łódź i awangarda” w Muzeum Miasta Łodzi w ramach projektu dydaktycznego „Sztuka łódzka na tle sztuki europejskiej. Wykluczeni/Włączeni” (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, NCBR i UE), realizowanego ze środków Unii Europejskiej.

W zakresie kooperacji z firmami prywatnymi mgr Ewa Swenderska zorganizowała spotkanie między studentami zainteresowanymi pracą dla biur podróży w charakterze pilota, przewodnika lub rezydenta w kwietniu bieżącego roku a przedstawicielką jednego z biur p. Magdaleną Misiąłą.

Współpracujemy także z prywatnymi szkołami językowymi, m.in. z hiszpańską szkołą DICE, której przedstawiciel José David Álvarez González wraz z mgr Ewą Swenderską zorganizował na Wydziale Filologicznym dzień warsztatów dla nauczycieli *El teatro en el aula* w październiku 2022 roku. W latach 2022-23 dr hab. Antonio María López González podjął się natomiast współpracy z poznańskim Wydawnictwem Nowela, dla którego wykonał korektę merytoryczną i językową oraz ekspertyzę językoznawczą publikacji przeznaczonej do nauki języka hiszpańskiego, o roboczym tytule „REPETIR POR PLACER. Ćwiczenia i gry leksykalne z języka hiszpańskiego”. Repetytorium od A2.

Na koniec warto jeszcze nadmienić, że nasza Katedra organizuje spotkania (skierowane głównie do studentów) z ważnymi przedstawicielami środowiska, m.in. tłumaczem Wojciechem Charchalisem czy dyplomatą Ryszardem Schnepfem; oba odbyły się w roku akademickim 2022/23 i były ważnymi wydarzeniami nie tylko dla studentów i studentek KFH, lecz również dla całego Wydziału.

6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

Monitorowanie i ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się systematycznie poprzez kartę oceny praktyk zawodowych (zał. 6.2.a), w których opiekun merytoryczny przedstawia opisową ocenę pracy naszych studentów, oraz kartę oceny miejsca praktyk (zał. 6.2.b), gdzie to studenci mogą ocenić przebieg praktyk i jakość współpracy z podmiotem, w którym je realizowali.

Ponadto opiekun UŁ, dr Witold Sobczak, przeprowadza cykliczne hospitacje u wybranych pracodawców (od trzech do czterech razy w roku), co umożliwia otrzymanie bezpośredniej informacji zwrotnej od interesariuszy zewnętrznych.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest ważnym elementem aktywności studentów i pracowników UŁ. Aktywność ta jest wpisana w strategię Uczelni, zakłada indywidualne i zespołowe włączenie się pracowników oraz studentów w programy wymiany i badań międzynarodowych oraz międzynarodowego organizowania różnego rodzaju przedsięwzięć naukowo-kulturalnych. Umiędzynarodowieniu służą między innymi konkursy grantowe IDUB – w ramach tych konkursów finansowane są pomysły badawcze naukowców i doktorantów UŁ. W ten sposób Uczelnia, wspierając pracowników i doktorantów w uprawianiu nauki, realizuje strategię dążenia do doskonałości badawczej we wszystkich dziedzinach i dyscyplinach. Konkursy te służą zarazem umiędzynarodowieniu wyników badań za sprawą dotowania publikacji naukowych i ich tłumaczeń w wysokiej klasy czasopismach o zasięgu międzynarodowym.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku filologia hiszpańska realizowane jest poprzez współpracę z zagranicznymi jednostkami naukowo-badawczymi – w szczególności udział pracowników jednostki w międzynarodowych grupach badawczych, mobilność kadry naukowej i dydaktycznej oraz studentów, uczestnictwo w wydarzeniach naukowych o charakterze międzynarodowym (przede wszystkich wykładach gościnnych zagranicznych naukowców i konferencjach) oraz naukę języków obcych.

Pierwszy rok studiów licencjackich poświęcony jest w dużej mierze intensywnej nauce języka hiszpańskiego (realizowanej w ramach przedmiotu „Praktyczna nauka języka hiszpańskiego” w wymiarze 140 godzin w pierwszym oraz 140 godzin w drugim semestrze), umożliwiającej studentom osiągnięcie poziomu B1 według europejskiego systemu opisu kształcenia językowego (Common Reference Levels), wymaganego m.in. do udziału w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. W kolejnych latach intensywna nauka hiszpańskiego jest kontynuowana tak, aby studenci na koniec studiów licencjackich osiągnęli poziom minimum B2+, a na koniec studiów magisterskich poziom C2 znajomości języka hiszpańskiego. Oprócz tego program studiów obejmuje naukę języka angielskiego w ramach przedmiotu „Praktyczna nauka języka angielskiego”. W efekcie absolwenci I stopnia zyskują znajomość języka angielskiego na poziomie minimum B2, zaś absolwenci II stopnia - na poziomie C1. Od roku akademickiego 2023/2024 istnieje możliwość wyboru na II stopniu specjalizacji portugalskiej, w ramach której jej absolwenci osiągają znajomość języka portugalskiego na poziomie B1. Od drugiego roku studiów licencjackich oraz na studiach drugiego stopnia większość przedmiotów kursowych z językoznawstwa, przekładoznawstwa czy literaturoznawstwa hiszpańskiego i hispanoamerykańskiego wykładanych jest w języku hiszpańskim lub angielskim. Dzięki temu, z jednej strony studenci w praktyce przygotowani są do nauki w językach obcych (zarówno uczestniczenia w zajęciach, jak i zdawania egzaminów), a z drugiej strony w zajęciach mogą uczestniczyć zagraniczni studenci studiujący na Uniwersytecie Łódzkim w ramach programów wymiany.

Na koniec każdego roku studiów przeprowadzany jest egzamin z języka hiszpańskiego składający się z części sprawdzających osiągnięcie przez studentów wymaganych efektów kształcenia we wszystkich aspektach: rozumienia tekstu słuchanego i pisanego, znajomości gramatyki i leksyki oraz konstruowania wypowiedzi pisemnej i ustnej. Niezależnie od powyższego, osiągnięcie przez studentów wymaganych kompetencji językowych sprawdzane jest na bieżąco poprzez różne formy weryfikacji (kartkówki, kolokwia, prezentacje, prace domowe etc.). Studenci mają również możliwość uczestniczenia w indywidualnych konsultacjach z prowadzącymi przedmioty, o czym informowani są na zajęciach oraz za pośrednictwem strony internetowej Katedry. W tożsamy sposób sprawdzane jest osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia w zakresie języka angielskiego.

Opisany wyżej program studiów przygotowujący studentów do podjęcia nauki w językach obcych, w szczególności w języku hiszpańskim i angielskim, przekłada się na znaczne zainteresowanie studentów Katedry Filologii Hiszpańskiej mobilnością w ramach oferowanych programów wymiany międzynarodowej. Przykładowo wskazać można, iż w rekrutacji w ramach programu Erasmus+ na wyjazdy realizowane w roku akademickim 2023/2024 wzięło udział 38 studentów Katedry, z których 35 spełniało wymagane kryteria i zostało zakwalifikowanych do udziału w programie i będzie realizowało studia w zagranicznych uczelniach. W ramach programu Erasmus+ Katedra kontynuowała i zawierała umowy o współpracy w zakresie nauki i dydaktyki z uczelniami zagranicznymi: Universidad de Santiago de Compostela, Universidad del País Vasco, Universidade da Coruña, Universidad de Sevilla, Universidad de Sevilla, Universidad de Las Palmas de Gran Canaria, Universidad de Almería, Universidad de Valladolid, Universitat Jaume I de Castellón, Universitat de Lleida, Universidad de Cádiz, Universidad Complutense de Madrid. Studenci Katedry uczestniczą także w programie Erasmus+ Praktyki, w ramach którego odbywają staże i praktyki w zagranicznych jednostkach. O możliwości uczestniczenia w programach wymiany studenci informowani są za pośrednictwem strony internetowej jednostki, mediów społecznościowych oraz bezpośrednio na zajęciach od koordynatora kierunkowego.

Pracownicy Katedry Filologii Hiszpańskiej co roku uczestniczą w różnych formach wymiany międzynarodowej – między innymi w ramach wyjazdów STT i STA w ramach programu Erasmus+, podczas których obserwują formy prowadzenia zajęć w uczelniach zagranicznych oraz prowadzą zajęcia dla studentów i doktorantów prezentując wyniki prowadzonych przez siebie badań naukowych. W ostatnich latach nieomalże wszyscy pracownicy uczestniczyli we wspomnianych programach wymiany (szczegółowe zestawienie w załączniku nr 7.1). Pracownicy Katedry uczestniczą ponadto w międzynarodowych projektach badawczych, odbywają staże i kwerendy w zagranicznych uczelniach, a ponadto są członkami prestiżowych instytucji i stowarzyszeń, wśród których wymienić należy Real Academia Española (Akademia Języka Hiszpańskiego) czy Red Europea de Asociaciones de Hispanistas (zestawienie najważniejszych działań zał. 7.2). Za inicjowanie i wspieranie kontaktów naukowych i dydaktycznych między Uniwersytetem Łódzkim a Uniwersytetem Jaume I de Castellón de la Plana dr hab. Agnieszka Kłosińska-Nachin zyskała tytuł Międzynarodowego Ambasadora Uniwersytetu Jaume I (Embajador Internacional de la Universidad Jaume I, 2019-2021), nadany jej przez uczelnię hiszpańską (zał. 7.3).

Umiędzynarodowienie kierunku przejawia się także w wizytach zagranicznych naukowców na Wydziale Filologicznym. Gośćmi Katedry byli w ostatnim okresie, między innymi, María Ángeles Naval López, która w 2021 roku wygłosiła wykład dziekański „*El relato de la Transición en la narrativa española del siglo XXI*” oraz dr Vicente Nebot Nebot (Universidad Jaume I de Castellón de la Plana), który prowadził zajęcia i seminaria w zakładzie literatury. Katedra gościła nadto stażystów – doktorantów z Hiszpanii (mgr Jordi Henales Salamanca, Universidad de Alicante, mgr Alicia Espinoza Charry, Universidad de las Palmas de Gran Canaria, mgr Diana Nastasescu, Universidad Jaume I de Castellón de la Plana), którzy uczestniczyli w prowadzeniu zajęć ze studentami pod opieką dydaktyczno-naukową prof. Agnieszki Kłosińskiej-Nachin. W ramach programu Erasmus+ zajęcia z historii literatury prowadziła Isabel Dans Alvarez de Sotomayor z Universidad de Vigo. Pracownicy i studenci jednostki mogli brać udział również w wykładach otwartych i seminariach prowadzonych na wydziale.

Za realizację polityki międzynarodowej Uniwersytetu jest odpowiedzialne Biuro Współpracy z Zagranicą (BWZ). Jednym z jego zadań jest podejmowanie działań, które mają służyć zwiększaniu aktywności międzynarodowej studentów i pracowników. BWZ na bieżąco monitoruje i wspiera aktywność pracowników i studentów w zakresie współpracy międzynarodowej oraz podejmuje

działania służące umiędzynarodowieniu. Na Wydziale Filologicznym zadania w zakresie umiędzynarodowienia podejmują także koordynator ds. programu Erasmus+ oraz Centrum Rozwoju Wydziału Filologicznego, które regularnie organizuje spotkania poświęcone poszczególnym programom grantowym i stypendialnym. Pracownicy i studenci są informowani o możliwościach wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+, ale także o szeregu innych stypendiów i programów międzynarodowych. Udział pracowników naukowych i dydaktycznych Wydziału w różnego rodzaju formach współpracy międzynarodowej podlega dodatkowo ocenie podczas dokonywania oceny pracowniczej na potrzeby przyznawania dodatku motywacyjnego. Uczestniczenie w różnych formach mobilności stanowi jedną z podstaw jego przyznania.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Na filologii hiszpańskiej I i II stopnia stworzony został sprawnie działający system wielostronnej opieki nad studentami, w szczególności ze strony kadry naukowej. Na pierwszym roku poza spotkaniem organizacyjnym przed rozpoczęciem roku akademickiego, kiedy to student informowany jest o strukturze programu i sposobie zorganizowania studiów, ważną rolę pełni opiekun I roku, do którego studenci zgłaszają się ze sprawami tak merytorycznymi, jak i organizacyjnymi (aktualna lista opiekunów I roku studiów licencjackich i I roku studiów magisterskich znajduje się na oficjalnej stronie Katedry Filologii Hiszpańskiej UŁ: www.filologiahiszpańska.uni.lodz.pl/strefa-studenta/koordynatorzy-i-opiekunowie). Studenci mogą wybrać i powołać swoich reprezentantów do pełnienia funkcji starosty roku i (ewentualnie) jego zastępcy. Starosta roku jest łącznikiem studentów danego roku i przez całe studia pośredniczy w bieżących sprawach z opiekunem roku i/lub Kierownikiem Katedry Filologii Hiszpańskiej UŁ. W ważnych sprawach programowych zaś, starosta roku może kontaktować się również z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia (studenci mają swoich reprezentantów w owej Komisji oraz w Radzie Wydziału Filologicznego UŁ). Ponadto, mając na uwadze przewidywane znaczące zmiany programowe na II stopniu, w październiku 2022 roku Kierownik Katedry Hiszpańskiej powołał Studencką Radę ds. Jakości Kształcenia (zob. punkt 1.3).

Do stałej dyspozycji studentów pozostaje w wyznaczonych terminach (dyżurach) – dostępnych na stronie internetowej uczelni – Kierownik Katedry Filologii Hiszpańskiej UŁ oraz opiekunowie roku (kontakty bezpośrednie i online). Studenci mogą korzystać ponadto ze wsparcia Prorektora ds. Studentów i Jakości Kształcenia, koordynatorów przedmiotowych i opiekuna studenckiego koła naukowego „CHISPA” (zob. punkt 8.4). Wraz z początkiem nowego roku akademickiego studenci otrzymują klarowną informację o obowiązku korzystania z uczelnianych adresów e-mail (w domenie uni.lodz.pl) oraz o różnych sposobach kontaktu z wykładowcami w ramach konsultacji śródsemestralnych. Oprócz wspomnianych wyżej spotkań informacyjnych dla I roku studiów licencjackich i I roku studiów magisterskich osobno organizujemy spotkania promocyjno-informacyjne dla licealistów, które dotyczą specyfiki kierunku filologia hiszpańska, w tym oferowanych specjalizacji (por. informacje na temat Dni Otwartych Wydziału Filologicznego UŁ – punkt 8.4).

Dr Anna Wendorff, pracownica Zakładu Literatur Hiszpańskojęzycznych przy KFH i Koordynator ds. dostępności na Wydziale Filologicznym UŁ, brała udział w wielu szkoleniach dotyczących wsparcia osób z niepełnosprawnościami, m.in.: „Odpowiedzialne wsparcie i zrównoważony rozwój” (Uniwersytet Jagielloński, 22, 24 i 26 marca 2021 r.) – szkolenie

współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój; projekt realizowany w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju „Uczelnia dostępna”); „Profesjonalne zarządzanie dostępnością”, Altix (sklep Altix – komputery dla niewidomych, 30 listopada 2020 r.); „Świadomość niepełnosprawności” (szkolenie zrealizowane w ramach projektu „(Nie)Pełnosprawny Student UŁ”, 19 lutego 2021 r.); różne szkolenia realizowane przez Akademickie Centrum Wsparcia (por. pkt 8.6 i pkt 8.9) dla pełnomocników i koordynatorów ds. dostępności na Uniwersytecie Łódzkim. W roku akademickim 2022/2023 dr Barbara Galant, pracownica Zakładu Języka Hiszpańskiego i Językoznawstwa Stosowanego przy Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ, wzięła udział w kilku szkoleniach w ramach następujących inicjatyw: „(Nie)Pełnosprawny student UŁ” i „Doskonałość Dydaktyczna Uczelni”. W przypadku tego ostatniego projektu, sierpniowe i wrześniowe szkolenia dla wykładowców – podnoszące kompetencje w zakresie kształcenia akademickiego – przeprowadzili członkowie Zrzeszenia Tutorów UŁ. Natomiast program pn. „(Nie)Pełnosprawny student UŁ” (<https://www.uczelniadostepna.uni.lodz.pl>) współfinansowany jest przez Unię Europejską ze Środków Europejskiego Funduszu społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Głównym celem tego przedsięwzięcia jest poprawa dostępności naszej uczelni dla osób z niepełnosprawnościami poprzez wprowadzenie zmian organizacyjnych, likwidację barier architektonicznych (np. dostosowanie przestrzeni i pomieszczeń uczelnianych do potrzeb osób niepełnosprawnych wraz z wyposażeniem we właściwy sprzęt; więcej na temat infrastruktury i wyposażenia instytucji zob. Kryterium 5) i podniesienie kompetencji pracowników UŁ do końca października 2023 r. Uniwersytet Łódzki jest przyjaznym miejscem dla studentów z niepełnosprawnościami, dlatego też powołano Pełnomocnika Rektora Uniwersytetu Łódzkiego ds. osób z niepełnosprawnościami, a na Wydziale Filologicznym – Pełnomocnika Dziekana ds. osób z niepełnosprawnościami (dr Joanna Sztorbyn-Giercuszkiewicz), by efektywnie koordynować działania na rzecz osób potrzebujących takiego wsparcia.

Studenci i doktoranci Uniwersytetu Łódzkiego mają możliwość skorzystania z systemu pomocy materialnej uczelni w postaci: stypendium Rektora UŁ dla najzdolniejszych studentów i doktorantów, stypendium socjalnego, zapomogi w przypadku zdarzeń losowych, zapomogi w związku z trudnościami z powodu pandemii COVID-19, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Wydział Filologiczny UŁ wspiera studentów wybitnie uzdolnionych w procesie wnioskowania o stypendia zewnętrzne, m.in.: Ministra Edukacji i Nauki, Santander Universidades (zob. pkt 8.3), Miasta Łodzi, Marszałka Województwa łódzkiego, Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta, programu stypendialnego DAAD, czyli Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej (<https://www.uni.lodz.pl/aktualnosc/szczegoly/stypendia-daad-do-niemiec>) stypendialne oferty Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA). Aktualne zasady dofinansowania znajdują się na stronie UŁ (<https://www.uni.lodz.pl/wyjazdy-zagraniczne/stypendia-zewnetrzne>).

Ze względu na toczącą się wojnę w Ukrainie nasza uczelnia uruchomiła specjalne formy wsparcia dla studentów z Ukrainy i ich rodzin („Fundusz Wsparcia UŁ dla Ukrainy”), zapewniając im m.in. pomoc materialną, prawną, psychologiczną czy zdrowotną (<https://www.uni.lodz.pl/universytet-lodzki-dla-ukrainy>).

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się.

Konsultacje śródsemestralne, odbywające się w Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ, oferowane są zarówno przez pracowników badawczo-dydaktycznych, jak i dydaktycznych. Zwykle mają one charakter doradczy, sprawdzający czy weryfikujący wiedzę, umiejętności i kompetencje uczących się poprzez dodatkowe zaliczenia, poprawki prac pisemnych lub kolokwium (pisemnych i ustnych) zaliczonych na ocenę niedostateczną lub w celu niwelowania nadliczbowych nieobecności studenta. Spotkania te najczęściej odbywają się w formie stacjonarnej. Co więcej, prowadzący zajęcia

dydaktyczne w Katedrze Filologii Hiszpańskiej udostępniają studentom sylabusy, spisy lektur, posiadane materiały do przedmiotu (w formie fotokopii, w zapisie elektronicznym bądź też za pośrednictwem platformy MS Teams) lub wykorzystane prezentacje (utworzone np. w PowerPoint lub w aplikacji Canva), pomagają w wyszukiwaniu odpowiednich źródeł bibliograficznych, a także służą radą przy wyborze i selekcjonowaniu zebranego przez studenta materiału.

Do Zrzeszenia Tutorów UŁ przystąpiła w 2023 r. dr Irmína Szubert, wykładowczyni Zakładu Literatur Hiszpańskojęzycznych przy Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ, która w roku akademickim 2022/2023 była wykonawczynią w projekcie „Mistrzowie Dydaktyki” (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, MEiN i UE). Wyjazd studyjny do Londynu (University College London) odbył się w maju 2022 r. Fundamentalnym celem programu było wdrożenie nowych rozwiązań w zakresie kształcenia w formie tutoringów we współpracy z wiodącymi uczelniami zagranicznymi. Celem (pilotażowego) wdrożenia modelu tutoringów w semestrze zimowym roku akademickiego 2022/2023 na Wydziale Filologicznym UŁ – we współpracy z UCL Institute of Education – dr Szubert zrealizowała dwa rodzaje tutoringów akademickiego: indywidualnego i grupowego w oparciu o innowacyjne techniki efektywnego nauczania praktykowane w Wielkiej Brytanii. Jej tutorantkami (i tym samym uczestniczkami grantu dydaktycznego „Mistrzowie Dydaktyki”) były studentki drugiego roku studiów licencjackich na kierunku filologia hiszpańska: Julia Lesiowska, Julia Mojecka i Wiktoria Walczak. Prowadzone przez dr Szubert tutoriale polegały na rozmowach indywidualnych (w rodzaju sesji doradczo-oceniających), których celem jest orientacja i wsparcie uczących się w trakcie procesu edukacyjnego. Studentki udzielały tutorowi odpowiedzi na temat swoich planów edukacyjno-zawodowych, indywidualnych predyspozycji i zainteresowań, zaobserwowanych trudności – jakich doświadczyły podczas dotychczasowego przebiegu studiów – oraz postępów poczynionych w ciągu ostatniego roku. Z kolei zajęcia grupowe z wykorzystaniem metody tutoringów oparte były na świątłej rozmowie pojmowanej jako wzajemna wymiana uwag i spostrzeżeń (kluczowa była tu więc praca w kilkusobowych grupach i tym samym wspólna realizacja zadań) celem dogłębnego omówienia danej kwestii i jej myślowego rozstrzygnięcia, w szczególności poprzez wnikliwą analizę utworów literackich (współczesnej prozy fikcyjnej: hiszpańsko- i anglojęzycznej) w różnorodnych kontekstach. Niektóre treści zajęć oraz proponowanych materiałów dydaktycznych – krótkie teksty literackie i pomocnicze – a także forma zleczanych przez tutora zadań dostosowane były do potrzeb i oczekiwań studentek (na podstawie uzyskanej informacji zwrotnej). Zastosowane przez dr Szubert metody aktywizujące i interaktywne pozwoliły – w ciągu zaledwie kilku tygodni – na znaczne zwiększenie zaangażowania i motywacji studentek. We wrześniu 2023 r. dr Szubert odbyła również ponad 20 godzin szkoleń z kompetencji tutorowych w dydaktyce w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni” i pełni funkcję tutora na Wydziale Filologicznym UŁ, prowadząc zajęcia i konsultacje z wykorzystaniem metody tutoringów.

Wykonawcami w tym ponadnarodowym przedsięwzięciu edukacyjnym, jakim jest program „Mistrzowie Dydaktyki”, byli również dr Anna Wendorff i dr Witold Sobczak z Katedry Filologii Hiszpańskiej UŁ. Zrealizowali oni dwa wyjazdy studyjne do Danii (Uniwersytet w Aarhus) – w kwietniu i we wrześniu 2023 r. Model tutoringów został przez nich wdrożony podczas indywidualnej pracy ze studentami filologii hiszpańskiej. Dr Wendorff skupiła się na wdrożeniu go w pracy z osobami niedowidzącymi, angażując, między innymi, p. Dawida Przygodzkiego z ówczesnego drugiego roku studiów licencjackich. Zaś dr Sobczak zaangażował do pracy trzy osoby (dwie z ówczesnego trzeciego roku i jedną z ówczesnego drugiego roku studiów magisterskich). Podczas jego zajęć studenci, którzy pisali wówczas pracę licencjacką lub magisterską, mieli możliwość poszerzenia swoich kompetencji badawczych oraz poprawy warsztatu piśmienniczego związanego z redakcją prac o charakterze naukowym.

Tutorzy we współpracy z tutorantami tworzą szczególną strategię studiowania indywidualnego według założonych celów. Przyjęta przez naszych wykładowców forma tutoringu okazała się być świetnym sposobem wspierania studentów w procesie uczenia się (spersonalizowaną formą kształcenia studenta). Tutoring to zorganizowana indywidualizowana praca, zwłaszcza z wybitnymi, ale też zmagającymi się z trudnościami studentami.

8.3. Wsparcie w krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.

Wsparcie w międzynarodowej mobilności zapewnia uczelniany i wydziałowy system programu Erasmus+. Są to wyznaczeni do koordynowania realizacji poszczególnych programów Pełnomocnicy Dziekana ds. programu Erasmus i innych programów wymiany studenckiej, kierunkowi koordynatorzy ds. Erasmusa, a także Biuro Współpracy z Zagranicą UŁ, które dba o zacieśnianie współpracy międzynarodowej. Wszelkie informacje o rodzajach wyjazdów, krajach partnerskich, formach finansowania i naborze wniosków znajdują się na stronie Uniwersytetu Łódzkiego (<https://www.uni.lodz.pl/wyjazdy-zagraniczne/erasmus-studia>). Na każdym wydziale znajduje się Koordynator ECTS i Koordynator Wydziałowy, z którymi studenci mogą konsultować wszelkie sprawy dotyczące międzynarodowej wymiany w ramach programu Erasmus, takie jak zasady rekrutacji i szczegóły wyjazdu na zagraniczne studia lub praktyki. Na Wydziale Filologicznym UŁ funkcję Koordynatora Wydziałowego (odnośnie do kierunków: filologia angielska, romańska i hiszpańska) pełni dr Monika Kopytowska. Natomiast Koordynatorem kierunkowym ds. ECTS/Erasmus i jednocześnie Koordynatorem ds. różnic programowych (na kierunku filologia hiszpańska) jest dr Ewa Urbaniak – pracownica Zakładu Języka Hiszpańskiego i Językoznawstwa Stosowanego przy Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ. Tegoroczną nowością podczas rekrutacji na studenckie wyjazdy Erasmus+ 2023/2024 jest szansa na zdobycie dodatkowego wsparcia finansowego od Santander Universidades Polska. Uniwersytet Łódzki jest jedną z trzech polskich uczelni wybranych przez tę instytucję do udziału w programie. Co się tyczy negatywnego wpływu pandemii COVID-19 na planowane działania w ramach programu Erasmus+ zob. Zarządzenie nr 167 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 8.09.2020 r. (Załącznik 8.3a) w sprawie: zagranicznych wyjazdów studentów, doktorantów i pracowników UŁ oraz przyjazdów osób z zagranicy w związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa (SARS-CoV-2). Mobilność studentów pozostaje w zgodzie z przyjętą przez Senat UŁ i zaplanowaną na blisko dziesięć lat strategią rozwoju: *Strategia Uniwersytetu Łódzkiego 2021–2030* (Załącznik 8.3b), która służy wprowadzeniu i umocnieniu roli Uniwersytetu Łódzkiego jako silnego ośrodka naukowego oraz centrum nowoczesnego kształcenia – tj. uczelni mającej wpływ na rzeczywistość i tworzącej zintegrowaną wspólnotę akademicką (nauczycieli i studentów). Skutecznej organizacji krajowych wyjazdów międzyuczelnianych służy zaś program MOST mający na naszej uczelni wydziałowych koordynatorów wspieranych przez koordynatorów ds. ECTS (<https://www.uni.lodz.pl/wyjazdy-krajowe-program-most>). Koordynatorem programu na Wydziale Filologicznym UŁ jest mgr Katarzyna Pawłowska. W ramach działalności ogólnoeuropejskiej organizacji studenckiej Erasmus Student Network, studentki filologii hiszpańskiej UŁ, Maria Łopatka i Kinga Krukowska, chętnie angażują się w pomoc dla osób przyjeżdżających z Hiszpanii, wspierając integrację społeczną studentów międzynarodowych w Polsce.

8.4. Wsparcie w prowadzeniu działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej, aktywności artystycznej, sportowej, organizacyjnej czy w zakresie przedsiębiorczości.

Nauczyciele akademicy Uniwersytetu Łódzkiego obejmują opieką merytoryczną wybitnych uczniów szkół średnich w ramach projektu: „Zdolny uczeń – świetny student” (<https://www.uni.lodz.pl/ksztalcenie/projekty-edukacyjne/program-zdolny-uczen-swietny-student>).

Wiodącym celem programu, opartym na współpracy typu mistrz–uczeń, jest zarówno pogłębianie wiedzy oraz zainteresowań badawczych licealistów – w sferze różnych dziedzin i dyscyplin naukowych – jak i dbanie o ich rozwój społeczny. Z programu skorzystało już ponad 700 uczniów z 70 szkół regionu łódzkiego. Młodzi ludzie mogą realizować określony temat pod kierunkiem pracowników naukowo-dydaktycznych. Do tegorocznej VII edycji projektu „Zdolny uczeń – świetny student” swoją propozycję zakresu tematycznego zgłosiła pracownica naszej Katedry – dr Irmina Szubert („Proza hiszpańskojęzyczna XX i XXI w.”). Ponadto absolwenci programu, którzy po zdobyciu matury podejmą studia na Uniwersytecie Łódzkim, otrzymają możliwość kształcenia się podług Indywidualnego Programu Studiów od II semestru, a także realizowania projektów naukowych dzięki inicjatywie pn. „Studenckie Granty Badawcze” – dotacjom przyznawanym w drodze wewnętrznego konkursu Uniwersytetu Łódzkiego (regulamin dostępny jest na stronie: <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/studenckie-granty-badawcze>). Laureaci grantów naukowych mogą przeznaczyć zdobyte środki finansowe m.in. na projekt bądź działalność badawczą (w tym na potrzeby pisania pracy dyplomowej), publikację artykułu naukowego czy uczestnictwo w konferencjach. Młodzi pasjonaci ubiegający się o udział w owym programie muszą odbyć szkolenie – którego organizatorem jest Uniwersytet Łódzki – dotyczące pozyskiwania grantu na prowadzenie badań naukowych oraz rozliczania wydatków poniesionych przez stypendystów. Innym programem współpracy naszej uczelni ze szkołami jest program „Uniwersytet Zawsze Otwarty”. Wykładowcy uczestniczący w tym projekcie przedstawiają zagadnienia z wybranego obszaru badawczego m.in. w formie wykładu, konwersatorium, lektoratu lub warsztatów dla młodzieży szkół średnich (aktualna lista zgłoszonych przez wykładowców tematów, w tym przez pracowników Katedry Filologii Hiszpańskiej UŁ, znajduje się na stronie: <https://www.uni.lodz.pl/strefa-kandydata/rozwoj/universytet-zawsze-otwarty/wydzial-filologiczny>).

Uniwersytet Łódzki integruje uzdolnioną muzycznie młodzież wokół wspólnych zamiłowań, realizacji zadań artystycznych czy aktywności sportowych. Za przykład mogą posłużyć: Akademicki Chór Uniwersytetu Łódzkiego, w którym śpiewają studenci, absolwenci i pracownicy UŁ (<https://www.chorakademicki.uni.lodz.pl/>). Akademicki Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Łódzkiego „Kujon” (<https://www.kujon.uni.lodz.pl/>) kontynuujący najlepsze tradycje z jego bogatej 35-letniej historii. Co więcej, sportowcy odnajdą różnorodne formy aktywności fizycznej w Akademickim Związku Sportowym (<https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/spolecznosc/azs>) oraz w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UŁ (<https://www.swfis.uni.lodz.pl/>). W maju 2021 r. studentka filologii hiszpańskiej i członkini Klubu Uczelnianego AZW, Julia Dąbrowska-Żegalska, uczestniczyła – reprezentując Uniwersytet Łódzki – w półfinałach Akademickich Mistrzostw Polski w piłce siatkowej kobiet. W dniach 7–8 maja 2022 r. brązowy medal AMP w karate WKF wywalczyła studentka filologii hiszpańskiej UŁ – Maria Łopatka. Z kolei w roku akademickim 2022/2023 rozwijająca swą karierę sportową studentka filologii hiszpańskiej UŁ, Julia Jaguścik, została zakwalifikowana do programu „Studia i Sport” (<https://www.uni.lodz.pl/studiaisport>), który ma na celu zapewnienie młodym zawodnikom większej elastyczności przy planowaniu procesu kształcenia akademickiego. Objęci programem sportowcy mają prawo do świadczeń pieniężnych, takich jak stypendia lub zapomogi.

Aktywność studenckich kół naukowych służy rozwojowi działalności badawczej i poszerzaniu zainteresowań studentów związanych z programem kierunku filologia hiszpańska, a także wdrażaniu ich do działań badawczych i pracy polegającej na organizowaniu wydarzeń naukowych lub popularnonaukowych. Na Uniwersytecie Łódzkim funkcjonuje ponad 170 studenckich kół naukowych, w tym na Wydziale Filologicznym – ponad 30. Od roku 2015 przy Katedrze Filologii Hiszpańskiej działa Studenckie Koło Naukowe „cHISPA” (<https://www.filolog.uni.lodz.pl/strefa-studenta/spolecznosc-i-rozwoj/kola-naukowe>), którego członkami są studenci kierunku filologia hiszpańska. Siedzibą koła jest gmach Wydziału Filologicznego UŁ mieszczący się przy ul. Pomorskiej 171/173. W bieżącej kadencji jego opiekunem jest mgr Agnieszka Kruszyńska. Skład Zarządu SKN „cHISPA” stanowią studentki ostatniego roku studiów magisterskich. Przewodniczącą SKN „cHISPA”

jest Wiktoria Namysł. Funkcję wiceprzewodniczącej pełni Paulina Chwałowska; zaś skarbnika – Julia Pawłowska.

Przy Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ w latach 2010–2021 działało również Studenckie Koło „Tertulia”. Jego opiekunem i doradcą naukowym w okresie od października 2017 r. do września 2021 r. była dr Maria Judyta Woźniak. O wyraźnym zaangażowaniu studentów w działalność SKN „Tertulia” świadczą nie tylko liczne inicjatywy i przedsięwzięcia naukowe podjęte w ostatnich kilku latach, ale również sukcesy naukowe i artystyczne naszych studentów.

W roku akademickim 2017/2018, w ramach projektu edukacyjnego „Uniwersytet Łódzki dla Dzieci” (<https://www.uni.lodz.pl/uldd>), studenci filologii hiszpańskiej i jednocześnie członkowie SKN „Tertulia” zorganizowali i przeprowadzili dwa cykle warsztatów dla dzieci, a mianowicie: *¡A viajar! – czyli podróż kulturowa po Hiszpanii* (5 listopada 2017 r., 26 listopada 2017 r., 21 stycznia 2018 r., 25 lutego 2018 r. i 8 kwietnia 2018 r.), gdzie prowadzącymi były Dominika Gałęska, Paulina Gwóźdź, Julia Niebieszczańska, Magdalena Seliga i Małgorzata Skórzyńska; natomiast za prowadzenie warsztatów pn. *¡Fiesta mexicana!* (21 października 2018 r., 25 listopada 2018 r. i 9 grudnia 2018 r.) odpowiedzialni byli Patryk Betkier, Paulina Gwóźdź, Julia Niebieszczańska i Paweł Trzeciakowski. Koordynatorką niniejszych warsztatów była Paulina Gwóźdź (dzisiaj magister filologii hiszpańskiej i wykładowczyni w Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ).

9 marca 2018 r. członkowie SKN zorganizowali punkty informacyjne kierunku filologia hiszpańska podczas Dni Otwartych Wydziału Filologicznego UŁ. Studenci przygotowali stoiska informacyjno-promocyjne oraz przeprowadzili trzy warsztaty: „Hiszpańska Familiada”; „*De acá para allá* – czyli hiszpański poza Hiszpanią” i „*¡Viva la música!* – Jaka to melodia?” (Marta Baran, Patryk Betkier, Jagienka Biniecka, Aleksandra Dworska, Paulina Gwóźdź, Anita Jaśkiewicz, Weronika Karolak, Magdalena Kawecka, Bartłomiej Michalak, Magda Misiąta Julia Niebieszczańska, Julia Pawłowska, Magdalena Seliga, Joanna Stiker, Jakub Tosik, Justyna Wiaderny i Justyna Ziemak).

20 kwietnia 2018 r. studenci czynnie uczestniczyli w XVIII Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi. Członkowie SKN „Tertulia” przygotowali projekt pt. „*Desde México, por Chile, hasta Argentina* – czyli kulturowa gra wydziałowa po Ameryce Łacińskiej” (Izabela Siekierska, Marta Baran, Inez Bartosińska, Patryk Betkier, Jagienka Biniecka, Aleksandra Dworska, Paulina Gwóźdź, Magda Jankowska, Anita Jaśkiewicz, Weronika Karolak, Dominika Kasumowicz, Magdalena Kawecka, Magda Misiąta, Julia Niebieszczańska, Julia Pawłowska, Magdalena Seliga, Joanna Stiker, Justyna Wiaderny i Justyna Ziemak).

14 maja 2018 r. na Wydziale Filologicznym UŁ miało miejsce spotkanie z tłumaczką literatury współczesnej z języka hiszpańskiego – Magdaleną Olejnik. Ponadto 26 maja 2018 r. członkinie SKN „Tertulia” (Paulina Gwóźdź, Adrianna Majewska, Dominika Ślifierska) przygotowały tłumaczenie opowiadań hiszpańskiej pisarki Carme Riery. Z kolei w dniach 24–26 maja 2018 r. członkowie SKN „Tertulia” pomagali w organizacji VII Międzynarodowego Sympozjum Hispanistów *Encuentros 2018. Entre tradición y novedad: los estudios hispánicos a comienzos del siglo XXI* (byli to: Joanna Abratkiewicz, Patryk Betkier, Katarzyna Gołda, Magdalena Kawecka, Daria Knap, Julia Niebieszczańska, Julia Pawłowska, Magdalena Seliga, Dominika Ślifierska, Jakub Tosik, Aleksander Wojtowicz i Justyna Ziemak). Organizatorami konferencji na Wydziale Filologicznym UŁ, oprócz Katedry Filologii Hiszpańskiej, było Polskie Stowarzyszenie Hispanistów (we współpracy z Ambasadą Hiszpanii oraz Instytutem Cervantesa w Warszawie). W wydarzeniu uczestniczyli badacze z ramienia uczelni polskich i zagranicznych z różnych kontynentów.

W listopadzie 2018 r. SKN „Tertulia” wzięło udział w prowadzonej na Uniwersytecie Łódzkim akcji „Psia Kość!” – corocznej zbiórki darów dla łódzkiego schroniska dla zwierząt znajdującego się przy ul. Marmurowej 4 (<https://www.uni.lodz.pl/o-uniwersytecie/spoleczne-zaangazowanie/psia-kosc>). Na wszystkich wydziałach UŁ ustawione są oznakowane pudła na dary (karmę, koce, leki, zabawki, akcesoria dla psów i kotów). W czerwcu 2019 r. odbyła się edycja specjalna akcji, której

celem było uświadamianie młodych ludzi w kwestii adopcji bezdomnych zwierząt, a także przedstawienie rozmaitych możliwości niesienia pomocy znajdującym się w potrzebie czworonogom.

W dniu 13 listopada 2019 r. na Wydziale Filologicznym UŁ, na zaproszenie prof. dra hab. Wiaczesława Nowikowa, gościł Carlos Marrodán Casas – wybitny tłumacz literatury hiszpańskiej i hispanoamerykańskiej na język polski. Współorganizatorem spotkania było SKN „CHISPA”. W trakcie rozmowy ze studentami i wykładowcami, Carlos Marrodán Casas odsłonił tajniki warsztatu tłumacza, opowiadając w pasjonujący sposób o wyzwaniu, jakim jest sztuka przekładu artystycznego.

W semestrze zimowym roku akademickiego 2019/2020 członkowie SKN „Tertulia” zgłosili swą gotowość do współorganizowania sympozjum naukowego: *Ramón Menéndez Pidal: el fundador de los estudios hispánicos diacrónicos. Simposio de lingüística y literatura* (29 listopada 2019 r., Wydział Filologiczny UŁ). Aktywnymi uczestnikami tej lingwistyczno-literaturoznawczej konferencji byli studenci filologii hiszpańskiej UŁ, którzy wygłosili referaty w języku hiszpańskim, a następnie wzięli udział w inspirującej dyskusji. Uczestnikami tejże edycji kongresu byli m.in. profesorowie z Uniwersytetu w Santiago de Compostela: Emilio Montero Cartelle i Alexandre Veiga. We współorganizację tego prestiżowego spotkania hispanistów włączył się Instytut Cervantesa w Warszawie.

W październiku 2021 r. studenci zaangażowani w działalność SKN „Tertulia” podjęli decyzję o przeniesieniu się do SKN „CHISPA”. Dotychczasowi członkowie SKN „Tertulia” uznali, iż połączenie sił w obrębie jednej organizacji umożliwi im bardziej skoordynowane i dynamiczne działania oraz skuteczniejsze wykorzystanie potencjału aktywnych studentów filologii hiszpańskiej przy realizowaniu inicjatyw naukowych z zakresu tak językoznawstwa, jak i literaturoznawstwa.

W latach 2020–2021 SKN „CHISPA” działało w ograniczonym zakresie z uwagi na pandemię COVID-19. Niemniej jednak podjęto kilka ważnych inicjatyw. Na przełomie lutego i marca 2020 r. trwały przygotowania do Dni Otwartych Wydziału Filologicznego UŁ, zaplanowanych na wiosnę 2020, które nie odbyły się jednak z przyczyn obiektywnych (COVID-19); natomiast w 2021 r. studentom udało się zrealizować owo wydarzenie w formie zdalnej celem zachęcenia licealistów do rozpoczęcia nauki na kierunku filologia hiszpańska.

W semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 r. studentki filologii hiszpańskiej (Paulina Gwóźdź, Dominika Ślifierska i Julia Niebieszczańska) z okazji uroczystości zorganizowanej 4 marca 2020 r. na cześć prof. dra hab. Wiaczesława Nowikowa – twórcy Katedry Filologii Hiszpańskiej UŁ – dokonały przekładu wygłoszonych wypowiedzi, referatów i prezentacji z języka hiszpańskiego na polski. Zgodnie z treścią sprawozdania z działalności SKN „CHISPA” (za lata 2020–2022), sporządzonego 29 grudnia 2022 r. (Zał. 8.4), jego członkowie opracowywali artykuł naukowy na temat procesu przekładu: *Análisis del proceso de la traducción del texto en el dialecto andaluz al polaco: el caso de “Un diálogo profundo”*.

W latach 2019–2022, w ramach międzynarodowego projektu pod kierownictwem Uniwersytetu w Leeds: *Certamen Digital de Traducción de Poesía “La Crátera de Ártemis”*, nasi studenci wzięli udział w kilku konkursach na tłumaczenie współczesnej poezji hiszpańskiej. Wydarzenia te zostały zwieńczone publikacjami w Internecie wybranych przekładów autorstwa studentek filologii hiszpańskiej: Niny Woźniak, Malwiny Wakuły (wiosenna edycja 2020; por. <https://www.artemispoesia.com/?cat=319>), Joanny Striker i Kamili Żukowskiej (wiosenna edycja 2021; zob. <https://www.artemispoesia.com/?cat=347>). W jury konkursu, reprezentując Uniwersytet Łódzki, zasiada dr Maria Judyta Woźniak z Katedry Filologii Hiszpańskiej UŁ.

Należy podkreślić, że Studenckie Koło Naukowe „CHISPA” wznowiło swą aktywność na początku 2022 r. Otóż 17 lutego 2022 r. odbyło się Walne Zebranie członków SKN, podczas którego uprawnieni do głosowania studenci przeprowadzili nowe wybory Zarządu (od tej pory jego trzyosobowy skład nie zmienił się).

W semestrze letnim roku akademickim 2021/2022 odbył się cykl warsztatów translatorskich ze specjalistami (doświadczonymi tłumaczami), skierowany zwłaszcza do studentów filologii hiszpańskiej oraz licealistów, którym zależy na bardziej świadomym wyborze kierunku studiów, a w rezultacie – drogi zawodowej. Organizatorkami wydarzenia były pracownice Zakładu Literatur Hiszpańskojęzycznych przy Katedrze Filologii Hiszpańskiej: dr Maria Judyta Woźniak, dr Irmina Szubert i dr Anna Wendorff. Znaczący wkład w przygotowanie akcji promocyjnej miało SKN „CHISPA”. Warsztaty o charakterze praktycznym dotyczyły tematów, takich jak: „Tłumaczenie – przygoda detektywistyczna” (Magdalena Olejnik z Wyższej Szkoły Studiów Międzynarodowych w Łodzi, marzec 2022 r.) „Dlaczego tłumacz musi wiedzieć więcej?” (dr Małgorzata Kolankowska z Uniwersytetu Wrocławskiego, kwiecień 2022 r.), „Tłumaczyć dymki: hiszpańsko-polski warsztat przekładowy” (dr Tomasz Pindel z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, maj 2022 r.).

Na przełomie marca i kwietnia 2022 r. członkowie SKN „CHISPA” zorganizowali i przeprowadzili w trybie zdalnym spotkanie informacyjno-promocyjne – dla kandydatów na studia zainteresowanych kierunkiem filologia hiszpańska – w ramach Dni Otwartych Wydziału Filologicznego UŁ (zorganizowano punkty informacyjne i warsztaty). Wydarzenie odbyło się 1 kwietnia 2022 r. za pośrednictwem platformy MS Teams.

30 listopada 2022 roku klasa 2d IX Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi wybrała się na Wydział Filologiczny UŁ. Uczniowie mieli szansę poznać najbardziej nieodkryte zakamarki jednego z najnowszych wydziałów Uniwersytetu Łódzkiego, począwszy od Sali Rady Wydziału, studia telewizyjnego, sal zaadaptowanych do wykonywania tłumaczeń symultanicznych oraz specjalnych auli teatralnych, gdzie studenci zdobywają wiedzę na temat organizacji widowisk. Uczniowie mogli jednocześnie zapoznać się z ofertą wydziału oraz poznać jego strukturę, dzięki zwiedzeniu dziekanatu i jednej z największych auli należących do Uniwersytetu Łódzkiego. Całość zwieńczyły warsztaty z kultury hiszpańskiej zorganizowane przez studentkę filologii hiszpańskiej. Wielu emocji dostarczył quiz sprawdzający zaprezentowaną na warsztatach wiedzę.

31 marca 2023 roku odbyły się Dni Otwarte Wydziału Filologicznego UŁ. Studenci filologii hiszpańskiej i członkowie SKN „CHISPA” aktywnie uczestniczyli w tym wydarzeniu, przygotowując stanowisko, na którym nie mogło zabraknąć symboli Hiszpanii i Ameryki Łacińskiej. Studenci podzielili się swoimi spostrzeżeniami z młodszymi kolegami z liceów. Uczniowie szkół średnich mogli również wziąć udział w warsztatach dotyczących grzeczności językowej w języku hiszpańskim prowadzonych przez dr. Witolda Sobczaka, pracownika Zakładu Językoznawstwa Hiszpańskiego i Ogólnego przy Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ.

27 kwietnia 2023 r. na Wydziale Filologicznym UŁ odbyły się otwarte dni dla studentów zainteresowanych pracą dla biur podróży w charakterze pilota, przewodnika lub rezydenta (prowadząca: p. Magdalena Misiąta). Co więcej, w Katedrze Filologii Hiszpańskiej corocznie odbywają się spotkania między studentami hiszpańskojęzycznymi z wymiany w ramach programu Erasmus a studentami filologii hiszpańskiej. Studenci UŁ przybliżają swoim zagranicznym kolegom polskie tradycje związane ze Świętem Zmarłych, Andrzejkami i świętami Bożego Narodzenia. Organizatorką tych wydarzeń jest mgr Ewa Swenderska, starszy wykładowca w Zakładzie Języka Hiszpańskiego i Językoznawstwa Stosowanego.

8 maja 2023 r. odbyło się spotkanie z dr. Ryszardem Schnepfem, znanym historykiem, amerykanistą i dyplomatą. Dr Schnepf był sekretarzem stanu w KPRM, wiceministrem spraw zagranicznych i ambasadorem w USA, Hiszpanii, Ameryce Środkowej i Urugwaju. Obecnie jest członkiem Rady Muzeum POLIN i wykładowcą w Ośrodku Studiów Amerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego. W spotkaniu tym i towarzyszącej mu dyskusji wzięli udział studenci i pracownicy Katedry Filologii Hiszpańskiej. Rozmowę z dyplomatą poprowadził prof. dr hab. Wacław Nowikow. Organizatorem spotkania był dr Witold Sobczak (we współpracy z władzami dziekańskimi Wydziału Filologicznego UŁ).

W związku z uruchomieniem specjalności z językiem portugalskim na studiach magisterskich na kierunku filologia hiszpańska (od roku akademickiego 2023/2024), w maju 2023 r. Katedra Filologii Hiszpańskiej we współpracy z Instytutem Camõesa w Warszawie zorganizowała pierwsze Dni Kultury Portugalskiej na Wydziale Filologicznym UŁ (<https://www.uni.lodz.pl/wydarzenia/szczegoly/dni-kultury-portugalskiej>). Przedsięwzięcie to nadzorowała dr Barbara Galant, pracownica Zakładu Języka Hiszpańskiego i Językoznawstwa Stosowanego w KFH. 17 maja 2023 r. miała miejsce inauguracja wystawy o nobliście José Saramago i projekcja filmu biograficznego *José i Pilar*. Natomiast 18 maja 2023 r. studenci filologii hiszpańskiej mieli możliwość uczestniczenia w spotkaniu ze słynnym tłumaczem i wykładawcą (w Zakładzie Portugalistyki na UAM w Poznaniu) Wojciechem Charchalisem. Rozmowę z gościem specjalnym – autorem licznych przekładów z języka portugalskiego, hiszpańskiego i angielskiego – poprowadziła dr Irmina Szubert (moderator spotkania). Tego dnia odbyła się również projekcja filmu *Os gatos não têm vertigens* („Koty nie mają zawrotów głowy”).

29 maja 2023 r. uczniowie klasy 3d IX Liceum Ogólnokształcącego wybrali się na Wydział Filologiczny UŁ, gdzie uczestniczyli w warsztatach na temat hiszpańskich parków narodowych. Warsztaty te zostały przygotowane przez studentkę pierwszego roku filologii hiszpańskiej – Julię Jaśkiewicz. Następnie odbyło się spotkanie ze znanym polskim tiktokerem Rastafarianinem.

16 czerwca 2023 roku odbyła się lekcja hiszpańskiego z blogerką z kanału @hiszpanuj (Instagram i YouTube). Rebeca Cremades przeprowadziła warsztaty pt. *¿Cómo sonar como un nativo en diferentes situaciones cotidianas?* („Jak brzmieć jak natywny użytkownik języka w codziennych sytuacjach?”). Po przeprowadzeniu lekcji Cremades opowiedziała uczestnikom warsztatów o swojej pracy w sieci oraz o wadach i zaletach prowadzenia własnego biznesu językowego. W spotkaniu uczestniczyli studenci pierwszego roku studiów licencjackich, a także pierwszego i drugiego roku studiów magisterskich na kierunku filologia hiszpańska. Całości towarzyszyły pyszne hiszpańskie tapas przygotowane przez studentów. Organizatorką wydarzenia była mgr Paulina Gwóźdź.

8.5. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej i sposobów wsparcia studentów wybitnych.

§ 18 Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim (Zał. 8.5) wskazuje na dwie formy honorujące osiągnięcia studentów, tj. list gratulacyjny Rektora oraz medal za chlubne studia. Jednakże podobnych sposobów motywowania studentów do uzyskiwania lepszych wyników w nauce jest więcej, na przykład: Nagrody Rektora, Odznaka za Chlubne Studia, Medal Universitas Lodzensis Alumno Laude Dignissimo, stypendia dla studentów i doktorantów angażujących się w działalność badawczo-rozwojową, sportową bądź promocyjną UŁ. Informacje o sukcesach studentów filologii hiszpańskiej UŁ są na bieżąco publikowane na stronie Wydziału Filologicznego i Uniwersytetu Łódzkiego oraz na popularnych portalach społecznościowych (Katedra Filologii Hiszpańskiej UŁ posiada oficjalne profile na Facebooku i Instagramie). Promocją różnorodnych aktywności i inicjatyw podejmowanych przez studentów UŁ zajmuje się ponadto Centrum Komunikacji i PR, dbające o wizerunek naszej uczelni (<https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/centrum-komunikacji-i-pr>). Poprzez wyżej wymienione kanały studenci zachęceni są również do ciągłego angażowania się w różnorodne zadania i tym samym do pogłębiania swoich pasji czy zainteresowań.

Co więcej, zgodnie z kilkuletnią tradycją, Wydział Filologiczny UŁ organizuje coroczną Galę Absolwentów (<https://www.filolog.uni.lodz.pl/gala-absolwentow>), podczas której wysiłek studiowania zostaje nagrodzony i zwieńczony dyplomem. Oprócz uroczystego wręczenia dyplomów absolwentom UŁ wydarzeniu towarzyszą liczne atrakcje i poczęstunek. Dobrym sposobem na podtrzymanie kontaktów z dawną uczelnią jest ufundowanie byłym studentom Karty Absolwenta, wydawanej w wersji elektronicznej i klasycznej (<https://www.uni.lodz.pl/strefa-absolwenta/karta-absolwenta>). Zapewnia ona absolwentom UŁ szereg przywilejów i korzyści (rabaty na usługi i produkty wielu Partnerów projektu, wśród których znaleźć można propozycje z branży turystycznej, kulturalnej i rekreacyjnej, gastronomicznej czy edukacyjnej, a kończąc na szerokiej ofercie

przygotowanej przez Uniwersytet Łódzki, w tym m.in.: studia podyplomowe (10% zniżki na wybrane kierunki), dostęp do zasobów Biblioteki UŁ (bez kaucji) czy możliwość korzystania z Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Łódzkiego.

Z uwagi na bardzo szybki rozwój technologii, globalizacji i ich potencjalne konsekwencje dla etycznego biznesu i coraz to nowych przedsięwzięć, na naszej uczelni działa Akademia Przedsiębiorczości (<https://www.przedsiębiorczosc.uni.lodz.pl>), która oferuje praktyczne ćwiczenia w formie kursu online do samodzielnej pracy. Ta wyjątkowa inicjatywa powstała z myślą o studentach UŁ (i nie tylko), którzy interesują się tym właśnie obszarem działalności, a więc na przykład: albo już zakładają lub prowadzą biznes, albo dopiero zaczynają snuć plany na ten temat, mając jeszcze wiele wątpliwości. Akademia jest otwarta dla wszystkich zainteresowanych, niezależnie od wieku czy ukończonego kierunku studiów.

W ramach współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Łodzi, pracownicy dydaktyczni corocznie pomagają przy przeprowadzeniu próbnego zastosowania propozycji zadań egzaminu maturalnego w celu doskonaleniu ich jakości. W tym celu studenci pierwszego roku studiów I stopnia na kierunku filologia hiszpańska, we wskazanych grupach, rozwiązują arkusze maturalne z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym, rozszerzonym i dwujęzycznym.

8.6. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Na Uniwersytecie Łódzkim istnieje system norm prawnych, które dookreślają formy wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami; są to § 47 Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim, Zarządzenie nr 85 Rektora UŁ z dnia 25.06.2019 w sprawie: wprowadzenia Regulaminu przyznawania wsparcia oraz wydatkowania dotacji na zadania związane z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształcenia na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzenia działalności naukowej w Uniwersytecie Łódzkim (Zał. 8.6a) oraz Regulamin świadczeń stypendialnych dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Łódzkiego (Zał. 8.6b). Informacje na temat możliwości uzyskania wsparcia znajdują się na stronie internetowej Centrum Obsługi Spraw Społecznych i Socjalnych Studentów i Doktorantów Uniwersytetu Łódzkiego (<https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/centrum-obslugi-spraw-spoecznych-i-socjalnych-studentow-i-doktorantow>) i na stronie internetowej Akademickiego Centrum Wsparcia Uniwersytetu Łódzkiego (<https://www.uni.lodz.pl/wsparcie-w-acw>). Informacje o możliwych formach wsparcia są też dostępne na stronie Wydziału Filologicznego UŁ (<https://www.uni.lodz.pl/stypendia>), a także na bieżąco przekazywane przez osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne w Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ, zwłaszcza przez opiekunów roku, pełniących rolę doradcy w sprawach studenckich przez cały czas trwania studiów.

8.7. Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Skargi zgłaszane przez studentów rozstrzygane są na bieżąco przy współudziale opiekuna danego roku lub kierownika Katedry Filologii Hiszpańskiej zgodnie z Regulaminem UŁ. Jeśli nie uda się osiągnąć konsensusu, wówczas dana sprawa trafia do Prodziekana ds. dydaktycznych na kierunkach neofilologicznych (z wyłączeniem kierunków: filologia angielska, lingwistyka dla biznesu i translatoryka) oraz projektów (dr hab. Ewa Kobyłecka-Piwońska, pracownik Zakładu Literatur Hiszpańskojęzycznych przy Katedrze Filologii Hiszpańskiej) lub Dziekana Wydziału Filologicznego. Studenci składają skargi indywidualnie (bezpośrednio) lub grupowo za pośrednictwem starostów grup lub starostów roku. Student może również wykorzystać w sprawach trudnych pośrednictwo organów studenckich, takich jak Uczelniana Rada Samorządu Studentów UŁ (<https://www.urss.uni.lodz.pl/>), której przewodniczącym jest Eryk Zywert z Wydziału Prawa i

Administracji UŁ. Forma rozstrzygnięcia wniosków studenckich zależy od typu sprawy, którą zgłasza student. Są to m.in. podania o wznowienie studiów, o przeniesienie z innej uczelni, wnioski o indywidualne programy kształcenia (IOS oraz IPS), wnioski o przyznanie studentowi urlopu, o warunkowe zaliczenie semestru, o zorganizowanie otwartego egzaminu dyplomowego itd., ale też wszelkiego rodzaju skargi dotyczące procesu dydaktycznego. Wnioski, które nie zostały rozpatrzone pomyślnie w ramach Katedry Filologii Hiszpańskiej składane są w dziekanacie, a rozpatruje je Prodziekan ds. dydaktycznych. W przypadku niepomyślniej z punktu widzenia decyzji Prodziekana ds. dydaktycznych, student może odwołać się do Dziekana Wydziału UŁ, a w następnej kolejności w terminie 14 dni od dnia otrzymania niekorzystnej decyzji student może złożyć wniosek do Rektora UŁ (§ 3 Regulamin studiów UŁ; wnioski mogą mieć charakter administracyjny i nie administracyjny). Od decyzji administracyjnych wydawanych przez Rektora lub z upoważnienia Rektora przez Dziekana służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

8.8. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługą administracyjną studentów zajmuje się profesjonalna i doświadczona kadra Biura ds. Obsługi Studentów (<https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/biuro-ds-obslugi-studentow>). Każdy kierunek ma przydzielonego do obsługi pracownika administracyjnego. Studenci mogą też korzystać z porad i pomocy specjalistów tworzących Zespół ds. USOS, czyli Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów. Na stronie Wydziału Filologicznego UŁ odnaleźć można informacje o godzinach przyjęć, adresy e-mail oraz telefony kontaktowe (<https://www.filolog.uni.lodz.pl/dziekanat>). Dużym udogodnieniem w obsłudze, które zapobiega powstawaniu kolejek, jest system pobieranych numerów.

8.9. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom.

Na Wydziale Filologicznym UŁ zainstalowano wewnętrzny monitoring zarówno na korytarzach dydaktycznych i ciągach komunikacyjnych, jak i na parkingu. Budynek posiada system alarmowy ostrzegający przed niebezpieczeństwem poprzez sygnały dźwiękowe. Trzeba zaznaczyć, że Dział Administracji i Komunikacji (powołany na Wydziale Zarządzania w 2013 r.) corocznie przeprowadza próbne ewakuacje budynku w symulowanym stanie zagrożenia. W recepcji budynku został zainstalowany defibrylator; zaś apteczki pierwszej pomocy znajdują się na wszystkich piętrach (4. poziom – sekretariat anglistyki, 3. poziom – pok. 3.14, dziekanat, 2. poziom – sekretariat Informatologii, 1. poziom – biblioteka, parter – recepcja). Obsługa apteczek pierwszej pomocy powierzona jest wyznaczonym pracownikom przeszkolonym w udzielaniu pierwszej pomocy.

W pokojach (służbowych) wykładowców znajdują się instrukcje BHP. Ponadto pracownicy Wydziału Filologicznego UŁ cyklicznie przechodzą szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy; przeprowadzany jest także audyt w zakresie spełniania warunków BHP w Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ. Studenci w pierwszym semestrze studiów mają obowiązek zrealizować kurs z zakresu BHP. Owo szkolenie i jego zaliczenie przeprowadzane jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (on-line) na uczelnianej platformie eCampus (Moodle). O przepisach BHP i obowiązkowym szkoleniu dla uczestników studiów na Uniwersytecie Łódzkim można przeczytać na stronie internetowej: <https://www.wz.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/bhp>.

Przypadki dyskryminacji światopoglądowej odnośnie do wyznania, rasy, płci bądź statusu materialnego mogą być zgłaszane przez studentów bezpośrednio (opiekunowi roku, zaufanemu prowadzącemu, tj. pracownikowi UŁ) lub odnotowywane w anonimowych ankietach, takich jak

ankieta do badania satysfakcji studentów Wydziału Filologicznego UŁ dla osób kończących studia I stopnia (Załącznik 8.9a). Jeżeli wymaga tego sytuacja, zgłoszenie może być rozpatrzone przez Dziekana i członków Kolegium Dziekańskiego, którzy decydują, czy skierować je do dalszego rozpatrzenia na poziomie Komisji Antymobbingowej, Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów (<https://www.uni.lodz.pl/wladze/komisje-ul>) lub Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Nauczycieli Akademickich. Rektor powołuje rzeczników dyscyplinarnych do spraw studentów spośród nauczycieli akademickich uczelni. Członków Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów oraz Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów uchwała Senat UŁ spośród nauczycieli akademickich i studentów uczelni. Osoby doświadczone dyskryminacją czy przemocą mogą uzyskać pomoc w Akademickim Centrum Wsparcia UŁ (por. pkt 8.6), na przykład zgłaszając się do psychologów zatrudnionych w ACW UŁ w celu wsparcia psychologicznego. ACW oferuje też wsparcie dla studentów i doktorantów udzielając pomocy o charakterze edukacyjnym (konsultacje edukacyjne, zajęcia rozwojowe, coaching grupowy szkolenia i warsztaty, wsparcie w zakresie lektoratów) i psychologicznym (dyżury psychologów i psychoterapeutów, zajęcia wspierające, warsztaty psychoedukacyjne, grupy wsparcia dla osób nieśmiałych czy samotnych). ACW proponuje również zajęcia adaptacyjne dla studentów I roku i dla tych, którzy mieli dłuższą przerwę w studiowaniu; przy ACW działa Punkt Informacyjno-Konsultacyjny z zakresu profilaktyki uzależnień.

Studenci korzystają z ogólnodostępnych możliwości: interwencji kryzysowej lub telefonów zaufania. Na Uniwersytecie Łódzkim działa również Zespół Radców Prawnych pomocnych w sytuacjach, które wymagają rozstrzygnięć prawnych (<https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/zespol-radcow-prawnych>). W roku 2022 Uniwersytet Łódzki wprowadził „Plan na rzecz równych szans (2022–2024)” (Załącznik 8.9b). Jego intencją jest m.in. przeciwdziałanie dyskryminacji interseksjonalnej przez wprowadzenie cyklicznych badań mających na celu monitorowanie nierówności płci w całej społeczności akademickiej, uwzględniających również znaczenie innych czynników społecznych, które dodatkowo nakładają się na płeć i wpływają na pogłębianie nierówności oraz przez stworzenie próbnej wersji procedury antydyskryminacyjnej, opracowanie i wprowadzenie mechanizmów antydyskryminacyjnych dla zwiększenia poszanowania dla społecznej różnorodności w ramach wspólnoty Uniwersytetu Łódzkiego.

8.10. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi.

Działania Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego oraz Wydziałowej Rady Samorządu Studentów Wydziału Filologicznego UŁ niestety nie są nadmiernie dynamiczne i zauważalne w przestrzeni akademickiej, do czego nade wszystko przyczyniła się pandemia COVID-19. Działalność nadmienionych organizacji skierowana jest na aktywizację życia studenckiego oraz promowanie zaangażowanej postawy w życiu akademickim. W dniu 15 czerwca 2023 r. Uczelniana Komisja Wyborcza Samorządu Studentów UŁ przyjęła terminarz wyborów do Wydziałowych Rad Samorządu Studentów UŁ na kadencję 2023–2025. Wybory przeprowadzone zostaną za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej – tj. modułu wyborów systemu USOSweb (zgłoszone kandydatury oraz wyniki wyborów do Wydziałowych Rad Samorządu Studentów UŁ publikowane są na stronie internetowej: <https://www.uni.lodz.pl/wybory-w-grupie-studentow-ul>). W terminie do 25 czerwca 2023 r. zgłoszono dwanaście kandydatur do Wydziałowej Rady Samorządu Studentów Wydziału Filologicznego UŁ. Warto dodać, że Uczelniana Rada Samorządu Studentów stanowi reprezentację ogółu Studentów UŁ, zrzeszając przedstawicieli Wydziałów UŁ wraz z Filią UŁ w Tomaszowie Mazowieckim. Kompetencje Rady sprowadzają się zwłaszcza do delegowania przedstawicieli studentów UŁ do Uczelnianych Komisji, a także inicjowania i opiniowania projektów decyzji organów Uczelni w kwestiach dotyczących realizacji procesu kształcenia bądź spraw socjalno-bytowych studentów. Uczelniana Rada zajmuje się ponadto organizacją Juwenaliów – święta studentów Uniwersytetu Łódzkiego – w których studenci filologii hiszpańskiej chętnie biorą udział. W roku akademickim 2022/2023 studenci i doktoranci Uniwersytetu Łódzkiego oraz Uniwersytetu Medycznego w Łodzi mogli uczestniczyć w obchodach swojego święta od 12 do 14 maja 2023 r. A

zatem: Juwenalia UŁ wróciły (po czteroletniej przerwie) do formuły plenerowej i sportowej. Podczas obchodów tego święta kluczową rolę odgrywają: rozgrywki sportowe, tradycyjny pochód rektorski – władze obu uczelni przemierzają osiedle akademickie znane w Łodzi jako Lumumbowo – i muzyczne koncerty z udziałem zaproszonych gwiazd polskiej sceny. W roku akademickim 2022/2023 impreza została wzbogacona o istotny aspekt rozwoju naukowo-badawczego; słowem, Juwenalia UŁ i UMed stały się wydarzeniem nie tylko studenckim, ale i doktoranckim. Warto zaznaczyć, że na terenie osiedla akademickiego znajdują się wyznaczone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością. Co więcej, teren imprezy jest przestrzenią otwartą, dostosowaną do osób ze szczególnymi potrzebami (podjazdy do chodników, płaska nawierzchnia, wydzielone strefy przy scenie dla osób z niepełnosprawnością ruchu).

Do dnia 16 października 2023 r. trwa nabór do trzeciej edycji projektu „Ambasador #UniLodz” (<https://www.uni.lodz.pl/ambasadorunilodz>). Gotowi do działania Ambasadorzy – reprezentujących różne kierunki studiów – informują o studenckich sugestiach, pomysłach, projektach i inicjatywach (np. udział w akcjach charytatywnych), pojawiają się w uniwersyteckich mediach społecznościowych (m.in. Instagram i TikTok), a także biorą udział w prowadzonych przez Centrum Komunikacji i PR aktywnościach i konsultacjach, dzięki którym Uniwersytet Łódzki staje się bardziej dostępny dla studentów.

Podkreślić trzeba, iż najważniejszymi organizacjami studenckimi, z którymi współpracują pracownicy Katedry Filologii Hiszpańskiej, są koła naukowe (por. pkt. 8.4).

8.11. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Studenci mogą zgłaszać uwagi, sugestie czy opinie bezpośrednio Kierownikowi Katedry Filologii Hiszpańskiej (formalnie lub nieformalnie), a także prowadzącym zajęcia dydaktyczne na Wydziale Filologicznym UŁ (w tym pracownikom KFH). Student ma też możliwość raz w semestrze, po realizacji konkretnych przedmiotów, ustosunkować się do trybu i jakości prowadzonych wykładów lub konwersatoriów. W tym celu przeprowadzane są anonimowe ankiety oceniające zajęcia dydaktyczne (w formie papierowej lub elektronicznej, czyli za pomocą systemu USOSweb). Opinie studentów tudzież oceny jakości zajęć dydaktycznych wyrażone w ankietach studenckich (studenckie oceny zajęć) brane są pod uwagę przy ewaluacji procesu dydaktycznego, a równocześnie stanowią instrument doskonalenia całego procesu dydaktyki. Elektroniczna ankieta w systemie USOSweb umożliwia naszym studentom ocenić jakość zajęć dydaktycznych (wykładów i konwersatoriów) prowadzonych w danym semestrze na Wydziale Filologicznym UŁ. Ankiety te są całkowicie anonimowe (odnotowywany jest tylko fakt wypełnienia ankiety oraz wpisane komentarze i spostrzeżenia). W ankiecie student ma możliwość przemyśleć i ocenić, czy osoba prowadząca określone zajęcia dydaktyczne odnosiła się z szacunkiem do studentów lub doktorantów, prowadziła zajęcia w sposób zrozumiały, komunikatywny, rzeczowy i uporządkowany, wprowadziła i wykorzystywała metody dydaktyczne odpowiednie do formy zajęć i omawianych treści, prowadziła zajęcia zgodnie z treściami kształcenia i dodatkowymi informacjami zamieszczonymi w sylabusie przedmiotu (np. właściwe stosowanie wybranych metod weryfikacji i kryteriów oceniania), efektywnie wykorzystywała czas zajęć (w tym nie spóźniała się oraz bez uzasadnionej przyczyny nie skracała i nie przedłużała zajęć), była dostępna podczas konsultacji (dyżurów). Student może też wyrazić opinię (w formie opisowej), co podobało mu się w pracy osoby prowadzącej zajęcia i co powinno zostać poprawione, a także zamieścić wszelkie uwagi i spostrzeżenia. Po pierwszym semestrze I roku i na III roku studiów licencjackich przeprowadzana jest również ankieta satysfakcji (w formie papierowej), w której studenci mogą odnieść się do wybranych obszarów życia akademickiego, a mianowicie: trybu i jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, organizacji studiów,

poziomu przygotowania i kontaktów z kadrami naukowymi, działań dyskryminacyjnych, wsparcia naukowego i administracyjnego (zob. pkt 8.9).

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Filologicznym UŁ bazuje na wielopłaszczyznowym monitoringu oferowanych programów studiów oraz na wspomnianym wyżej co semestralnym ankietowaniu studentów. Każdy pracownik (dydaktyczny i badawczo-dydaktyczny) ma wgląd w wyniki swoich ankiet (zapisywanych w systemie USOSweb). Od 2012 roku rozpoczął się monitoring losów absolwentów UŁ. Od roku akademickiego 2011/2012 powstają na Wydziale Filologicznym UŁ programy studiów, które są konsultowane z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia. W Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ programy studiów są przedyskutowywane ze studentami. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia rekomenduje (z ewentualnymi propozycjami zmian lub poprawek) program studiów Dziekanowi, z kolei Dziekan przedstawia go do akceptacji Radzie Wydziału Filologicznego. Po akceptacji przez Radę Wydziału, programem zajmuje się Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia. Organ ten rekomenduje programy Rektorowi, który następnie przedstawia je Senatowi UŁ.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach.

Witryny internetowe Uniwersytetu Łódzkiego (<http://uni.lodz.pl>), Wydziału Filologicznego oraz Katedry Filologii Hiszpańskiej (<https://www.filologiahiszpanska.uni.lodz.pl>) zapewniają ciągły, bieżący i kompleksowy (<https://www.filolog.uni.lodz.pl/>) dostęp do wszystkich informacji zarówno dla pracowników, jak i dla obecnych studentów oraz przyszłych kandydatów na studia.

W ramach infrastruktury cyfrowej Uniwersytetu Łódzkiego działa Multiportal UŁ, którego głównym celem jest usprawnienie działań związanych z wizerunkiem uczelni oraz zintegrowanie różnych stron należących do UŁ. Dzięki temu studenci i przyszli kandydaci mogą łatwo znaleźć potrzebne informacje, a nawigacja na stronie jest funkcjonalna. Projekt budowy Multiportalu UŁ jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach konkursu NCBR. Akty prawne obowiązujące w Uniwersytecie Łódzkim znajdują się na stronie (<https://baw.uni.lodz.pl/>).

Na stronie Katedry Filologii Hiszpańskiej: <https://www.filologiahiszpanska.uni.lodz.pl/> dostępne są trzy główne zakładki: Katedra, Wydział i Uniwersytet, co umożliwia wygodne przechodzenie między stronami głównymi i witrynami. Strona główna Katedry Filologii Hiszpańskiej zawsze prezentuje najnowsze wiadomości (*Aktualności*), wyróżnione w sposób wizualny.

Zakładki na stronie KFH obejmują:

O NAS: Krótka charakterystyka Katedry.

WŁADZE: Przedstawienie kierownika Katedry oraz kierowników poszczególnych zakładów.

MANUFACTURA HISPANICA LODZIENSE: Omówienie serii wydawniczej stworzonej przez Katedrę Filologii Hiszpańskiej.

PRACOWNICY: Przedstawienie zespołu pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych zatrudnionych w Katedrze.

SEKRETARIAT: Kontakt do sekretariatu Katedry.

STRUKTURA: Podział Katedry Filologii Hiszpańskiej na zakłady.

STREFA STUDENTA: Praktyczne informacje związane z kierunkiem Filologia Hiszpańska, programy studiów, plany zajęć, sylabusy, opisy praktyk, opisy seminariów oraz ważne wiadomości dotyczące programu Erasmus+, kół naukowych i pomocy materialnej. Zawiera także akty prawne i formularze oraz kontakt do opiekunów I roku studiów licencjackich i magisterskich dla nowo przyjętych studentów.

STREFA PRACOWNIKA: Informacje dla pracowników Katedry, przekierowanie do Portalu Pracowniczego, publikacje, projekty, konferencje oraz informacje o organizacji wydarzeń i rezerwacji sal.

STREFA KANDYDATA: Dla przyszłych kandydatów ubiegających się o studia na kierunku Filologia Hiszpańska. Przekierowuje do portalu rekrutacyjnego z dokładnymi informacjami o wymaganiach rekrutacyjnych, limitach przyjęć i aktualnym terminarzu rekrutacji (<https://rekrutacja.uni.lodz.pl/pl/>). Zawiera także podstronę Baza Wiedzy (FAQ), zawierającą informacje o możliwości dalszego kształcenia, wsparciu finansowym i naukowym, grantach badawczych, projektach, akademikach i innych ważnych zagadnieniach naukowych i socjalnych. W Strefie Kandydata znajduje się także wirtualny spacer po budynku Wydziału Filologicznego UŁ.

Oprócz stron internetowych UŁ dysponuje Platformą Kształcenia Zdalnego UŁ, która umożliwia wykładowcom i studentom korzystanie z zasobów do edukacji zdalnej, organizowanie kursów online oraz sprawną wymianę np. materiałów i zagadnień dotyczących danego przedmiotu.

Osiągane przez studentów wyniki rejestrowane są w systemie USOS, którego pracą kieruje Biuro Dziekana Wydziału Filologicznego. System USOS również umożliwia przesyłanie informacji online.

Każdy student ma przypisany mu adres poczty elektronicznej i to dzięki niej może komunikować się np. z wykładowcami w domenie uni.lodz.pl oraz USOS mail, ale również w aplikacji Teams (studenci mają darmowy dostęp do narzędzi Microsoft Office 365). Wspomniana aplikacja umożliwia przeprowadzanie zajęć online, wykładów (np. przez zaproszonych gości) i organizację wydarzeń zdalnych promujących kierunek. Jest to duże udogodnienie zwłaszcza dla kandydatów, którzy nie mogli uczestniczyć w wydarzeniach na żywo, np. w Dniu Otwartym Wydziału Filologicznego UŁ w trakcie pandemii. Aplikacja jest również bardzo dobrym miejscem do organizowania tzw. kanałów do komunikacji ze studentami w ramach konkretnego przedmiotu, umieszczania niezbędnych plików i innych materiałów na zajęcia czy w celu sprawnego przekazywania najważniejszych i bieżących informacji.

Uniwersytet Łódzki oraz podlegające mu jednostki stawiają na nowoczesną komunikację, dlatego w dużej mierze wykorzystuje się media społecznościowe.

Przykłady:

Uniwersytet Łódzki

- https://www.flickr.com/photos/promocja_ul/sets/
- <https://twitter.com/unilodz>
- <https://soundcloud.com/unilodz>
- <https://www.tiktok.com/@unilodz>

Wydział Filologiczny

- <https://www.instagram.com/filolog.ul/>
- <https://www.facebook.com/filolog.ul/>

Katedra Filologii Hiszpańskiej

- <https://www.facebook.com/filhiszp.ul/>

- https://www.instagram.com/hiszpanski_ul/

9.2 Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Na kierunku Filologia Hiszpańska ewaluacja dostępu do informacji prowadzona jest wielotorowo, w zależności do kanału informacyjnego. Kanały powiązane z mediami społecznościowymi umożliwiają monitoring statystyk. Przeprowadzane są również ankiety wśród studentów I roku studiów w ramach monitoringu wydziałowego („Ankieta dla osób rozpoczynających studia I stopnia na Wydziale Filologicznym UŁ” – Zał. 9.2), które wykazały, że kluczowymi kanałami są: internetowe informatory dla maturzystów, strony internetowe UŁ oraz Facebook. Informacje pozyskiwane są również na bieżąco, podczas rozmów ze studentami oraz ze Studencką Radą ds. Jakości Kształcenia powołaną przez kierownika KFH (pkt. 1.3).

Zgodnie z zarządzeniem nr 173 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 5.07.2021 r. na UŁ powołany został Uczelniany Koordynator ds. Dostępności oraz Uczelniany Zespół ds. Dostępności UŁ (<https://www.uni.lodz.pl/dostepnosc>). Jego zadanie polega na monitorowaniu i wdrażaniu rozwiązań związanych z dostępnością architektoniczną, cyfrową i komunikacyjno-informacyjną. Uniwersytet Łódzki jest zobowiązany do zapewniania dostępności infrastruktury cyfrowej, tzn. witryn oraz aplikacji mobilnych Absolwent UŁ i Mobilny USOS UŁ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Dostępność zakłada m.in. publikację aktualnych danych, przejrzystą strukturę serwisów, dbanie o napisy dla osób niesłyszących i głuchych w filmach, zapewnienie właściwego kontrastu kolorystycznego i odpowiedniej wielkości czcionek. Koordynator oraz Zespół monitorują i oceniają dostępność zgodnie z przyjętymi standardami, a zalecenia wdrażane są bezpośrednio lub przekazywane osobom odpowiedzialnym.

Raporty o stanie dostępności dostępne są na stronie:

<https://www.bip.uni.lodz.pl/inne/dostepnosc-podmiotu-publicznego>

Szczegółowych informacji udziela koordynator: dostepnosc@uni.lodz.pl.

Monitorowaniem karier absolwentów zajmuje się Biuro Karier UŁ

(<https://www.biurokarier.uni.lodz.pl/biuro-karier/monitorowanie-karier-absolwentow>)

Na Wydziale Filologicznym UŁ za wprowadzanie i aktualizację informacji odpowiada zespół ds. Promocji Wydziału; bieżące informacje na stronie KFH umieszcza wyznaczony pracownik sekretariatu, a media społecznościowe aktualizowane są po uzgodnieniu z Kierownikiem jednostki przez wyznaczonego pracownika. Dodatkowo, wszelkie informacje związane z aktualnymi wydarzeniami lub zmianami w organizacji zajęć publikowane są na stronie KFH, w mediach społecznościowych, ale przekazywane są również przez opiekunów roczników w ustalony sposób komunikacji. Strony należące do UŁ aktualizowane są nawet kilka razy dziennie, w zależności od potrzeb.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1 Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku:

Nadzór nad doskonaleniem uczelnianego systemu jakości kształcenia sprawuje na mocy § 24.1, § 25.2 Statutu Rektor UŁ (**Załącznik 10.1a**). Realizuje on poszczególne zadania przy wsparciu prorektorów delegowanych do różnych zadań, wśród których odpowiedzialność za funkcjonowanie systemu jakości kształcenia uczelni i dookreślenie sposobu potwierdzania efektów uczenia się spoczywa na Prorektorze do Spraw Studentów i Jakości Kształcenia. Ważnym organem opiniodawczo-doradczym Rektora UŁ w zakresie dydaktyki i kształcenia jest Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia (por. Uchwała nr 28 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego z 29 września 2020 w sprawie funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w UŁ – **Załącznik 10.1b**). Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia, kierowana w obecnej kadencji przez przewodniczącego (jednocześnie w randze pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia) opracowuje procedury służące doskonaleniu jakości kształcenia, ustala harmonogram prac na okres kilkuletni oraz na każdy rok akademicki, ocenia strategię działania służące podnoszeniu jakości kształcenia w Uczelni, opiniuje programy studiów dla potrzeb Senatu UŁ oraz sporządza okresowe raporty z działalności na rzecz jakości procesu kształcenia i dotyczące efektów funkcjonowania URdsJK w UŁ dla Senatu UŁ; wspiera również jednostki UŁ w przygotowaniu raportów dla PKA.

10.2 Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów:

Projektowanie nowych programów studiów i wszelkie zmiany w programach studiów procedowane są wieloetapowo: na pierwszym etapie prowadzone są konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, w tym ze studentami (patrz kryterium 1.3 wraz z załącznikami), następnie zmiany opracowywane są przez pracowników powołanych do tego zadania przez kierownika jednostki, w kolejnym etapie są one dyskutowane, weryfikowane i zatwierdzane na forum Katedry podczas zwoływanych w tym celu zebrań. Następnie są one analizowane i kontrolowane pod względem prawidłowości rozwiązań przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, która rekomenduje je Radzie Wydziału Filologicznego UŁ. Po zatwierdzeniu programów na poziomie Wydziału programy lub zmiany programowe kierowane są do Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, która po wprowadzeniu poprawek, korekt, sugerowanych zmian i uzupełnień, rekomenduje program Senatowi UŁ. Uchwała Senatu UŁ formalnie zatwierdza wdrożenie programu w następnym roku akademickim.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Program studiów monitorowany jest okresowo w trakcie zebrań Katedry Filologii Hiszpańskiej poświęconych m.in. omówieniu ankiet studenckich oraz obsady zajęć co najmniej dwa razy w roku, w formie zdalnej i/lub tradycyjnej. Uwzględniane są wówczas także konsultacje ze Studencką Radą ds. Jakości Kształcenia oraz konsultacje ze studentami przeprowadzane przez opiekunów roku a także rozmowy z interesariuszami zewnętrznymi oraz gościnnymi wykładowcami.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Ocena uzyskania założonych efektów uczenia się na I i II stopniu filologii hiszpańskiej opiera się na stałym monitorowaniu pracy studentów w ramach poszczególnych przedmiotów, zaliczeniach końcowych i egzaminach (ustnych oraz pisemnych). Podsumowaniu osiągniętych w grupach efektów i ewentualnym modyfikacjom przedmiotowych programów i metod kształcenia, dostosowującym je do realnych możliwości i potrzeb, służą arkusze autoewaluacji przedmiotu, a także przeprowadzane hospitacje zajęć (por. pkt 3.5). Ocenie programów i metod kształcenia, a także udoskonalaniu programu studiów, służą ponadto ankiety studenckie, konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi

(por. pkt 1.3) i ankiety dotyczące realizacji praktyk (zał. 10.4a). Istotnym sprawdzianem uzyskanej przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji jest ocena pracy licencjackiej i magisterskiej oraz egzamin dyplomowy (por. pkt. 3.4).

10.5. Sposoby wykorzystania wyników wewnętrznych i zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

W oparciu o ankiety studenckie i konsultacje ze studentami i interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w ofercie zajęć na filologii hiszpańskiej, na obydwu poziomach, wprowadzono więcej zajęć kulturoznawczych, zwiększono ilość treści kultury odnoszących się do hiszpańskiego obszaru językowego w ramach zajęć literaturoznawczych (również w modułach specjalizacyjnych). Ponadto, do programów poszczególnych zajęć - zgodnie z oczekiwaniami studentów - włączono większą ilość zadań praktycznych i ćwiczeń projektowych (indywidualnych i grupowych, szczególnie na seminariach licencjackich). Na I roku I stopnia studiów, obok grupy początkującej, wprowadzono grupę zaawansowaną na zajęciach z praktycznej nauki języka hiszpańskiego. Na II stopniu wprowadzono specjalizację z językiem angielskim i portugalskim, umożliwiając studentkom i studentom wybór obydwu specjalności.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie kwalifikacje dydaktyczne i naukowe oraz bardzo dynamiczny rozwój naukowy kadry KFH; 2. Interdyscyplinarny program studiów, łączący różne obszary językowe i przygotowujący absolwentki i absolwentów do pracy w warunkach multikulturowości. 3. Duży stopień umiędzynarodowienia dorobku naukowego kadry KFH, przejawiający się w międzynarodowych publikacjach oraz udziale w międzynarodowych programach badawczych. 4. Znacząca mobilność kadry naukowo-dydaktycznej, jak i samych studentów (zwłaszcza w ramach programu Erasmus+, jak również w ramach kontaktów z licznymi uczelniami partnerskimi). 5. Wysoki standard infrastruktury Wydziału, w tym dostępne zasoby biblioteczne BUŁ i biblioteki wydziałowej oraz możliwości ich wzbogacania w zależności od potrzeb naukowych i dydaktycznych. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Słabnące zainteresowanie studentów specjalizacją literaturoznawczą na obu poziomach studiów; 2. Zwiększający się odsetek studentów podejmujących pracę zawodową podczas studiów (na obydwu poziomach), co znacząco ogranicza ich możliwości przyswajania wiedzy oraz ich ogólną aktywność i zaangażowanie jako studentów.

Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dalszy rozwój współpracy z otoczeniem w kształtowaniu programu studiów, w szczególności w kontekście otwarcia na nowy obszar kulturowy portugalskiego obszaru językowego; skorelowanie programu studiów z aktywnością naukową związaną z tym obszarem językowym. 2) Wprowadzenie nowych treści kształcenia w celu dostosowania efektów uczenia się do zmieniających się potrzeb otoczenia uczelni w związku z obecnością nowych technologii, w szczególności, sztucznej inteligencji. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Malejący społeczny prestiż wykształcenia humanistycznego; 2) Spadek zainteresowania młodzieży studiami na II stopniu; 3) Rozwój technologii związanych ze sztuczną inteligencją (szczególnie czat GPT), które mogą symulować niektóre kompetencje neofilologiczne.
----------------------------	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁹

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat 2020/2021	Bieżący rok akademicki 2023/2024
I stopnia	I	65	75
	II	46	55
	III	nie dotyczy ⁱⁱⁱ	41
	IV		
II stopnia	I	28	25 ⁱⁱⁱ
	II	23	20
Razem:			

ⁱⁱ Uchwałą Senatu UŁ nr 270 i 271 z dn. 17.09. 2018 powołano kierunek studiów I stopnia (“filologia hiszpańska z językiem angielskim” i II stopnia (“filologia hiszpańska z amerykanistyką filologiczną”; zał. O: e; O. f).

ⁱⁱⁱ W związku ze zmianą efektów uczenia się zarządzeniem Rektora nr 97 z 6.04.2023 (zał. O. g) dokonano modyfikacji nazwy kierunku studiów II stopnia na “filologia hiszpańska”.

---

⁹ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2022	63	33
	2021	Brak absolwentów kierunku filologia hiszpańska z językiem angielskim (zał. 0: e; 0. f)	
	2020	Brak absolwentów kierunku filologia hiszpańska z językiem angielskim (zał. 0: e; 0. f)	
II stopnia	2022	28	21
	2021	26	19
	2020	Brak absolwentów kierunku filologia hiszpańska z amerykanistyką filologiczną (zał. 0: e; 0. f)	
Razem:		117	73

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)¹⁰

STUDIA I STOPNIA

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 sem. /180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2076 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	176 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	174 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	NIE DOTYCZY

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	55
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120 godz./ 4 tyg.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godz.
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./2076 godz./ 0 godz.
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ NIE DOTYCZY

STUDIA II STOPNIA

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem./120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ^[1]	1010 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	NIE DOTYCZY
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	81 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	NIE DOTYCZY
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ^[2]	NIE DOTYCZY
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	NIE DOTYCZY
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./1010 godz./0 godz.
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ NIE DOTYCZY

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów¹¹

STUDIA I STOPNIA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć Studia stacjonarne	Liczba punktów ECTS
<p>Moduł językoznawczy</p> <p>Fonetyka jęz. hiszpańskiego z elementami fonologii (konwersatorium)</p> <p>Wstęp do językoznawstwa (konwersatorium)</p> <p>Gramatyka opisowa jęz. hiszpańskiego 1, 2 i 3 (konwersatorium)</p> <p>Wstęp do leksykologii języka hiszpańskiego (wykład)</p> <p>Gramatyka kontrastywna hiszp. – pol (wykład)</p> <p>Gramatyka kontrastywna ang. – hiszp. (wykład)</p> <p>Historia jęz. hiszpańskiego z elementami gramatyki historycznej (wykład)</p> <p>Teoretyczne podstawy traduktologii (konwersatorium)</p> <p>Analiza językowa tekstów (konwersatorium)</p>		308 GODZ.	32 PUNKTY ECTS
<p>Moduł literaturoznawczy</p> <p>Współczesna literatura</p>		252 GODZ.	21 PUNKTY ECTS

¹¹Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

<p>hiszpańskojęzyczna (wykład)</p> <p>Wstęp do literaturoznawstwa (konwersatorium)</p> <p>Historia literatury hiszpańskiej 1 i 2 (wykład/konwersatorium)</p> <p>Historia literatury hispanoamerykańskiej 1 i 2 (konwersatorium)</p> <p>Współczesne teksty kultury (konwersatorium)</p>			
<p>Moduł kulturoznawczy</p> <p>Kultura i cywilizacja Hiszpanii 1 i 2 (konwersatorium)</p> <p>Historia filozofii 1 i 2 (wykład)</p> <p>Historia Hiszpanii (wykład)</p> <p>Wstęp do historii i kultury USA (wykład)</p> <p>Historia i kultura USA (wykład)</p> <p>Kultura i cywilizacja Ameryki Łacińskiej 1 i 2 (wykład)</p> <p>Latynosi w USA w ujęciu społeczno-kulturowym (konwersatorium)</p>		280 GODZ.	24 PUNKTY ECTS
<p>Moduł uzupełniający</p> <p>Podstawy dydaktyki jęz. Hiszpańskiego (ćwiczenia)</p>		28 GODZ.	2 PUNKTY ECTS
<p>Moduł praktyczny</p> <p>Praktyczna nauka języka hiszpańskiego 1-16 (konwersatorium)</p> <p>Praktyczna nauka języka angielskiego 1-8 (konwersatorium)</p>		1008 GODZ.	76 PUNKTÓW ECTS

Łacina 1-2 (konwersatorium)			
Moduł specjalizacyjny			
literaturoznawczy językoznawczy Seminarium licencjackie 1 i 2		56 GODZ.	12 PUNKTÓW ECTS
Przedmioty do wyboru (B)		56 GODZ.	6 PUNKTÓW ECTS
Zajęcia ogólnouczelniane		28 GODZ.	3 PUNKTY ECTS
Razem:		2016 GODZ. *	176 PUNKTÓW ECTS

*Godziny nie uwzględniają zajęć WF i praktyk zawodowych

STUDIA II STOPNIA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć Studia stacjonarne	Liczba punktów ECTS
<p>Moduł specjalności z językiem angielskim (moduł wybieralny)</p> <p>PNJA (konwersatorium 1/2)</p> <p>Język angielski w USA (konwersatorium 1)</p> <p>Literatura autorów pochodzenia latynoskiego w USA (konwersatorium 2)</p> <p>Tłumaczenia angielski/polski (translatorium)</p> <p>Moduł specjalności z językiem portugalskim (moduł wybieralny)</p> <p>PNJP (konwersatorium 1)</p> <p>PNJP z elementami gramatyki opisowej (konwersatorium 2)</p> <p>PNJP z elementami cywilizacji Portugalii i Brazylii (konwersatorium 2)</p> <p>PNJP z elementami literatury portugalskiej/brazylijskiej (konwersatorium 2)</p>	<p>konwersatorium translatorium</p>	<p>224 GODZ.</p>	<p>24 PUNKTY ECTS</p>
<p>Moduł specjalizacyjny literaturoznawczy (moduł wybieralny)</p> <p>Proseminarium literaturoznawcze (proseminarium 2)</p> <p>Zajęcia specjalizacyjne 1, 2, 3, 4 (konwersatorium 1)</p> <p>Seminarium magisterskie 1, 2, 3, 4 (seminarium)</p> <p>Aktualne tendencje w</p>	<p>konwersatorium proseminarium seminarium wykład</p>	<p>364 GODZ.</p>	<p>54 PUNKTY ECTS</p>

<p>literaturach języka hiszpańskiego 1, 2 (konwersatorium 2)</p> <p>Współczesna kultura hiszpańskiego obszaru językowego (konwersatorium 2)</p> <p>Moduł specjalizacyjny językoznawczy (moduł wybieralny)</p> <p>Język Hiszpański w Ameryce (konwersatorium 2)</p> <p>Podstawy psycholingwistyki (konwersatorium 2)</p> <p>Podstawy socjolingwistyki (konwersatorium 2)</p> <p>Wykład monograficzny 1, 2, 3 (wykład 3)</p> <p>Stylistyka języka hiszpańskiego (konwersatorium 1)</p> <p>Zajęcia specjalizacyjne 1,2,3 (konwersatorium 1)</p> <p>Seminarium magisterskie 1, 2, 3, 4 (seminarium)</p>			
<p>Moduł praktyczny (przedmioty kierunkowe)</p> <p>PNJH 1-7 (konwersatorium 1)</p> <p>Tłumaczenie hiszpański/polski 1-2 (translatorium)</p> <p>Tłumaczenie polski/hiszpański 3-4 (translatorium)</p> <p>Teoria przekładu specjalistycznego i artystycznego (wykład 2)</p>	<p>konwersatorium translatorium wykład</p>	<p>392 GODZ.</p>	<p>42 PUNKTY ECTS</p>
<p>Zajęcia ogólnouczelniane</p>		<p>30 GODZ.</p>	<p>3 PUNKTY ECTS</p>

Razem:		1010 godz.	120 PUNKTÓW ECTS
---------------	--	-------------------	-------------------------

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹²

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć Studia stacjonarne	Liczba punktów ECTS
NIE DOTYCZY			
Razem:			

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹³

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Zajęcia na kierunku filologia hiszpańska z językiem angielskim studia I stopnia, co do zasady, prowadzone są w języku obcym (hiszpański, angielski) z wyjątkiem następujących zajęć:					
Historia Hiszpanii		(I			semestr)
Historia filozofii		(I	i	II	semestr)

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Fonetyka	języka	hiszpańskiego	z	elementami	fonologii
Wstęp	do	językoznawstwa		(I	semestr)
Wstęp	do	literaturoznawstwa		(II	semestr)
Kultura	i	cywilizacja	Hiszpanii	(I	i II semestr)

STUDIA II STOPNIA

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Wszystkie zajęcia na kierunku filologia hiszpańska studia II stopnia prowadzone są w języku obcym (hiszpański, angielski, portugalski)					